

חובדת

הקטעים

פורום עדוץ 7 נוג"ה

ארץ ישראל

"עם מכלול הקוצים והצמחים שנכנסו לי לגוף אפשר להקים ערוגה של מטר על מטר,

אבל אלו לא סתם קוצים, אלו קוצים של ארץ ישראל" (אוריאל פרץ הי"ד)

כשאני נכנס לירושלים, אני כולי שוונה.
לא יודע מה יש בה בירושלים הזו ,
אבל היא גורמת לי מן משהו כזה בלב....
מן רצון להיות טוב יותר, נחמד יותר, אמיתי יותר...
פעם חשבתי שאולי זה האגנים
אחר כך חשבתי שאולי האגשים בה שונים,
אולי הצלילים, אולי קולות התפילה,
אבל היום אני חושב היום אני מבין
שמשהו במקום הזה, בעיר הקודש הזו, שונה, פשוט שונה
ולכן כשאני בירושלים גם אני קצת משתנה.

"מי יכול לוותר על דמעותיהם של
אבות ואימהות שכולים
שהדבר היחיד המעודד אותם
שמנחם אותם זאת ההרגשה
בנו נפל במערכה אבל ,
הוא נפל למען ירושלים ,
נפל למען חברון ,
נפל למען רמת הגולן ,
נפל למען מרחבי הנגב
זה המעודד זה המנחם
זה הנותן כוח לעמוד בסבל
הסבל המלווה עד היום האחרון .."

לפעמים אני חושב בלבי, איך זה לחיות בניו-זילנד. להיוולד באי באוקיינוס במדינה שקשה לאתר על המפה. לגדול בעיירה מנומנמת שרעפיה אדומים, לטייל בשדה ירוק ולהתבונן באיכר הגוזז כבשה לבנה.

לגדול בבית שסבא בנה אותו, להיות נכד של סבא שמת מיתה טבעית, ללמוד היסטוריה של 220 שנה מתוך ספר ארוך ודק, לשאוב יין מתוך חבית במרתף, במרתף שאינו מקלט.

להיות ניו-זילנדי ולתכנן בביטחון תוכניות ל-5 שנים מראש. לעקוב בחרדה אחר גורלה של קבוצת כדורגל מקומית, להתגייס לצבא קבע כי אין צבא חובה ולהתפטר מהצבא תוך שאיפה לחיים שיש בהם קצת מתח.

לקרוא עיתון בניו-זילנד ולא להבין את המתרחש בארץ הקודש, מדוע נהרגים בני אדם על כל שעל אדמה צחיחה, כאשר העולם הוא גדול והחיים יקרים?

להאמין כי בני האדם אחים הם וכי עם קצת רצון טוב ניתן להסדיר כל בעיה אנושית. להיות ניו-זילנדי ולדעת כי תותח יורה רק ביום הולדתה של מלכת בריטניה, לדעת כי רימון הוא פרי המשאיר כתם על בגד לבן, לדעת כי שק שינה נועד לטיולים, כי אלמנה היא אישה זקנה וכאשר הורה מספר על בנו שנפל, לשאול אותו אם הבן לא נחבל.

לחיות בניו זילנד

לפעמים אני חושב לי
אולי כדאי לחיות באי ירוק
באוקיינוס רחוק
לגדול בעיירה רוגעת
בלי מלחמות ובלי מסי מלווה
לטנק או רובה

לחיות בניו זילנד ולשמוע תותח
רק ביום ההולדת של המלכה

נסתדר אם קשה איזה יום יפה
ציפורים מצייצות יש סיבה לחיות
ריבונו של עולם
רוצה לחיות כמו בן אדם
ולמות מזקנה
בן מאה ועשרים שנה

רוצה לקרוא עיתון בשקט
בלי כותרות שצועקות מרמה
של ראשי האומה
רוצה לחיות בלי לפגוע
ולתכנן הכל שנים מראש
בלי לחשוש

להיות ניו זילנדי ולשמוע תותח
רק ביום ההולדת של המלכה

נסתדר אם קשה...

להיות ניו-זילנדי קטן וקטנוני, המסתגר בד' אמותיו, ואינו שותף בשום חוויה קוסמית, ואינו ערב לשום איש, ואיש אינו ערב לו, ואין הוא נדרש להקריב קורבנות אדם, ואין הוא מצפה שאיש יקריב את עצמו למענו. להיות ניו-זילנדי קטן שהחתולים אינם נכנסים בו ורעשים אינם חוזרים אליו.

אלוקים! שבחרתנו מכל העמים, אינני בא אליך בטענות, אני מקבל את הדין בהכנעה, באהבה, בגאווה, לא הייתי מחליף את ירושלים בושינגטון, ואת החיים הקשים בישראל בחיים קלים יותר בשום מקום אחר עלי האדמות. זוהי ארצי, המולדת של ילדי, זה גורלנו ונוכל לו אבל אל תכעס, ריבונו של עולם, אם אני לפעמים מהרהר בלבי:

האמנם זה צודק שבניו-זילנד מתים משעמום?

בעקבות הקטע של טומי לפיד, אתניקס חיברו שיר-

מהו השלום האמיתי?
 כשיגידו "שיריון" ויתכוונו לצב ,
 כשיגידו "גיזרה" ויתכוונו לדיאטה ,
 כשיגידו "מגב" ויתכוונו לספונגה,
 כש"תרגיל" יהיה בחשבון
 "אפס-שלוש" תהיה רק קידומת
 "קו" יהיה באוטובוס
 ו"סוללה" תהייה בדיסקמן
 כש"פקודות" יקבלו רק מחשבים
 וכשבשק"ם נקנה מוצרי חשמל
 "רימון וערבה" יהיו בסוכות
 ו"דובדבן וחרוב" יהיו רק פירות טעימים
 כש"לפתוח אש" יהיה בשביל להדליק סיגריה
 כשיגידו "פצצות" וכולן יהיו בלונדיניות
 כש"פגז" יהיה מישהו חתיך
 כש"כדור" יהיה אקמול
 וכש"ניצחון" ו"הפסד" - יהיו בכדורגל
 כש"חטיבה" תהייה בין היסודי לתיכון
 כש"גדוד" יהיה בצופים
 "כיתה" תהיה בבית הספר ו"מחלקה" רק בבנק
 "בסיס" יהיה לעוגה ו"מחנה" על העצים
 הנח"ל רק להקה והצוללת צהובה
 ומלחמה תהיה רק בקלפים
 וכשיגידו "חלל", יתכוונו רק לנאס"א...
 רק אז נדע שהשלום האמיתי הגיע.

נלקח מספר הכוזרי בו ריה"ל מנסה להסביר למלך כוזר מדוע עמ"י נלחם כ"כ על א"י ..
 הוא מנסה להסביר לו שהקשר של עמ"י לא"י שונה מהקשר של הכוזרים לארץ כוזר..

"אמר החבר (ריה"ל): כך גם ההר שלכם שאתם אומרים כי הכרם מצליח בו, אילו לא היו נוטעים בו את
 הגפנים ועושים את כל מלאכת עבודת הכרם הדרושה לגידולם-לא היה מניב ענבים. הנה, מעלתו של
 עמ"י.. אשר הוא הסגולה. ואחרי זה יש גם לארץ חלק במעלה הזאת, עם המעשים והמצוות התלויים
 בארץ, שהם כעין עבודת הכרם לכרם. אולם, שלא ככרם המניב ענבים גם במקום אחר, כך אין עמ"י יכול
 להדבק בעניין האלוקי(הקשר שלו לקב"ה) כי אם בארץ הזאת."
 רק כשעם ישראל נמצא בארץ ישראל, הוא יכול להיקרא עם סגולה ויכול בכלל להמשיך להתקיים. כך
 הענבים(עמ"י) שיכולים לגדול רק בכרם! (א"י) וזקוקים לטיפול רב...(המצוות)

כנרת- יורם טהרלב

הו כנרת כנרת, מזלך שאת אצלנו- ולא בארץ אחרת. לו היית בשוויץ או בפילנד- היית בברך- שם ישנם אלפים כחור. שלא לדבר על סקוטלנד, שם היו קוראים לך פשוט "לור". אבל אצלנו כנרת את אחת ויחידה- את המציאות ואת האגדה. כל כך הרבה פסטיבלים, וקונצרטים, הרקדות וצעדות. את מקור הזים הלאומי את מקור ההשראה לכל המי ומי. את ערש התרבות של ארץ ישראל ממאיר בעל הנס ועד ברל, ורחל. סביבך נחים מנוחתם גדולי הצדיקים בני כל הדורות היהודיים. ובכלל זה, אגב, את בתי המלון כאן בונים על עמודים ומי היא בכלל הכנרת? תחית מיניאטורה לא אדם אלא חלטה, איזו צורה לה איזו פיגורה, למעלה אמנם קצת מפותחת וטבריה נראית כמו התחלה של הבטחה, אך אם תתן עינך בגב- תגלה פשוט עין גב. אז למה תגידו לי מעל דפי העיתונות ועל גלי האתר, מדוחים כשבוסף או יורד לה סנטימטר, ובזכות מה יש לה כאלה יחסי ציבור מכל חושב ומבקר מאז חיים אבלעפיה ועד הגשש החיוור. אולי, ותסלחו לי, זה נשמע קצת אידיאלי, אבל הכנרת בעצם לא כזאתי כוח משיכתה בא לה בזכות הדימוי האירוטי. כשאתה מבטי במפה אתה מגלה כי בעניין הזה יש לה כמה פיתויים:

על בטנה כתוב- פריה ולמטה קצת בית ירח ואם תמשיך קצת תמצא בדרך שבי מקומות מבטחים שבעון. לאחד קוראים בית זרע, ולשני האון.

ואם לא תפסיק באמצע הדרך למבוא חמה

תוך חצי שעה תגיע בלי ספק אל הרמה.

ואולי זו הסיבה שבכל שבת או חג מתמלאים פה החופים, ועשן הגריל עולה, השש-בש והקלפים אורלים וסירות סקי והגלשנים המעופפים והעם כולו נמצא כאן בגופו ורוחו.

וכאן אכן צומחת העוצמה העממית שהעלחה את הכנרת נזאת הפועל טבריה אל הליגה הלאומית

ואתה עומד מול כל אלה וחוזר לשאול בתום

היו כנרת שלי, ההיית או חלמתי חלום?!

זוהי אורל/ אפריק קישון

זוהי אורל כל כך קטנה ששטחה על מפת העולם אינו מספיק כדי לכתוב את שמה בתוכו.

זוהי האורל היחידה בעולם שממלי מסיבה בחוץ לאורל הקימו אותה.

זוהי אורל בעלת גבולות בלתי מוגבלים.

זוהי האורל היחידה ביותר בעולם, זוהי אורל היחידה.

זוהי אורל בה לאומית האק את שפת האק מפי ילידיה.

זוהי אורל בה אבות אכילו בוסר ושיני הבנק מבוטלת.

זוהי אורל בה כותבים עברית קוראנים אנגליים ומעבירים רוסית.

זוהי אורל בה לכל אברו זכר לאומי את דעתו אך אין בה חוק המחייב משהו להקשיב.

זוהי אורל המתקיימת ביותר במרכז הקרוב היותר לשכנותיה.

זוהי אורל בה כל מהון נמצא אורל היחידה ודעה המתמלמלת על כך.

זוהי אורל בה תכלה לקטת בכסף את הכל חוץ ממכונת גולגולת שיהיו יקרה מדי.

זוהי אורל שהפרידה בין זר לאומי ומאז שולטת בה היתר לבדיה.

זוהי אורל שיש בה כור אטומי אך טאפון נף בעוד שתייק.

זוהי אורל של בדידות שאין בה כל בדידות.

זוהי אורל שהתגברה על החוק הערבי אך לא על שבתה עובדי הנקיין העיוני.

זוהי אורל שהצליחה להפיק מי שתייה מן היק אך הרוחה עוד אסורה בו.

זוהי אורל שיהיו חוקר בלתי נפרד מן האינטליקט המרובע שיהיה.

זוהי אורל שבה סתך קטן מסוגל להפיק הריק אך הריק מוסיק נאומיק.

זוהי אורל המייצרת פחות ממה שיהיו אובלית וזוהי בה טרם מת אדם מרצה.

זוהי אורל בה לא מצפים לניסיון אלא מתחשבים בהם.

זוהי אורל שקיומה בסכנה ממלחמת אק למשבה מקבלים "אולפוס" וזוהי מן השכנים למעלה.

זוהי אורל בה אין איש רוצה לעבוד, לכן מקיימים עיר חדשה תוך ששעה ימיו ופולכיים בטל עי סוף השבת.

זוהי אורל שאינה מקבלת אוויר אבד עשמת חירות.

זוהי אורל בה כל אדם חייב ובכל זאת כל חייב אדם.

זוהי אורל בה חמישים אבד חכמה ומטסה כבת עשיריק.

זוהי האורל היחידה בעולם שבה יהודי אינו יהודי.

זוהי האורל היחידה שאני יכול לחיות בה.

זוהי האורל שלי

מגש הכסף

והארץ תשקוט, עין שמיים אודמת
תעמעם לאיטה על גבולות עשנים,
ואומה תעמוד- קרועת לב אך נושמת
לקבל את הנס
האחד, אין שני...

היא לטקס תיכון, היא תקום למול סער
ועמדה טרם יום עוטה חג ואימה.
אז מנגד יצאו נערה ונער
ואט אט יצעדו הם אל מול האומה.

לובשי חול וחגור וכבדי נעליים
בנתיב יעברו הם
הלוך והחרש
לא החליפו בגדים, לא מחו עוד במים
את עקבות יום הפרך וליל קו האש.

עייפים עד בלי קץ, נזירים ממרגוע
ונוטפים טללי נעורים עבריים...
דום השניים יגשר ועמדו עד בלי נוע
ואין אות אם חיים הם או ירויים.

אז תשאל האומה שטופת דמע וקסם
ואמרה: "מי אתם?", והשניים שוקטים
יענו לה: "אנחנו מגש הכסף,
שעליו לך ניתנה מדינת היהודים".

כך אמרו ונפלו לרגליה עוטפי צל
והשאר יסופר בתולדות ישראל.

השגחה פרטית

את העובדה שמישהו חי בזמן מסוים, בתקופה מיוחדת
ובמקום מוגדר, ולא נולד בתקופה אחרת בנסיבות אחרות
נוכל להבין אך ורק אם נקבל את עצם הרעיון
בדבר שליחותו של האדם .
ההשגחה יודעת היכן וכיצד יוכל הפרט היחיד
על חסרונותיו וכוחות הנפש העצורים בו ,
לקיים את שליחותו .
באילו נסיבות ותנאים ובאיזו חברה היא, וזה
זכותו של האדם למלא את שליחותו .
בורא העולם פועל התאם להלכה האומרת
כי לא יתכן למנות שליח כדי למלא תפקיד
שהיא למעלה מכוחותיו של השליח ,
זוהי שליחות שאי אפשר לקימה
והיא מחוסרת כל ערך מאחר שאם ממנים
אדם למלא שליחות, מן הראוי ניתן לו את היכולת
לפעול כשליח .
משום כך נברא היחיד בתקופה ובמקום שבהם
יוכל לקיים את פעולתו לשם שליחותו".

שתי פתקאות" - סיפור חיים בגוף ראשון

כשלא הולך, אז לא הולך. הסתכלתי בשעון, ומייד הצטערתי על זה. מה זה עוזר לי לדעת שאני מתייבש בטרמפידה הזאת איזה שעתיים? לא האמנתי כשראיתי מכונית מאיטה ליד.

"ים המלח", היא צעקה, כשהיא מוציאה את ראשה מחלון המכונית, מנסה להתגבר על הרעש של האוטובוס המתאמץ שלפניה. "בכיף", עניתי, בזמן שאני חושב לעצמי מה אני אוכל לעשות עם מפות סימון שבילים אחד ושניים בים המלח. נסתדר כבר, כרגיל. העיקר שזה רחוק, ושאיני יוצא מהחור הזה. ומזמן כבר לא הייתי באיזה נחל מדברי כמו שצריך.

"לאיפה בים המלח?", שאלתי את הזוג הנחמד שישב מקדימה. "לאיפה? למלונות, דרומה. לאיפה אתה רוצה?" חששתי מהשאלה הזאת. עכשיו צריך להחליט. רחף? קומראן? - אין עליי ציוד לגלוש. אולי נעשה את הדרגה שוב? נחל אוג? "משמר", שיהיה. לפחות אני אשב הרבה זמן במזגן. מה עשו לפני המזגן? אווה, איזה מטומטם אני! הייתי צריך להגיד שאני רוצה לעין בוקק, להמשיך איתם עד המלונות.

שירים ישראלים שקטים התנגנו ברקע. אני, לעומת זאת, הייתי במצב רוח לרוק, אז ניצלתי את הזמן להסתכל קצת על הזוג שעצר לי. האשה מריחה כמו חוזרת בתשובה. יושבת יחיפה, מתופפת בידה על תא הכפפות לפי הקצב. הגבר נוהג בעייפות בנוף העירוני, ונראה די שמח על העובדה שהנוף עומד להשתנות בקרוב. גם אני שמח שהנוף עומד להשתנות. טוב נו, אני שמח מזה שאני הולך להשתנות ביחד עם הנוף. שאני הולך לנסות להשתנות.

סך הכל הם נראים זוג צעיר, ולפי האוטו (מאזדה לנטיס ישנה, שנראה שעבר עליה הרבה), החלטתי שהם מתנחלים, או אולי גרעין תורני או משהו בסגנון. בבחינה קפדנית החלטתי שהם גם מצפים לילד.

צחקתי בלב כשהבנתי כמה שאני יאכנע. אין לך מספיק בעיות משלך שאתה מתחיל להתעסק בחיים של אנשים אחרים? עדיף שתישן משתחשוב שטויות. הכי טוב להקשיב לעצמי. אחרי 2 דקות (אני יודע שהשעון טוען שעברה שעה ורבע, אבל הוא בטוח טועה!) הם העירו אותי, כשהם עוצרים בצד הדרך.

"אני רואה שנוח לך, אבל הגענו למשמר. ודרך אגב, אמרו ברדיו שמחר יהיו שטפונות, אז בלי שטויות, כן?" חייך הנהג. "אל תדאג. עליי לא תשמעו בחדשות", עניתי בחיוך משלי, "תודה רבה לכם! יום טוב!" ירדתי עם התיק הגדול, נזהר שלא לדרוך על אף שקית ולא לבלגן את ערימות הדפים שעל המושבים. לא נזהרתי מספיק, כנראה. בזמן התמרון בין השקיות הגדולות שהיו זרוקות על הרצפה, נתקלתי באחת מהם, נפלתי על אחת מערמות הדפים, שהיא, מצידה, התפזרה בכל האוטו. "וואי, סליחה, אני ממש מצטער, פשוט" - "שטויות, לא נורא", קטעה אותי אשתו של הנהג. "רק בצוקים אל תעשה דברים כאלה..." - "אל תדאגי. כבר הבטחתי שעליי לא תשמעו בחדשות, נכון? תודה רבה על הטרמפ, ושוב סליחה!"

זהו. ירדתי. סופסוף חופשי לחשוב כמו בן אדם. כמה חיקיתי לטיול הזה. כמה שהייתי צריך לחשוב על הכל. על הבעיות עם הרב בישיבה. על איפה אני שנה הבאה. על החיים. על המוות. על הנפילות. אחח... אלוקים. אם אתה נמצא שם, למה אתה לא עוזר לי? כמה שאני צריך לחשוב על הנפילות. נמאס לי כבר מהנפילות. נמאס לי להרגיש שאני כלום. אפס. אוויר. מיותר... בודד. לאף אחד כבר לא איכפת. בייחוד לא לי.

לפחות יהיה לי זמן לחשוב, למרות שאני יודע שלא יהיה לי אומץ לשנות.

הרמתי את התיק, והתכוננתי להתחיל את המסלול. ברגע שהרמתי אותו, שמתי לב לחתיכת דף שדבוקה אליו. אני לא מאמין. כנראה שזה נדבק לתיק שלי כשנפלתי על הדפים בטרמפ. הלוואי שזה לא חשוב. הרי אם אני

עכשיו אצא לחפש אותם במלונות, אני כבר בחיים לא אטייל היום. בחיים לא אחשוב. הסתכלתי על הדף. נראה כמו מכתב.

"אהובי היק", אוקיי, את זה אני לא אקרא. אין ברירה - נתחיל להתגלגל למלונות.

בייאוש הסתובבתי לכיוון הכביש, והתחלתי להתפלל שלפחות תהיה לי 'יד חזקה' ו-'אצבע אלוקים'. כרגיל, אלוקים לא ממש התייחס לתפילות שלי, כי אחרי שעה בערך, הבנתי שגם לעין בוקק אני לא אגיע היום. נגיע למלונות,

באותו רגע עצרה לידי מכונית קטנה. "כן, למלונות". נכנסתי בשקט, וקיוויתי שהנהג יסע לפחות על מאתיים. וכמובן שמרפי לא איכזב, כי ככל שהתקדמנו, הנהג האט בהדרגה, עד שהיינו צריכים להשלים עם רוע הגזירה. פקק. פקק? באמצע כביש 90? באמצע כלום? בסתם יום חול? תודה אלוקים, גם אני אוהב אותך.

חדשות. הנהג הגביר, כמו כל ישראלי קלאסי. הקריין התחיל לדבר בקולו הרדיופוני, בזמן שאני חשבתי שאין ספק שההבטחה שלי תתקיים, שעליי לא ישמעו בחדשות. אני הרי אפילו לא אטייל היום. "ונעבור לדיווחי התנועה של גלגל"צ. כביש אחד עמוס ממוצא לכיוון ירושלים. כביש תשעים עמוס מאוד באזור נחל משמר לכיוון מלונות ים המלח, עקב תאונת דרכים. סעו בזהירות". תאונת דרכים. ידעתי. למה עוד יכול להיות פה כל כך עמוס? מזל שההורים שלי לא יודעים איפה אני, הם עוד היו יכולים לדאוג. כאילו שלי זה יקרה.

הנהג, שקודם שמע דיבורים ו-ויכוחים, העביר לגלגל"צ. קצת רוק - כבר אמרתי שזה מה שאני צריך? אבל בטח כשמחכים לשיר יהיו קודם דיווחי תנועה. אני מתחיל לפתח שנאה נסתרת למרפי הזה.

"הרגע הגיעו לאולפן פרטים עדכניים על התאונה המחרידה בכביש תשעים. נהג ממוצא בדואי, כנראה שיכור, התנגש במאזדה לנטיס ישנה, ובה זוג מההתנחלות פני-אל. " - מה? לא יכול להיות. הרגשתי את ארוחת הבוקר מטפסת לכיוון הגרון. "האשה, בתחילת חודשי הריונה, מתה במקום" - דמעות מלוחות מטיילות לי על הלחיים. "כוחות ההצלה מצאו את הגבר במצב אנוש, ולאחר מאבק עיקש נאלצו לקבוע את מותו. בבקשה, סעו בזהירות. היו לנו מספיק קורבנות ליום אחד", סיימה השדרנית. לא יכולתי להתאפק יותר. פתחתי את הדלת (מזל שעמדנו בפקק...), יצאתי החוצה, והקאתי את נשמתי. בכיתי.

לא מצאתי מילים להסביר לנהג. לקחתי את החיק, אמרתי תודה וסליחה, וישבתי בצד הכביש.

אלוקים! למה עשית את זה? למה הרגת אותם? למה השארת אותי? ואם הייתי אומר להם שאני רוצה לעין בוקק, אז מה היה קורה לי? אלוקים! למה אני יותר טוב מהם? אני בטוח שזאת טעות! אני צריך למות, ולא הזוג הטוב הזה. אני הרי מיותר. אפס. כלום. למה השארת אותי? למה? תענה לי! אלוקים!

המכתב. מה אני אעשה איתו? הרי זה מכתב שהיא שלחה לבעלה, ועכשיו? עכשיו הם נשואים בגן - עדן. כמעט פתחתי אותו, וברגע האחרון החלטתי שאני אחפש את המשפחה ואתן להם אותו.

הסתובבתי והתחלתי לתפוס טרמפים למרכז.

(כעבור שבוע)

מאז שחזרתי אני לא מדבר עם אף אחד. כולם בטוחים שאני חולה, כי אני כל היום בחדר. ההורים דואגים. והמכתב מוחבא עמוק בתוך התיק, בזמן שחיכיתי לרגע שאני אשכח ממנו. כאילו שזה יקרה.

אתמול גיליתי שההורים של הבעל גרים לא רחוק מהבית שלי. החלטתי שהיום אני אקפוץ אליהם, ואביא להם את המכתב.

הגעתי.

"כאן גרים בכיף משפחת בן-דוד", קידם את פניי השלט. בכיף. כן בטח, אני בטוח שהם חיים ממש בכיף. דפקתי בחשש. חבר פתח לי. מסתבר שהגעתי בזמן טוב. באו חברים מהצבא עכשיו, אני אוכל להביא את המכתב ולברוח בשקט.

לא היה קשה לזהות את האמא. אישה מבוגרת, שנראתה לי קצת שברירית. ממש מפתיע.

התקרבתי אליה בשקט, ומסרתי לה את המכתב. התחלתי למלמל "המקום ינחם את..." - "רגע בחור." היא קטעה אותי. "אני מכירה אותך? למדת עם מוטי בישיבה? מה זה המכתב הזה?" הבנתי שאני לא אוכל להתחמק. סיפרתי לה הכל. כשהיא הבינה שאני האחרון שראה אותם בחיים, היא בכתה למשך עשר דקות ארוכות. כשהיא התאוששה, היא פתחה את המכתב ביד רועדת, והתחילה לקרוא אותו לאוזניי.

"אהובי היקר,

רצית שאשתך אותך בתחושות שהובילו אותי חזרה אל אלוהים. החלטתי שאני חייבת, לעצמי, להעלות את התחושות על הכתב.

אתה לא מאמין כמה נהניתי. אי אפשר להסביר א זה בכלל. תחושה של אושר, שחרור, כיף, הנאה. אין בעולם דבר שיכול לך. את הכול והכול את. הכול מותר, טוב, ואפילו רצוי. אין 'לא' בעולם כלל.

אבל זה נגמר. ברגע. כל רגע. ברגע שזה מתחיל, זה כבר מזמן נגמר. הייתי שפחה. עבד נרצע לתאוותי. הייתי ריקה, התמלאתי בכלום, והייתי חייבת עוד. ועוד. ועוד.

חשבתי שהייתי הכל, אבל הייתי אפס. אוויר. מיותרת. אף אחד לא שם לב אליי. לאף אחד לא היה איכפת. בייחוד לא לי.

ופתאום, אור גדול. קלישאתי קצת, לא חושב? אבל זו האמת.

התגלגל לידי ספר, ועוד אחד. סיפור הוביל לשיעור, שהוביל מצידו לשבת. טעמתי. הבנתי. אפילו פגשתי אותך. ידעתי סופסוף מה זה לאהוב. להיות אהובה. כבר לא הייתי מיותרת. ידעתי שיש לי תפקיד, שיש לי מקום. ולמרות שנפלתי, שבעטתי, נשכתי ותקפתי, הוא עוד אוהב אותי. פשוט אוהב אותי. איכפת לו. הוא משגיח, מסתכל, מחבק ומנשק. ולא, הוא לא יעזוב לעולם. אפילו שנפלתי שוב, ושוב, ועוד פעם. הוא עדיין מחזיק אותי קרוב אליו. מסביר לי שיש לי ייעוד. שאני עוד יכולה להציל את העולם. הוא אוהב אותי. למרות הכל, ובגלל הכל. הוא אוהב אותי, ואני אותו. ואותך.

סיפרת לי פעם סיפור כה יפה.

מספרים עליו, על ר' זושא מאניפולי, שלעולם בכיסו היו מונחות שתי פתקאות. כאשר לבו גאה בקרבו, הביט באחת, התבונן והבין: "ואנוכי אפר ועפל". ומיד, כדי לא להתייאש, כדי להבין תפקידו, ייעודו ומהותו, הסתכל על הפתקה השנייה: "בשבילי נברא העולם".

האם בכתה. גם אני.

הבנתי.

תודה, אלוהים, ויהי זכרם ברוך.

הוא בקושי ראה את הזקנה עומדת בשולי הכביש, אבל אפילו באור הקלוש של שעות בין הערביים, הוא הבחין בנואשותה לעזרה. הוא עצר את מכוניתו לפני המרצדס שלה, יצא והתקרב לעברה.

על אף החיוך שעל פניו, הזקנה דאגה. אף אחד לא עצר בשעה האחרונה. האם הוא יפגע בה? הוא לא נראה בטוח כל-כך, הוא נראה עני ורעב. הוא יכול לראות שהיא חוששת מפניו. העמידה שלה בקור הזה... הוא ידע איך היא מרגישה, זה היה רעד שרק אימה יכולה להביא לה. "אני פה לעזור לך גברתי" הוא אמר, "למה שלא תחכי באוטו? חם שם ונעים, אגב, אני ברייאן אנדרסון."

פנצ'ר בגלגל היה כל הסיפור, אבל עבור אישה מבוגרת, זה היה מספיק קשה. ברייאן זחל מתחת לאוטו, מחפש מקום לחבר את הג'ק, הוא נשרט בברכיים מספר פעמים, אך בכל זאת המשיך, לאחר זמן קצר הוא החליף את הגלגל, אבל הוא התלכלך, וידיו כאבו. תוך כדי הברגת הברגים בחזרה, היא פתחה את החלון והחלה לשוחח איתו, היא אמרה לו שהיא מסיימת לואיס, והיא רק עברה באזור. היא לא הפסיקה להודות לו על שנחלץ לעזרתה. ברייאן רק חייך וסגר את תא המטען שלה. האישה שאלה כמה היא חייבת לו. כל סכום שהיה אומר לה, היה מקובל בעיניה, שכן היא כבר דמיינה את כל הדברים הנוראיים שהיו עלולים לקרות לה, לו לא היה עוצר.

ברייאן לא חשב אפילו פעם אחת על קבלת תשלום, זו לא הייתה עבודה בשבילו. הוא עצר לסייע לאדם במצוקה, ואלוהים יודע שיש הרבה אנשים בעבר שנתנו לו יד, וסייעו לו, כשהיה זקוק לכך. כך הוא חי כל חייו, ואף פעם לא עלה בדעתו לנהוג אחרת.

הוא אמר לה שאם היא באמת רוצה לגמול לו בחזרה, אז שבפעם הבאה שהיא תראה אדם הזקוק לעזרה שהיא תסייע לו, ותתן לו את העזרה לה הוא זקוק. "ותחשבי עלי" הוא הוסיף. הוא חיכה עד שהיא התניעה ונסעה. זה היה יום קר ומדכא, אבל הייתה לו הרגשה טובה כשהתקדם לעבר הבית שלו, נעלם אל תוך החשיכה...

כמה קילומטרים בהמשך הכביש האישה ראתה בית קפה קטן והיא נכנסה לאכול משהו ולהתחמם מעט, לפני שתעבור את כבדת הדרך האחרונה בדרך לבית שלה. המסעדה הייתה אפולית ומלוכלכת, בחוץ היו שתי משאבות דלק ישנות, כל הנוף היה מוזר עבורה ולא מוכר. המלצרית פנתה אליה, והביאה לה מגבת נקייה לייבש את השיער הרטוב שלה. היה לה חיוך מתוק, כזה- שאפילו עמידה על הרגליים במשך כל היום, לא היה יכול למחוק. האישה הבחינה בכך שהמלצרית הייתה כמעט בחודש השמיני להריונה, אבל היא לא נתנה לכאביה ולמתחיה לשנות את יחסה. האישה הזקנה חשבה לעצמה איך אדם שיש לו כל-כך מעט, יכול להיות כזה "נותן" לאדם זר. ואז היא זכרה ברייאן.

כשסיימה את ארוחתה, היא שילמה עם שטר של 100 דולר. המלצרית מיהרה להביא לה את העודף המגיע לה, אך האישה הזקנה נעלמה מעבר לדלת, וכשהמלצרית שבה, היא כבר לא נראתה, המלצרית התפלאה לאן יכלה האישה ללכת, ואז היא הבחינה שדבר מה שהיה רשום על המפית. דמעות עמדו בעיניה כאשר היא קראה את דברי האישה: "אינך חייבת לי דבר, גם אני עמדתי במצבך מישהו פעם סייע לי, באותו אופן בו אני מסייעת לך, אם את באמת רוצה לגמול לי בחזרה, כל מה שעליך לעשות הוא לא לתת לשרשרת האהבה הזאת להינתק על ידך..."

מתחת למפית היו מונחים ארבעה שטרות נוספים של \$100 ...

היו שולחנות לפנות, קעריות סוכר למלא, ואנשים לשרת, אבל המלצרית הצליחה לעבור עוד יום. כשהיא שבה הביתה מהעבודה, ושכבה לישון אותו לילה, היא חשבה על הכסף, ועל מה שהאישה הזקנה רשמה. איך היא יכלה לדעת כמה היא ובעלה זקוקים כל-כך לזה? עם התאריך המשוער ללידה בחודש הקרוב, זה היה יכול להיות קשה ביותר.

היא ידעה כמה בעלה דואג, וכשהוא ישן לידה היא נישקה אותו ברכות ולחשה בקול שקט, "הכול הולך להסתדר. אני אוהבת אותך, ברייאן אנדרסון..."

אחד השרברבים בעיר הוזמן לתיקון נילת מים בדירה. הוא החל להרים מרצפת אחר מרצפת וככל, שהעמיק יותר בניסיון למצוא את התקלה. הלך והבין כי הצנרת רקובה מהיסוד. עבודה רבה סמתינה לו ובעל הדירה יאלץ לשלם מסון רב.

כשעה לאחר שהייה בדירה. הביו השרברב כי בדירה מתגוררים אלמנה וששה יתומים קטנים. הדלות והעוני זנקו מכל מקום. צער רב נצטער בעל המקצוע ולא ידע כיצד להציג לבעלת הדירה את בעיית האינסטלציה – ובעיקר את מחיר התיקון מרקיע השחקים.

לאחר מחשבה. גמלה בליבו ההחלטה. כי את עלות כל החומרים והעבודה ישא בעצמו ובזאת יקיים מצוות צדקה למהדרין ובפרט שמדובר באלמנה ויתומים.

שבוע ימים שקד השרברב על מלאכתו. הרים את כל מרצפות המטבח וחדר האמבטיה. הניח צנרת חדשה ולבסוף סיים את עבודתו על הצד הטוב והמקצועי ביותר.

כשהוא ארז את כלי עבודתו. נגשה אליו האלמנה בחשש. חיל ורעדה. וביקשה לדעת כמה מגיע לו על העבודה. "את לא צריכה לשלם כלום". ענה לה כלאחר-יד. "הבניין שייך לכפריקט שיקום שכונות. וכבר הגשתי טופסי בקשה לעירייה. בעוד שבוע אקבל מהם את הכסף". אמר בהחלטיות. מבלי להניד עפעף.

האלמנה הנבוכה הנהנה בראשה. היה לה נוח להאמין לסיפור והיא הודתה לו מקרב-לב.

שנים רבות חלפו. השרברב התמקצע והפך לקבלן גדול לבניה ואינסטלציה. לפני מספר חודשים רכש מאגרש ברמת-גן והתכוון להקים עליו בניין דירות. הוא סבב בכמה מקומות. לשם קבלת הצעת מחיר לחומרי הבניה. ולבסוף לקח לעצמו פסק זמן בכדי לעיין בהצעות-המחיר בכובד-ראש. לפני שיקבל החלטה.

יום אחד. בעודו עומד במרכז המגרש עם אחד המהנדסים. נכנסו לאחר הבניה שתי משאיות טריילר עמוסות בחומרי בניה. וללא אומר ודברים החלו הנהגים ועוזריהם כורקים את תכולתן. שרבכנו בעל החסד אץ-רץ לעבר הנהג והחל למחות ולהודיע כי הוא לא הזמין מאומה. הנהג עיין בטופסי הקבלות והודיע נחרצות כי ההזמנה בוצעה וכי הוא נשלח לפרוק כאן סחורה. לאחר דין ודברים הודיע הנהג כי את שליחותו הוא יבצע. הסחורה תורד מהמשאית לתוך המגרש – ואם יש טענות שיפנה למשרד המכירות.

מתנשם ומתנשף הגיע מכובדנו למשרד. הוא טען בלהט כי קיבל סחורה שלא הזמין ואף לא שילם. הפקידה עיינה במחשב. ולאחר בדיקה מעמיקה בישרה לו כי לא רק שבוצעה הזמנה. אלא מופיע במחשב שהתשלום בוצע במזומן. "אם יש לך הערות תפנה לבעל הבית שיושב בקומה למעלה". סיימה את דבריה.

בקומה העליונה. במשרד מעורר רושם. ישב בעל הבית. השרברב-קבלן שוב שטח את טענותיו. ביקש בדיקה והבהרות מדויקות לכל מה שקרה בשנתיים האחרונות. הבוס עיין שוב במחשב ופסק לו כי ההזמנה בוצעה והתשלום התקבל. לפתע הביט בעל הבית היישר לתוך עיניו והוסיף: "מופיע לי פה שאת התשלום ביצעה עיריית בני-ברק במזומן."

מיודעינו לא ידע נפשו מתדהמה. "העירייה שילמה על ההזמנה שלי??

"ישב. שב. ידידי". ביקש בעל הבית בחביבות. "אני כבר מחפש אותך עשרים שנה. אתה זוכר את אמי? את התיקון שביצעת ללא תשלום בדירתנו ושיקרת לה כי את עלות התיקון שילמה העירייה? הייתי אז ילד צעיר. אבל ידעתי שאתה משקר ולמעשה אתה גומל חסד עם אימי האלמנה. באותו רגע גמלה בליבי ההחלטה שיום אחד אני אגדל ואעשה הכול בכדי להחזיר לך כגמולך הטוב. מן השמים זימנו אותך לכאן. לקבל הצעת מחיר. ולי הייתה ההזדמנות 'לסגור מעגל'..."

ר' שלמה קרליבך, טס פעמים רבות כדי לזמר ליהודים בכל רחבי העולם, והיה דמות מוכרת אצל צוותי האוויר של חברות הטיסה הידועות.

באחת הטיסות, כשעה לאחר ההמראה, קם ר' שלמה ממקום מושבו וראה דיילת אחת ממלמלת בשפתיה ואוחזת בידה סידור.

הוא התפלא מהמראה הלא שיגרתי והמתין לסיום תפילתה. כאשר סיימה, אמר: "אחות קדושה. אני רואה שאת מתפללת מסידור. האם את יהודיה?" הדיילת ענתה: "אמנם הורי אינם יהודים, אבל נולדה בי איזו משיכה ליהדות. למדתי כמה שנים אצל רב יהודי אורתודוקסי ולאחרונה התגיירתי כדת וכדין, ואני נוהגת, כפי שאתה רואה " באורח חיים של תורה ומצוות על פי ההלכה .

אחד הנוסעים קרא לדיילת וכך שיחתם נקטעה. ר' שלמה חזר לשבת במקומו והתבונן בעננים שריחפו מתחת לכנפי המטוס. כמה דקות לאחר מכן ניגשה הדיילת לרב' שלמה ושאלה אותו "האם אתה רב? אולי תוכל לעזור לי בבעיה דחופה ר' שלמה הנהן בראשו והטה את אזנו לדבריה.

"בזמן האחרון נקשרתי לבחור יהודי, אבל הוריו מתנגדים מאוד לשידוך בגלל שאני גיורת ולא מרשים לו להתחתן אתי, ואפילו מאיימים לנתק את הקשר בינינו. אנחנו אוהבים מאוד אחד את השני, אבל הוא קשור להוריו ולא רוצה לצערם. הוא שבור מכל המצב ואני חוששת שהוא עומד לנתק אתי קשר. רבי, האם תוכל לעזור לי?"

"אני אשתדל", אמר ר' שלמה, "תני לי את מספר הטלפון של הוריו וגם את מספרך ואני אנסה כמיטב כוחי לשכנע אותם שלא יתנגדו לחתונה".

כאשר הגיע ר' שלמה ליעדו, התקשר להורי הבחור ונתקל מצידם ביחס עוין ומנוכר.

ניסיונו של ר' שלמה לגרום לאב לראות את הדברים באופן אחר עלו בתוהו. ככל שניסה לשכנעו, כך האב התרגז יותר, עד שצעק לבסוף:

"תדע לך שאני ניצול שואה! ובגלל מה שה' עשה ליהודים באמצעות הגויים, אני שונא יהדות, אבל אם הבן שלי יתחתן עם גויה, אהרוג אותו!"

ר' שלמה הבין שאין טעם לדבר יותר וסיים את השיחה הטלפונית. הוא התקשר לדיילת כדי לספר לה על אי הצלחתו. הדיילת לא ענתה ובמקומה ענה אביה. ר' שלמה שוחח עמו וסיפר לו על השתדלותו למען בתו. האב כעס על ר' שלמה בגלל שהתערב וניסה לגשר בין הצדדים. ר' שלמה ניסה להצדיק את עצמו באומרו: "הרי כתוב בגמרא שהקדוש ברוך הוא מתעסק שליש מזמנו בשידוכים, ואני מנסה לעזור לו טיפ-טיפה... אבל מה שברור לי הוא שבתך והבחור אוהבים מאוד זה את זה, וחבל מאוד שלא יתחתנו".

קולו האכפתי של ר' שלמה נגע ללבו של האב. הוא החל לבכות ואמר בהתרגשות: "אני אגלה לך סוד שלא גיליתי לאף אחד, והייתי בטוח שלא אגלה לעולם. אני ואשתי נוצרים, אבל לא אמיתיים. שנינו בעצם יהודים ניצולי שואה, ובגלל מה שה' עשה ליהודים, אנחנו שונאים יהדות. אנחנו מעמידים פני נוצרים, למרות שלא התנצרנו באופן רשמי וגידלנו את ילדינו כנוצרים לכל דבר.

הם לא יודעים את האמת..."

"אם כך", אמר ר' שלמה בהתלהבות, "בתך יהודיה מלידה ואין בעיה! אביו של הבחור רוצה שכלתו תהיה ממוצא יהודי וכעת התברר שהיא באמת כזאת. תגלה לה את האמת והם יוכלו להתחתן".

אביה של הדיילת התרצה ורב' שלמה הצליח לשכנע את ההורים משני הצדדים להיפגש ביניהם.

הפגישה נערכה במלון שבו התאכסן. ברגע הפגישה, אחד האבות צעק:

"יענקל'ה!" והשני ענה לעומתו:

"הרשל'ה!" והם נפלו זה בזרועותיו של זה. לאחר מכן הסבירו לנשותיהם ההמומות שפעם, לפני שפרצה המלחמה, למדו כחברותא בישיבתם.

כל אחד סיפר שהיה בטוח כי רעהו נספה בשואה. זיכרונותיהם עלו ופרצו. הם נזכרו בילדותם האבודה ודיברו עליה בנוסטלגיה מהולה בכאב.

אחד מהם אמר:

"זוכר איך חלמנו על העתיד כשהיינו בחורי ישיבה!? אמרנו אחד לשני שכאשר נגדל ונתחתן ויהיו לנו ילדים בוגרים, נשיא אותם אחד לשני.

אנחנו שכחנו לגמרי.. אבל ה' לא שכח

~זמן~

בשעת לילה מאוחרת בעיר וילנה, צעד רבי ישראל מביתו לעבר בית המדרש לעסוק בתורה ולהתבודד עם קונו. לפתע הבחין באור קטן מהבהב מתוך חנותו של הסנדלר. תמה רבי ישראל על כך שהסנדלר ממשיך בעבודתו בשעת לילה כה מאוחרת. נכנס רבי ישראל לחנותו של הסנדלר ומצאו יושב ומתקן נעליים לאור הנר. ברכו רבי ישראל לשלום ושאלו: אמור נא לי, מפני מה הנך יושב בשעה כה מאוחרת ומתקן נעליים?"

"כל זמן שהנר דולק אפשר עוד לתקן"...

נרעד רבי ישראל עד עמקי נפשו, וראה בדבריו של הסנדלר רעיון עמוק ונפלא, ומוסר השכל כביר. ואמר לעצמו: אכן! מה מאוד נכונים הם דבריו של הסנדלר. כבר אמר שלמה המלך עליו השלום: "נר ה' נשמת אדם" - הרי נשמתו של האדם משולה לנר, וכל זמן שהנשמה שוכנת באדם ודולקת בתוכו, עליו לעמול ולתקן את מעשיו ודרכיו.

ערכו של הזמן

על מנת להבין מהו ערכה של שנה אחת
שאלו תלמיד שנשאר כיתה.

על מנת להבין מהו ערכו של חודש אחד
שאלו אמא שילדה פג.

על מנת להבין מהו ערכו של שבוע אחד
שאלו עורך של עיתון אחד.

על מנת להבין מהו ערכה של שעה אחת
שאלו את האוהבים המחכים לפגישה.

על מנת להבין מהו ערכה של דקה אחת
שאלו את האדם שפספס רכבת.

על מנת להבין מהו ערכה של שניה אחת
שאלו את האדם שניצל מתאונת דרכים.

על מנת להבין מהו ערכה של אלפית השניה
שאלו את הספורטאי שזכה במדליית כסף.

האתמול הוא היסטוריה,
המחר אינו ידוע,
היום הוא מתנה.
לכן באנגלית קוראים להווה Present

הזמן רבתי הוא בריה מוזרה
בריה הפושטת ולובשת צורה.
לעיתים הוא איטי וזוחל כמו צב,
לעיתים כה מהיר ודוהר כמטורף.
כשיושב אני רכון על מבחן
תמיד תחרות לי איתו, עם הזמן!
מביט אנוכי במחוגי השעון
והם סובבים במהירות - שגעון!
בשיעור האחרון, בשעה השביעית,
כשהראש כבר צונח על ספרי האנגלית,
כשהגרון כה יבש, נחרכות השפתיים,
דווקא אז מזדחל הוא בתנועות עצלתיים.
אז דעו רבותי, כי הזמן אינו מוזר,
הוא פשוט נהנה להיות כה אכזר,
ואם רק תסירו לבבכם ממנו,
אולי תגלו כי מזיק - איננו.
זמן אף פעם אין, זמן פשוט עושים...

שלום ערן.

כשתקרא את השורות האלו, אני כבר לא אהיה אתכם. אני נמצא כעת רחוק ממך מאד. בעולם אחר. אני מקווה שהדברים שאתה עומד לקרוא עכשיו לא יגרמו לך צער, ושתצליח להתגבר ולחזור למסלול חייך מהר ככל האפשר, אך יש כמה דברים שהרגשתי שאני פשוט חייב לומר לך. רק לפני כמה שעות הסתיימה מסיבת יום ההולדת שעשיתם לי בבית החולים. היה כל כך כיף לראות את כל החבר'ה שבאו לבקר אותי, והשמחה היתה גדולה. כשנפרדנו שאלת: "אוקיי, אודי, אז מתי אנחנו מתראים שוב?" השבתי לך אז בחיוך רפה, שהסתיר בקושי את הסערה שהתחוללה בתוכי: "נחיה הונראה..." האם עכשיו אתה מבין באמת את המשמעות של המלים שאמרתי אז?

אוי, ערן, כל כך הרבה דברים עברו עלי בעשרים וארבע השעות האחרונות. כל המתח של שלושת החודשים האחרונים מאז שהתגלתה בגופי המחלה הארורה, התנקז לו ליום אחד. יום שהתחיל בתקווה ובתפילה נואשת להצלה, והסתיים במפח נפש ואכזבה איומה.

את מה שהספקתי לעבור בשלושת החודשים הקצרים האלו, אני לא מאחל לאף אדם בעולם. אני זוכר כאילו זה היה אתמול, את היום שבו ישבנו אבא, אמא ואני בחדר ההמתנה של הפרופסור שטיינברג, וחיכינו שיקרא לנו כדי לדווח על תוצאות הבדיקה. שיערנו שיש לי איזו בעיה רפואית, ולכאבים בגב שהציקו לי בחצי השנה האחרונה יש סיבה. אבל בשום אופן לא העלינו בדעתנו שמדובר בגרוע מכל. הפרופסור יצא אלינו החוצה אל חדר ההמתנה. הוא סקר בעיניו את אבא ואת אמא, והתעכב עליי במבט מוזר למשך שניות ארוכות. פניו היו קפואות ולא גילו דבר הוא ביקש מאבא ואמא להתלוות אליו. בלעדיי. התפלאתי, אך הוא אמר "כבר אקרא גם לך, אודי". נשארתי לבד בחדר ההמתנה, ובשקט המעיק שהשתרר שם ניסיתי להטות אוזן למה שמתרחש בפנים. לא חלפה דקה והצעקה של אמא פילחה את האויר: "זה לא יכול להיות, דוקטור, יש כאן טעות. זה לא ייתכן. אתם חייבים לבדוק שוב!" הלב שלי עצר מלכת. כעבור שתי דקות שנראו כמו נצח, קרא גם לי הרופא פנימה. אמא ישבה על הכיסא, רועדת, ואבא עמד לידה, חיוור, כמעט כמו הקיר שמאחוריו. הפרופסור ביקש ממני לשבת. "אודי, אני מצטער מאד, אבל יש לך גידול סרטני בגב."

זו היתה תחילתו של הסיוט.

מדובר היה בגידול מסוג קטלני, ולרוע המזל הוא התגלה בשלב די מאוחר, מה שמקטין עוד יותר את סיכויי ההחלמה. אבא ואמא ניסו כל הזמן להסתיר ממני את מצבי. הם התעקשו לשדר אופטימיות ותקווה, וכל הזמן דיברו על מה שנעשה **אחרי** שאבריא. אבל אני לא הייתי תמים, והצלחתי לקלוט את חומרת המצב. בחודשים האלו עברתי כל מיני טיפולים שונים ומשונים. הקרנות, דיאטות מיוחדות, טיפולים כימותראפיים. אני לא יודע מה הם עשו לסרטן, אבל אותי הם הרסו לגמרי. מנער שמח וצוהל, מלא עוצמות של חיים הפכתי לשבר כל, תשוש ומסכן. רזיתי נורא, שערי נשר, ונחלשתי מאד.

התקווה האחרונה בשבילי הייתה ה**ניתוח** הגדול. ניתוח מסובך ומורכב שאמור היה לארוך 6 שעות תמימות בהשתתפות של חמישה רופאים. למרות שאף אחד לא אמר לי את זה בפירוש, הבנתי שבעצם החיים שלי תלויים בתוצאות שלו.

כשהתעוררתי מהניתוח בחדר ההתאוששות מצאתי את אבא ואמא עומדים ליד. הרגשתי טוב, יחסית. אמא חייכה אלי "מרגיש יותר טוב, אודי?". "מזל טוב. יום הולדת שמח", אמר אבא. פתאום נזכרתי. בגלל המערבולת ששקעתי לתוכה בתקופה האחרונה פשוט שכחתי שיש לי יום הולדת. היום אני בן **17!**

בערב הגעתם כולכם כדי לחגוג איתי. זו היתה הפתעה נעימה מאד, ושמחתי לראות את כל החברים אחרי כל כך הרבה זמן שלא נפגשנו.

ואז, באמצע המסיבה, הגיע הפרופסור שטיינברג.

כנראה, הוא לא רצה להרוס הכל, ולכן קרא לאבא ואמא החוצה. בתוך החדר נמשכה לה החגיגה, וההמולה הרועשת לא איפשרה לשמוע את מה שנאמר בחוץ. אתם המשכתם לחגוג לכם בפנים, ערן, אבל הלב שלי כבר היה במקום אחר. ידעתי שהם מדברים על תוצאות הניתוח. על גורל החיים שלי... כעבור כמה דקות הם חזרו. אמא הייתה חיוורת ורועדת, ואבא שניסה לתמוך בה נראה היה כאילו הוא בעצמו עומד להתמוטט. הם לא אמרו מילה, אבל אני כבר הבנתי הכל. ניכר היה שהם מתאמצים להסתיר את מה שמתחולל בתוכם. הם עטו על פניהם חיוך מאולץ, ואבא קרא בקול צרוד: "למה הפסקתם, חבר'ה? תמשיכו, תמשיכו..."

החבר'ה היו עסוקים, חלקם באכילה נמרצת מהכיבוד שהיה מפוזר בחדר, וחלקם בשירה קולנית של שירי יום

הולדת, ובכלל לא שמו לב למה שבאמת קורה שם. כעבור רגע הגיעו למילות השיר " **כן תזכה לשנה הבאה, עד מאה ועשרים שנה** ". ...העיניים של אמא הוצפו בדמעות ונדמה היה שהיא לא מחזיקה מעמד ועומדת לפרוץ בבכי אבא נתן בה מבט מתחנן. היא התחילה 'כאילו' להשתעל, ויצאה במהירות מהחדר. אבא יצא מייד אחריה.

אני מבקש סליחה, ערן, אם עייפתי אותך בתיאורים מייגעים. אתה יודע שאני שונא לעשות את זה. אני פשוט כל כך חלש ועייף עכשיו, שקשה לי להתרכז במה שרציתי לומר.

עכשיו הכל כבר שקט .

המסיבה הסתיימה, וכולם הלכו. אבא הסיע את אמא הביתה ויחזור עוד מעט כדי לישון לידי הלילה. אני לבד עכשיו. עושה את מה שעשיתי כל כך הרבה בתקופה האחרונה .

חושב ...

על מה? אתה שואל.

על מה לא? כל כך הרבה דברים עוברים לי בראש שאני פשוט לא יודע איפה להתחיל .

אבל אנסה בכל זאת.

לפני שבוע היה אצלי פרישמן. זוכר אותו? יחזקאל פרישמן, המורה הזקן לביולוגיה? זה שתמיד אהבנו לעשות לו תעלולים ולשגע אותו? הטריח את עצמו ובא במיוחד לבית החולים כדי לבקר אותי. נכון יפה מצידו ? הוא ישב כאן מולי, התעניין בשלומי ואיחל לי מכל הלב שאהיה בריא בקרוב. הוא היה כל כך נחמד וחביב.

אבל, אתה יודע על מה אני חשבתי, ערן, בכל הזמן שהוא היה פה ?

אני חשבתי על כל מה שאנחנו עשינו לו כל השנים. המתיחות, השיגועים, ההפרעות. איך חיקינו אותו, איך זלזלנו בו, איך צחקנו עליו מאחורי הגב (ולפעמים גם לפניו)... היה איזה רגע בביקור שפשוט לא יכולתי יותר. רציתי לעצור ולבקש ממנו סליחה על הכל .

לא עשיתי את זה .

התביישתי .

כשנפרדנו הוא נתן לי במתנה חבילה של שוקולדים מתוקים .

כן, אכלתי אותם .

איך היה, אתה שואל?

בכלל לא היה לי מתוק .

היה לי **מר** .

מאד.

חשבתי לעצמי שצריך ללכת אליו לפני ראש השנה ולבקש סליחה על הכל .

ואז חשבתי שוב .

אני לא יודע אם בכלל אגיע לראש השנה...

ואז חשבתי על **אריק**.

היינו החברים הכי טובים. גדלנו ביחד. עשינו הכל ביחד. ממש צמד חמד.

עד שהגיע ה**ריב** ההוא .

אני אפילו לא זוכר עכשיו בגלל מה זה התחיל .

אתה מבין, ערן, היתה לנו חברות מדהימה, שנקטעה בגלל איזה ריב מטופש על נושא שולי וחסר חשיבות. איפה, לכל הרוחות, אני מוצא אותו עכשיו? שמעתי שנסע עם הוריו לשליחות באמריקה לשנה. אבל זה היה כבר לפני 5 שנים. מאז לא שמעתי ממנו כלום.

אבל אם יש משהו שבגללו אני **באמת**, אבל באמת, מצטער, זה **מיכלי** .

אחותי הקטנה .
היחידה.

האמת היא שאף פעם לא הייתי אח טוב אליה .

הרבה פעמים כשהגעתי הביתה היא ביקשה ממני שאשחק איתה, שאקריא לה סיפור. אבל לי אף פעם לא היה זמן בשבילה. תמיד הייתי 'עסוק'. אף פעם לא התעניינתי איך היה לה בלימודים, מה עובר עליה. תמיד היו לי דברים 'יותר חשובים' לעשות.
היא כל כך התגאתה בי, באחיה הגדול (אני מבוגר ממנה ב- 8 שנים), הילדה המתוקה הזו. אבל אני, מעולם לא החזרתי לה יחס ואהבה כמו שצריך.
אוי, ערן, מה לא הייתי נותן עכשיו בשביל לשבת לידה, לחבק אותה, לספר לה סיפור או אפילו סתם לשחק איתה. כמה הייתי רוצה להיות בבת מצווה שלה...

אבא אמור להגיע כל רגע כדי להיות איתי הלילה. אמרתי לו שלא צריך ושאני מסתדר לבד, אבל הוא ואמא מתעקשים להיות לידי בכל לילה (הם עושים ביניהם תורנות מי יהיה לידי ומי יהיה עם מיכל בבית). הם היו כל כך טובים ומסורים אליי בכל התקופה הקשה הזו, שאני לא יודע איך אוכל אי פעם להחזיר להם כגמולם .
אני בטוח שגם להם זו היתה תקופה לא קלה. הם נראים כאילו הזדקנו בה בעשר שנים. לפניה של אמא נוספו קמטים ובשערו של אבא זרקה שיבה .

אני חייב לספר לך עוד משהו, ערן.

אתמול בלילה נשארה אמא לישון לידי בבית החולים. אני לא יודע אם היא ישנה בכלל כי כל הזמן ראיתי אותה קוראת תהילים. באמצע הלילה פתאום התעוררתי. שמעתי אותה מתפללת בלחש. היא לא ידעה שאני ער ומקשיב לה, אבל הצלחתי לשמוע חלק מן המילים שלה: "ריבונו של עולם, אני מתחננת לפניך... אל תקח לי את הילד... הוא עוד כל כך צעיר... עוד לא הספיק שום דבר... אם הוא צריך למות... אני נותנת לו את השנים שלי..."

הייתי המום .

לא ידעתי איך להגיב. עשיתי את עצמי כאילו אני ישן. למחרת בבוקר לא אמרתי אף מילה על העניין .

האמת היא, ערן, שיש לי צביטה גדולה בלב. המצפון מייסר אותי כל כך. כי גם אל אבא ואמא אף פעם לא התנהגתי כמו שצריך. לא כיבדתי אותם כמו שמגיע להם, לא הקשבתי להם. תמיד הרגשתי כאילו אני מבין יותר מהם. כאילו הם כבר 'זקנים', 'כבדים' כאלו, שייכים לדור שעבר זמנו.

אוי, המחשבות האלו פשוט משגעות אותי...

הרבה תוכניות היו לנו ביחד, ערן. רצינו לצאת בקיץ לטיול מחוץ לחוף בצפון, לעשות סנפלינג במצוקי מדבר יהודה ו'לחרוש' את הגולן. היו גם תוכניות לטווח רחוק. להתגייס לצבא, ללמוד (והפעם ברצינות...), להקים משפחה (אני בטוח שאין דבר בעולם שהיה משמח את אמא שלי יותר מאשר לראות אותי מאושר מתחת החופה)... רצינו לעשות הרבה דברים גדולים בחיים שלנו .

אני נזכר איך עבדנו שנינו ביחד על עריכת ספר הזיכרון לדורון. אחרי שהתאוששנו מההלם על זה שנהרג פתאום בתאונת דרכים, חשבנו על דרך כלשהי להנציח אותו והחלטנו להוציא ספר לזכרו. ספר עם מאמרים והספדים, דברים שהוא כתב ודברים שכתבו עליו. רצינו שיישאר ממנו איזשהו זכר. אבל אתה בטח זוכר, ערן, את מה שאמרתי לך אז, שכל כך לא מסתדר לי איך מדורון, הבחור הכי שמח ומלא חיים שאני מכיר, יישארו רק **דפים קרים**, תמונות וזכרונות ...

אבל עכשיו אני חושב על עצמי...

לא. לא. לא.

אני לא רוצה שמה שיישאר ממני יהיה רק **ספר**.

אני רוצה לחיות!

יש לי עוד כל כך הרבה מה להספיק בחיים. כל כך הרבה מה לתקן. כל כך הרבה דברים שאני צריך לעשות כמו שצריך.

קמתי מהמיטה וגררתי אחריי את עמוד האינפוזיה אל החלון. השקית שהיתה תלויה עליו, מטפטפת טיפה אחר טיפה, כאילו סימלה את שעון החול שלי שהולך ואוזל.

הבטתי מבעד לחלון. השעון הראה על חצות. שקט של לילה זרוע כוכבים נוצצים עטף את העיר. חשבתי לעצמי, כמה אנשים ישנים עכשיו בשלווה במיטותיהם, בריאים ושלמים, ולא מעריכים מספיק את **מתנת החיים**. את ההזדמנות היקרה שיש להם ביד.

ואני, שסוף סוף כבר מבין, לי כבר אין עוד הזדמנות...

הרדיו שליד מיטתי היה דלוק כל הזמן, מנגן לו שירים שקטים. פתאום קלטו אוזניי את המלים של השיר שהתנגן. שיר ידוע, אבל הוא כל כך **ביטא את מה שהרגשתי** באותו רגע, שאני חייב לכתוב לך כמה מילים ממנו:

"באלה הידיים עוד לא בניתי כפר
עוד לא מצאתי מים באמצע המדבר
עוד לא ציירתי פרח עוד לא גיליתי איך
תוביל אותי הדרך ולכן אני הולך

עוד לא שתלתי דשא, עוד לא הקמתי עיר
עוד לא נטעתי כרם על כל גבעות העיר
עוד לא הכל עשיתי ממש במו ידיי
עוד לא הכל ניסיתי, עוד לא אהבתי די

עוד לא הקמתי שבט, עוד לא חיברתי שיר
עוד לא ירד לי שלג באמצע הקציר
אני עוד לא כתבתי את זכרונותיי
עוד לא בניתי לי את בית חלומותיי

הסתכלתי בידיים שלי, הידיים שפעם היו חסונות וחזקות והיום הן מחוררות מזריקות ואינפוזיות". **באלה הידיים... עוד לא אהבתי די.**

אני הולך לומר לך עכשיו משהו, ערן, שאולי יראה לך לא אמיתי, אבל תאמין לי. במצבים כמו שלי אנשים כבר לא משקרים יותר.

האמת היא שאני לא מפחד למות .

האמת היא שלא היה איכפת לי כל כך לעזוב את העולם הזה ולעבור לעולם שכולו טוב, למרות שאני רק בן 17, **אילו רק ידעתי שאני יכול לצאת מכאן בשוויון נפש, ובידיעה שעשיתי באמת את מה שאני צריך לעשות !** שמיציתי את ההזדמנות שניתנה לי . ארוכה או קצרה, זה כבר פחות משנה. העיקר שניצלתי אותה עד הסוף!

אבל פתאום, כשאני מגיע לרגע הזה, ומתבונן לאחור על החיים שלי, אני מגלה **כמה דברים הייתי צריך לעשות אחרת !** בקשר שלי עם ההורים, עם אחותי, עם החברים, המורים, השכנים, עם עצמי...

עם אלוקים...

אתה יודע, ערן, כבר הרבה זמן לא התאפשר לי ללכת לבית הכנסת ולהתפלל במניין. בכל החודש האחרון הנחתי תפילין והתפללתי לבד בחדר שלי בבית החולים. זה אולי יישמע לך מצחיק, כי אתה הרי מכיר אותי ויודע כמה היה קשה לי כל השנים לקום בבוקר לתפילה במניין. לא הייתי 'נלהב' במיוחד לעשות את זה, אם לדבר בלשון המעטה גם כשהגעתי, תמיד הייתי מאחר, ואפילו בעניין תפילה בכוונה לא בדיוק הייתי מודל לחיקוי. אבל אתמול בבוקר כשהנחתי תפילין לבד בחדר, פתאום **התגעגתי כל כך לתפילה ביחד עם כולם**, לענות בקול לקדיש ולקדושה, לקריאה בתורה, לתפילה אמיתית מעומק הלב עם כל הציבור...

אתה יודע, ערן, שגם **לימוד גמרא** לא היה מעולם 'אהבת חי'. תמיד ניצלתי כל הזדמנות כדי להתחמק מן הסדרים בישיבה. אבל עכשיו, אוי, כמה שזה חסר לי. לשבת בבית המדרש ופשוט ללמוד **דף גמרא אחד**, לקרוא את פרשת השבוע עם רש"י, או אפילו להקשיב לשיעור של הר"מ שלנו. היית מאמין?

אתה הרי מכיר אותי, ערן, תמיד הייתי בן אדם קליל, אחד כזה ש'זורם' עם החיים, שלא מתרגש ממה שקורה, מקבל דברים כמו שהם. לא תמיד התעקשתי לברר יותר מדי, לרדת לעומק של הדברים להבין ולחוות אותם באמת. אין לי ספק שיותר נעים וקל להתנהג כפי שהתנהגתי. אבל מצד שני, אני גם חושב על כל מה שפיספסתי...

כמה הייתי רוצה להיות עכשיו ברחבת הכותל המערבי, להתרפק על אבניו, ולטמון ביניהן פתק עם בקשה קטנה לבורא עולם. בקשה לחיים אחרים. אחרים מאלה שהיו לי...

שלא תבין אותי לא נכון, ערן. אני אסיר תודה על החיים שהיו לי. על כל מה שקיבלתי. דווקא עכשיו, ברגע הזה, פתאום אני מבין עד כמה אני חייב להודות על כל השפע שקיבלתי, ושעד היום פשוט התייחסתי אליו כמובן מאליו. המשפחה הנהדרת שהייתה לי, החברים, המורים, כל הכוחות והכשרונות שקיבלתי (ולא ניצלתי אותם כמו שצריך...), השכל, הבריאות, הכל! אפילו הדברים הכי יומיומיים, שאולי דווקא בגלל שהם כל כך פשוטים אנחנו לא מעריכים אותם מספיק - היכולת לנשום את האויר הצח, להביט בתכלת השמים, להקשיב לציוץ הציפורים, להתפעל, לחוות, להתרגש, לאהוב. פשוט לחיות!

אני חושב לעצמי שאם רק היה לי עוד קצת זמן, עוד שנה, עוד חודש, אפילו עוד שבוע, כל כך הרבה דברים הייתי עושה אחרת. אבל אני פשוט הייתי טיפש. בחור צעיר ושחצן שחושב שכל העולם בידיים שלו. שבטוח שיש לו עוד עשרות שנים לבלות פה, ושום דבר לא בוער.

עכשיו אני יודע, ערן, שבעולם הזה אין לאף אחד תעודת ביטוח. החיים הם מתנה יקרה כל כך. חייבים לנצל כל טיפה מהם. אני משוכנע שאם היה לי כל החיים את המבט שיש לי עכשיו, המון דברים הייתי עושה אחרת לגמרי.

אין לי עוד כוח לכתוב יותר, ואני גם לא רוצה לעייף אותך בדברים ארוכים. דבר אחד אני רוצה ממך, ערן. תבטיח לי שהדברים שכתבתי לך ייכנסו עמוק עמוק לתוך הלב. לי כבר לא תהיה הזדמנות לחיות אחרת. אבל אתה, עדיין יכול.

אני מרשה לך, ערן, בעצם, אני מבקש ממך, שתראה את המכתב הזה לכמה שיותר אנשים. שיבינו מה יש להם בידים, שיעריכו את מה שקיבלו, שלא יקבלו כל כך הרבה דברים כמובנים מאליהם. שיחיו באמת את החיים עד הסוף וימצו אותם בכל המובנים, כדי שכשיגיע הרגע שבו הם יצטרכו לעזוב את העולם הזה לא תלווה אותם תחושת החמצה נוראית על כל מה שפיספסו, על כל מה שהיו יכולים לעשות אחרת...

אני מצטער, ערן, אם המילים האחרונות קצת מחזקות. אלו הדמעות שלי, שזולגות מעצמן. כן, אני בוכה, ואני לא מתבייש בזה. אני שמח ומודה על כל מה שהיה, אך הלוואי שיכולתי לעשות את הדברים טוב יותר. ינחם אותי לדעת שהדברים שלי ייכנסו ללבך ובזכותם אתה תחיה את חייך קצת אחרת.

שלך תמיד
באהבת עולם
חברך
אודי

"אודי היקר מאוד,

הייתי באמצע התארגנויות אחרונות לפני השינה, כשהפלאפון שלי צלצל פתאום. השעה הייתה אחת אחר חצות. לא מזמן חזרתי הביתה אחרי יום עמוס בפעילויות וחוויות, כשבראש כולן מסיבת יום ההולדת שערכנו לך בבית החולים. הרגשתי נהדר. נראה היה שהמסיבה הייתה ממש מוצלחת, והצלחנו לשמח אותך ולשפר את מצב רוחך.

התפלאתי מאוד. מי כבר יכול להתקשר אליי בשעה כזו? נטלתי בידי את המכשיר. זיהיתי מייד את המספר שעל הצג. זה היה אבא שלך. הוא בטח רוצה להודות לי על כל הטירחה באירגון המסיבה, חשבתי לעצמי. אבל מה כל כך דחוף בשעה כזו, תמהתי. יכול להיות שקרה משהו **אחר**? התחלתי לדאוג. עוד כשהתחיל כל הסיפור, לפני שלושה חודשים, ביקשתי מאבא שלך לעדכן אותי תמיד בכל התפתחות במצבך. התפללתי בליבי שלא קרה שום דבר רע.

עניתי לשיחה. הקול של אביך רעד והיה נשמע מוזר. בקושי הצלחתי לשמוע את המילים שלו. אני לא יודע אם היו בעיות בקליטה או שהיה קשה לו לדבר, אבל מבין שברי המשפטים הצלחתי איכשהו לקלוט כמה מילים: "הדורות... טיפול נמרץ... הרופאים... מצב קשה...". השיחה התנתקה. לא האמנתי. הרי רק היום יצאת מהניתוח הגדול. כל כך בנינו עליו כמה קיווינו וציפינו שהוא יוציא אותך מזה. מה השתבש פתאום?

הרגשתי שאני מוכרח להגיע אליך לבית החולים. ניסיתי להתקשר לחברים נוספים, אך כולם כבר היו ישנים. רק את אסף הצלחתי לתפוס ער, ותוך כמה דקות כבר היינו בדרך לבית החולים. אבא שלו הסכים להסיע אותנו ברכב שלו. המחשבות התרוצצו בראשי שאיים להתפקע. בכל הלילה שלפני הניתוח כמעט ולא ישנתי. התאספנו כל החברה בבית של איציק, ואמרנו תהילים לרפואתך. כל התקופה האחרונה הייתה מתוחה מאד, לכל החברים, ולי במיוחד, בגלל שהיינו קרובים כל כך. ידענו שהמצב שלך לא פשוט, ושלא ברור איך כל זה ייגמר. אך כל הזמן המשכנו להיות אופטימיים ולהאמין שתצא מזה.

הקשר בין שנינו, אודי, היה תמיד מיוחד מאוד. היינו מספרים זה לזה הכל, מדברים המון. היינו מבליים ביחד, לומדים למבחנים, מתכננים תוכניות. מה שלאחרים הייתי צריך להסביר במילים רבות אתה הבנת ברמז קטן. אהבתי אותך מאוד ודאגתי לך כמו לאח. בתוך תוכי היה משהו שסירב להאמין שיקרה לך משהו. ראיתי אותנו ממשיכים ביחד שנים רבות וארוכות.

"על מה אתה חושב?" שאל אסף, שובר את השתיקה, מנסה לחזור למתרחש בתוך מוחי. "אני כבר לא יודע מה לחשוב יותר", עניתי לו בשקט. הרכב נכנס לחניית בית החולים.

תוך שלוש דקות כבר היינו בפנים. הדוד שלך חיים עצר אותנו בכניסה לחדר הטיפולים שבו היית. הוא הנחית עלינו את הבשורה הקשה: "המצב של אודי הדרדר הלילה. הוא איבד את ההכרה ונלקח ליחידה לטיפול נמרץ. מערכת החיסון שלו קרסה לגמרי..." המילים הדחדחו בראשי כמו פטישים, כשהוא הוסיף את המילים הבאות שנעצו בי כמו סכין בלב: "הרופאים אומרים שהוא **לא יעבור את הלילה**..."

אסף ואני הסתכלנו זה בזה באימה. קיוויתי להתעורר פתאום ולגלות שכל זה הוא סתם חלום רע.

נכנסנו לחדר בצעדים חרישיים. עמדו שם שני רופאים ואחות וההורים שלך. הפנים שלהם אמרו הכל. ליוויתי אותם בכל התקופה האחרונה, אבל עכשיו זה היה השיא. אמא שלך נראתה נורא, הפנים שלה היו אדומות ושטופות בדמעות. היא ישבה על כיסא ליד המיטה שלך והתייפחה. אבא שלך עמד מאחוריה. שכבת שם על המיטה. מסיכת הנשמה כיסתה את פניך והיית מחובר לכל מיני מכשירים. בקושי היה אפשר לראות אותך. אחד הרופאים ניגש אלינו ולחש לנו: "אל תתעכבו כאן, בחורים. זו ההזדמנות שלכם **להיפרד**. נצלו אותה..."

'מה פתאום להיפרד?' צעקתי בתוכי, 'אני לא מוכן להיפרד. לא מסכים שאודי ילך. יש לנו עוד המון דברים לעשות ביחד. מה עם כל התוכניות שלנו? הוא לא יכול לעזוב ככה פתאום!'

את מה שהתרחש בשעות שלאחר מכן אני כמעט ולא זוכר. הרופאים אומנם טעו, אבל לא בהרבה. הצלחת לעבור את הלילה בחיים. כנראה הנשמה התקשתה להיפרד מהגוף שלך כל כך מהר. אך באמצע היום שלמחרת, הסרטן הכריע אותך. הרופא יצא אלינו, ניגש להוריד במבט מושפל ולחש להם בקול צרוד: "בועז, אילנה, אני מצטער מאד, עשינו את כל מה שיכולנו, אבל זה כבר לא בידיים שלנו עוד... **זהו. זה נגמר**..."

אביך לחץ את ידו של הרופא והודה לו על המאמצים שהם השקיעו בכל התקופה הזו. הוא ניסה לתמוך באמך, וחבורה

של קרובי משפחה שלכם הקיפה אותם, אך אני כבר לא הייתי שם יותר. רגליי נשאו אותי החוצה, כאילו מאליהם. רציתי לצאת מן המקום הזה כמה שיותר מהר. לא חשוב לאן. העיקר לצאת.

שמש של צהריים קידמה את פניי. המולת הרחוב הקיפה אותי מכל עבר. מכוניות, אנשים, רעש, כל אחד ממנהר לדרכו. רציתי לעמוד באמצע הכביש ולצעוק: "מה קורה לכם אנשים!! איך אתם מסוגלים להמשיך כך, כאילו לא קרה כלום!! אתם לא יודעים שאודי מת?!!!"

כנראה מישהו מלמעלה שמר עליי והוביל אותי הביתה בשלום בלי להידרס על ידי אף רכב, כי אני כבר לא שמתי לב לכלום. התהלכתי כמו בעולם אחר. לא הצלחתי לעכל מה קורה. גם בהלוויה לא חזרתי לעצמי. הגוף שלי היה שם, אבל המחשבות היו במקום אחר, אודי. רציתי ללכת איתך...

כולם היו שם. החברים מהלימודים ומהסניף, שכנים, קרובי משפחה ומכרים. אפילו יחזקאל פרישמן המורה הזקן לביוולוגיה. אני כמעט ולא זוכר מה התרחש שם ומה נאמר בהלוויה. רק דבר אחד נשאר חרות בזיכרוני: אחותך הקטנה, מיכל, מנפנפת לך בידה לשלום בעת שמורידים את גופך אל הקבר ושפתיה ממלמלות: "להתראות, אודי, אני אוהבת אותך"...

ימי השבעה עברו עליי כמו חלום בלהות. אנשים נכנסו ויצאו, באו לנחם ולספר, ואני הסתובבתי שם כסהרורי. בקושי אכלתי וישנתי בכל הימים האלו. הייתי כבוי לגמרי.

ביום השבעה עלינו לקבר שלך. אמרו שם כמה הספדים וקדיש, וכל האנשים התפזרו לבתיהם. אני נשארתי לעמוד שם, מתקשה להיפרד. ללכת זה היה כאילו להודות שיזהו, הכל נגמר. לא יכולתי. פתאום ניגש אליי אביך והניח את ידו על כתפי. "הייתי היום בבית החולים", הוא אמר, "הלכתי לאסוף משם את החפצים של אודי, ומצאתי **משהו בשבילך**"... הוא הושיט לי כמה דפים מקופלים. "האחות מצאה אותם מונחים מתחת הכרית של אודי", הוסיף. ביד רועדת נטלתי אותם בידי והתחלתי לקרוא. העיניים שלי 'טרפו' את המילים. זה היה **המכתב שלך**:

"שלום ערן, כשתקרא את השורות האלו, אני כבר לא אהיה אתכם. אני נמצא כעת רחוק ממך מאוד. בעולם אחר. אני מקווה שהדברים שאתה עומד לקרוא עכשיו לא יגרמו לך צער, ושתצליח להתגבר ולחזור למסלול חייך מהר ככל האפשר, אך יש כמה דברים שהרגשתי שאני פשוט חייב לומר לך..."

קראתי את הדברים שוב ושוב, אבל הלב שלי היה סתום. לא הצלחתי לעכל באמת את מה שרצית לומר לי.

התקופה שלאחר מכן הייתה קשה מאוד עבורי. לא הצלחתי לחזור למסלול. התחלתי להיעדר מהלימודים. בקושי אכלתי, וירדתי במשקל בצורה ניכרת. לא היה עובר יום בלי שהייתי חושב עליך. בלילה הייתי שוכב שעות במיטה ולא נרדם. וגם כְּשֶׁנִּרְדַּמְתִּי, הייתי חולם רק על דבר אחד, אודי. **עליך**. הייתי צועק מתוך שינה ומתעורר שטוף זיעה קרה. ההורים שלי התחילו לדאוג. הם הציעו לי לשוחח עם היועץ החינוכי של הישיבה או להיפגש עם פסיכולוג, אבל אני לא רציתי. הייתי שקוע בעצמי ובאבל שלי. הפסקתי לחיות כמו בן אדם. אולי יהיה מדויק יותר לתאר את המצב שלי באותו זמן – לא הייתי חי, רק המשכתי **להתקיים**...

ביום השלושים לפטירתך נערכה בבית שלכם אזכרה. אמא שלך ניגשה אלי אחרי כן ואמרה שאני נראה לא טוב. "אתה אוכל, ערן? ישן? דואג לעצמך?" דחיתי אותה בחיך רפה "אל תדאגי. הכל בסדר אצלי". אך בלב ידעתי שאני משקר. שום דבר לא בסדר אצלי.

באותו לילה שוב לא הצלחתי להירדם. קמתי מהמיטה והתחלתי להסתובב בחדר. הבטתי מבעד לחלון וראיתי דרכו את **הים**. גדול, שחור, סוער. כל כך משקף את מה שהרגשתי באותו רגע. התלבשתי ויצאתי מהבית. התחלתי לצעוד לעבר החוף. היינו אוהבים ללכת לשם ביחד, אודי, טובלים במים, משכשכים את רגלינו בין הגלים, רצים לאורך החוף או סתם שוכבים על החול הרך ומדברים אל תוך הלילה.

השמים היו מעוננים באותו לילה והירח נעלם. מכל עבר היה הכל שחור וקודר. הרגשתי שהכל מאיים להטביע אותי בתוכו ואין שום זיק של אור ותקווה. אני מתבייש להגיד, אבל כמעט ורציתי לרוץ אל תוך המים ולהיעלם בתוכם... רוח חזקה החלה לנשוב. לא לקחתי איתי סוודר. היה לי קר, אך לא ידעתי מה מציק יותר. הקור שבחוץ או **הכפור שבפנים**, בתוך הלב. לא ידעתי מה יהיה איתי. הרגשתי שאני הולך ושוקע בתוך העצב והייאוש, כולי מלא **כעס** ומרירות. על מה? על הרופאים שלא הצליחו להציל אותך. על הסרטן שלקח אותך. על העולם כולו.

הכנסתי את הידיים לכיסים כדי להתחמם קצת, ופתאום היד שלי נתקלה בחפץ קשה. הוצאתי אותו החוצה. זו הייתה **סוכריה**. לשבריר שניה לא הבנתי מה היא עושה בכיס שלי, אך מייד נזכרתי. קיבלתי אותה היום בצהריים מאחותך הקטנה, מיכל. כשהייתי אצלכם בבית עברתי ליד דלת החדר שלה. היא ישבה שם ושיחקה עם שתי חברות שמחה, צוחקות, צוהלות. הפוך בדיוק ממה שאני הרגשתי באותו רגע. פתאום היא הבחינה בי עומד בפתח החדר. "שלום, ערן" היא אמרה וחיכה אלי "רוצה סוכריה?" על השטיח לידה הייתה מונחת ערימה של סוכריות שכנראה מישהו הביא לה. היא ניגשה אליי ונתנה לי סוכריה אחת. אז לא התאים לי לאכול אותה. הרגשתי כל כך מר, ומשהו מתוך פשוט היה לא שייך. אמרתי לה תודה והכנסתי את הסוכריה לכיס. משום מה דווקא עכשיו, בלילה על החוף התחשק לי לאכול אותה. קילפתי את נייר העטיפה וקירבתי את הסוכריה לפי, תוך כדי ששפתיי ממלמלות את מילות הברכה: "ברוך אתה

התקופה הזו. חזרתי להיות מודע למה שמתרחש מסביבי. לאנשים. למה שעובר עליהם. לכאבים ולמצוקות שלהם. התחלתי לעזור להם ולתת להם כתף ברגעי החולשה והמשבר שלהם.

גיליתי שאני מוקף בהמון אנשים שאיכפת להם ממני ורוצים לעזור לי ולתמוך בי, אבל אני פשוט לא נתתי להם כל התקופה הזו. כשאבידתי אותך, אודי, הרגשתי כאילו חרב עליו עולמי, כאילו לא נשאר לי עוד כלום. אבל עכשיו אני מבין שהעולם שלי מלא בעוד המון אנשים טובים ואוהבים, ושגם אם איבדתי אותך זה לא אומר שכל העולם שלי נחרב. זכיתי לעוד המון דברים חוץ מזה. התחלתי לשים לב להרבה דברים שלפני כן פשוט נעלמו מעיניי.

עכשיו, חודשיים אחרי כל זה, אני אדם אחר לגמרי. חזרתי להיות אותו ערן שתמיד הכרת, אודי, שמח, חברותי, תוסס, מלא מרץ שמחת חיים. ואפילו יותר מזה ...

עברתי תקופה לא פשוטה, אבל למדתי ממנה הרבה דברים שאולי בכל דרך אחרת קשה מאוד ללמוד. לא שילמתי שכר לימוד של כסף. שילמתי בדם, כאב לב ודמעות. אבל אולי דווקא בגלל זה, הדברים האלו נצרכו בי כל כך עמוק.

למדתי, אודי, שיותר מדי דברים בחיים אנחנו מקבלים **כמובנים מאליהם**. אנחנו לא מעריכים אותם ולא מודים עליהם. רק ברגע שהם **נלקחים מאיתנו** פתאום אנחנו נזכרים לשים לב כמה טוב היה לנו עד עכשיו, וכמה לא הערכנו אותו.

אתה זוכר שבסוף השישי שברתי את הידיים? את **שתי** הידיים? זה היה כשהחלקתי במורד ההר בטיול השנתי למכתש הגדול. זה היה ממש איום ונורא! במשך חודש וחצי נאלצתי להסתובב עם גבס על שתי הידיים. הפסדתי לימודים, פספסתי את הבגרות בהיסטוריה, אבל דבר אחד גדול למדתי באותו זמן: **מה זה ידיים!** כל מיני פעולות פשוטות שלפני כן הייתי עושה בלי מחשבה בכלל, נעשו פתאום למשימה מורכבת וכואבת, ולפעמים - בלתי אפשרית. פעולות יומיומיות פשוטות כמו לאחוז מזלג, לחייג בטלפון, לקשור שרוך של נעל או אפילו סתם לגרד באוזן, נעשו פתאום כל כך קשות. שלא לדבר על ללכת לשירותים או להתקלח... התחלתי אז לראות באור חדש ולהעריך דברים שלפני כן היו אצלי מובנים מאליהם. באותה תקופה נזכרתי בשיר ילדים שלמדנו מהגננת, אך רק אז הבנתי את מלוא המשמעות שלו: **"אודה לך ה' על שתי ידיי, אודה לך ה' על שתי רגליי, אודה לך ה' על צווארי, אודה לך ה' על גופי הבריא"**. כן, כן, זה הרי לא חייב להיות ככה. יכול היה להיות אחרת לגמרי.

לפני זמן מה נתקלתי בסטיקר שהיה מודבק על אחת המכוניות ברחוב שלי שהיו כתובות עליו 4 מילים חשובות ביותר: **"ברוך השם. אני נושם"**. גם זה לא מובן מאליו. יש כאלה שלא זוכים לזה. אבל ברוך השם אני זכיתי. ולא סתם לחיות אלא לקבל לב בריא, ריאות שפועלות, כבד תקין, עיניים שרואות ועוד אלף ואחד דברים – משפחה, חברים, מורים, סביבה תומכת, כשרונות ויכולות ועוד ועוד. פתאום התחלתי להיות שמח הרבה יותר, להעריך ולהודות על כל הטוב שיש לי, ולא רק 'לקטר' ולהתלונן על כל דבר קטן שלא מסתדר בדיוק כמו שדמיינתי לעצמי.

אני רוצה לספר לך, אודי, על עוד דבר שגיליתי לאחרונה. בהלוויה שלך ובמהלך ימי השבעה סיפרו עליך כל מיני סיפורים מדהימים. על ההתנהגות שלך, המידות שלך, על דברים טובים שעשית, והיה שם משהו ששאל: **למה אלוקים לוקח תמיד דווקא את האנשים הכי טובים?! אני זוכר שגם אחרי שדורון נהרג בתאונת דרכים וכולם דיברו עליו וסיפרו על האישיות שלו, משהו שאל 'למה אלוקים לוקח תמיד את הטובים ביותר'.** חשבתי הרבה על השאלה הזו ושמתי לב לדבר מעניין: תמיד בהלוויות של אנשים שנהרגו בפיגוע, בתאונת דרכים או מתו ממחלה, תמיד מספרים כמה טובים ונהדרים הם היו, ושחבל שאלו לוקח דווקא את האנשים הכי טובים. אבל כשחשבתי שוב הגעתי למסקנה שזה **בכלל לא נכון**. אלוקים לא לוקח דווקא את הטובים ביותר. הוא לוקח את מי שהוא לוקח בזמן שהוא לוקח משיקולים שאנחנו בני האדם לא תמיד נוכל להבין. יש מי שזקוק לשבעים או שמונים שנה כדי לסיים את תפקידו פה עלי אדמות, ויש מי שמספיק לו שבע עשרה שנה או אפילו פחות. לאלו לוקחים יש את החשבונות שלו. אך לא נכון לומר שהוא לוקח דווקא את הטובים. האמת היא שאנחנו פשוט **מוקפים באנשים טובים**. כל אחד עם האישיות המיוחדת שלו, התכונות הטובות, המידות והמעלות שלו. ואין אדם שאין לו **צדדים טובים**. אלא שבמהלך החיים אנחנו לא כל כך שמים לב אליהם. אנו נוטים להתמקד דווקא בשלילה, לראות את הדברים הפחות טובים, לכעוס אחד על השני, לקנא ולהסתכסך. רק כשהאדם מת, אנחנו נזכרים סוף סוף לשים בצד את כל הדברים הטפלים, הריבים הקטנוניים והשטויות, ומתמקדים בעיקר. ואז אנחנו מגלים שהאדם שחי לצידנו כל השנים היה אדם מדהים עם המון דברים טובים, ומצטערים שלא הערכנו אותו מספיק כל הזמן הזה.

ואני שואל, **האם אנשים חייבים למות כדי שיעריכו אותם באמת?** האם אי אפשר שגם בחיים נשים לב לכל הדברים הטובים שיש באנשים שלצידנו? הרי מה שמתגלה אחרי המוות זה לא גילוי חדשני שלא היה ידוע קודם. אלו דברים פשוטים וידועים, שבטיפשותנו התעלמנו מהם, ושמנו במרכז דווקא את הדברים הפחות טובים. **לא חבל שנגלה את זה רק כשכבר יהיה מאוחר מדי?**

השעה עכשיו כבר אחת בלילה ואני חייב לסיים, אודי, אבל רציתי לספר לך עוד דבר אחד שאני בטוח שישמח אותך. דבר שאתה רצית מאוד לעשות, אבל לא הספקת.

לא תאמין, אבל בערב ראש השנה האחרון הלכתי לבקר את יחזקאל פרישמן, המורה הזקן לביולוגיה. זה שתמיד אהבנו

לעשות לו תעלולים, לצחוק עליו ולהפריע לו. נסעתי עד הבית שלו בקצה העיר. הוא ממש הופתע לראות אותי. לא נראה לי שאי פעם קרה שתלמיד בא לבקר אותו בבית. הוא הכניס אותי פנימה והושיב אותי בסלון. כשאתו נכנסה לחדר והגישה לי שתייה, הוא הציג אותי בגאווה: "תכירי, לאה, זה ערן, התלמיד שלי, הוא בא לבקר אותי". כל הזמן דיבר כמה שהוא שמח לראות אותי ושיפה מצדי שבאתי לבקר. ואז כשישבתי שם מולו עשיתי דבר שמאוד היה קשה לי לעשות. זה דרש ממני מאמץ אדיר, אבל הרגשתי שאני פשוט חייב לעשות את זה, אודי. בשבילך. בשבילי. בשביל עוד כמה אנשים.

ביקשתי ממנו סליחה.

על כל הצרות שעשינו לו בשנים שהוא לימד אותנו, על שצחקנו עליו וחקינו אותו, ועל עוד כל מיני שטויות של ילדים שלא תמיד חושבים שגם המורה הוא בן אדם עם רגשות ויש לו נפש שיכול לכאוב לה.

כשגמרתי להגיד את זה הרגשתי הקלה, כאילו השתחררתי ממשא גדול שרביץ על כתפיי. חבל שלא הייתי שם, אודי, לראות את הדמעות שעמדו בעיניים שלו כשהוא קם וחיבק אותי. "כבר אז סלחתי לך", הוא אמר, "אבל כל כך משמח אותי לראות שגם לך זה איכפת ושאתם חושבים עליי". כל כך שמחתי שעשיתי את זה, אודי. הרגשתי שעכשיו ישלמתי את החוב שלנו ואני יכול להיכנס לראש השנה בלב שקט.

אבל האמת היא שזה לא רק זה. מאז הסיפור הזה אני הרבה יותר רגיש לפגיעה באנשים, להערות מעליבות, עלבונות וזלזול בכבוד של מישהו אחר. זה אחד הדברים שלמדתי מהמכתב שלך, אודי. קראתי אותו שוב ושוב ופתאום התחלתי לשים לב להרבה מאוד דברים. לקשר שלי עם אבא ואמא, לאחים והאחיות הקטנים (יובל ושירה לא האמינו מה קרה לי פתאום שאני מסכים לשחק איתם ומתעניין איך היה בבית הספר היום), לאיך נראית התפילה שלי, ובכלל כמה החיים הם דבר נפלא ואנחנו צריכים לשמוח על כל רגע ועל כל נשימה. היום אני מעריך הרבה דברים פשוטים שפעם עברו לידי בלי לשים לב – את היכולת לחשוב, לדבר, לצחוק, להתרגש, ללכת, לראות, לגעת, למשש, לאהוב. אני מתפעל מן היופי שבטבע, מצפצוף הציפורים, מהתכלת בשמים, מהפרחים שפורחים ומעוד אלף דברים אחרים.

לא השארת צוואה כתובה, אודי, אבל השארת אחריו הרבה מאוד. ישבנו לא מזמן כמה חבר'ה בסניף וחשבנו איך להנציח אותו. החלטנו שנבחר כל מיני דברים טובים שאפיינו אותו ונאמץ אותם לחיים שלנו. היה נראה לנו שזאת תהיה הדרך הכי טובה לזכור אותו – **דרך החיים שלנו**. ככה נרגיש שלמרות שאתה רחוק מאיתנו ונמצא בעולם אחר, אתה בעצם ממשיך לחיות דרכנו גם בעולם הזה.

אני יודע, חבר יקר, שלא תקרא את הדברים שאני כותב לך עכשיו, אבל אני מאמין שאתה יודע לך שם למעלה מה אני מרגיש באמת. ולכן רציתי להגיד לך, אודי, רק מילה אחת – **תודה**! תודה על כל הדברים שזכיתי לגלות בזכותך בכל התקופה האחרונה הלא פשוטה שעברתי.

גיליתי שקשר אמיתי בין אנשים לא תלוי בגוף ולא משועבד למגבלות של מרחק ושל זמן.

גיליתי שהקב"ה ינחם וירפא וימחה את הדמעות שלנו, אם רק נפתח את הלב וניתן לו להיכנס לשם.

גיליתי שהזמן הוא הרופא הטוב ביותר ושהחיים חזקים יותר מכל, אם רק לא מפנים להם עורף ושוקעים בתוך ביצה של מסכנות ורחמים עצמיים.

גיליתי שאומנם אנחנו לא בוחרים את המצב שבו אנחנו נתונים, אבל אנחנו בוחרים איך להתמודד איתו, וזה הדבר החשוב באמת.

גיליתי שאנחנו מוקפים באנשים טובים ומדהימים, ושם רק לא נתעקש תמיד להתמקד ברע ובצדדים השליליים, העולם ייראה לנו הרבה יותר טוב. טוב כמו שהוא **באמת**.

גיליתי שהדברים השווים באמת בעולם לא נמדדים בכסף, ולמרבה הפלא דווקא הם הכי פשוטים והכי זמינים.

גיליתי הרבה דברים, ואני עוד ממשיך לגלות כל הזמן. אני מקווה שאתה נמצא לך שם בשמים וגאה בי. גם אני גאה בך, אודי, וחושב עליך הרבה.

כשנפרדתי מיחזקאל פרישמן, הוא ליווה אותי במדריגות, וממש לפני שנפרדתי ממנו לשלום הוא שאל אותי פתאום: "ערן, אתה חושב על אודי לפעמים?" קצת הופתעתי מהשאלה ועניתי לו שאני חושב עליך המון, והפרידה מאוד קשה לי. הוא אמר: "באמת סליחה שאני מעכב אותך, אבל תרשה לי לספר לך עוד סיפור קטן. הייתה אישה אלמנה שבנה היחיד שנותר לה מבעלה נהרג באחת ממלחמות ישראל על תקומת מדינתנו. היא שקעה בדיכאון עמוק, התנתקה מהסביבה ואיבדה את הקשר עם בני אדם ומכריה חששו לחייה. אחד מהם יעץ לה לעלות לקברו של הצדיק ר' אריה לוין ולשפוך שם את מר ליבה. לאחר לחצים ושכנועים היא עלתה לקברו, עצובה בודדה ומיואשת מהחיים, כשליבה הומה מגעגועים לבנה היקר שאיננו עוד."

היא ניגשה לקבר של ר' אריה וקראה את המילים שהיו כתובות על המצבה:

"אני מבקש מכל מי שיעלה להשתטח על קברי שיאמר בפה מלא": אני מאמין באמונה שלמה שתהיה תחיית המתים בעת שיעלה רצון מאת הבורא יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים."

האישה קראה את המילים שוב ושוב ולפתע אורו עיניה: **"הבן שלי יחיה! הוא ישוב אליי, הוא יחזור"...**

מאותו רגע השתנו חייה. היא הצליחה להתעודד ולהתגבר ולחזור לחיים כבן אדם מן השורה.

עד כאן מה שסיפר לי יחזקאל פרישמן ובדברים האלו אני רוצה להיפרד ממך, אודי. אולי בעצם אחרי מה שכתבתי עכשיו המילה להיפרד היא לא מדויקת כי אנחנו מדברים בסך הכל על פרידה **זמנית**. אנחנו עוד ניפגש, אודי, עוד ניפגש. אבל גם בינתיים אתה עוד ממשיך לחיות איתי במחשבות שלי, במעשים שלי ועמוק בתוך הלב.

להתראות בינתיים, אודי,

מתגעגע ואוהב

ועכשיו יותר מתמיד

ערן

נ.ב יום אחד אני עוד אתחתן ואקים את הבית שלי. אני עוד לא יודע עם מי, ואני לא יודע מתי זה יקרה .

אבל דבר אחד אני כבר יודע, אודי—

איך אני אקרא לכן הראשון שייוולד לי...

יום אחד, הוזמן מרצה זקן לשאת הרצאה בפני קבוצה של סטודנטים. בעמדו לפנייהם העביר המרצה הזקן את מבטו ביניהם, ובאיטיות רבה אמר: "אנו עומדים לערוך ניסוי." הוציא המרצה הזקן מתחת לשולחן שלו מיכל זכוכית גדול והניח אותו בזהירות על השולחן, לאחר מכן לקח כתריסר אבנים כל אחת בגודל של כדור טניס, והניחן אחת אחת בתוך מיכל הזכוכית.

כאשר התמלא המיכל באבנים ולא ניתן היה להוסיף עוד, הרים המרצה את מבטו באיטיות ושאל: "האם המיכל מלא?" ענו כולם: "כן".

הוציא המרצה הזקן כלי מלא באבני חצץ, בזהירות שפך את החצץ מעל האבנים וניער מעט את המיכל. אבני החצץ הסתננו בין האבנים הגדולות עד שירדו לתחתית המיכל. שוב הרים מבטו ושאל: "האם המיכל מלא?" עתה החלו להבין מאזיניו את כוונותיו, ואחד מהם השיב: "כנראה שלא." "נכון" ענה המרצה הזקן, הפעם לקח סיר מלא בחול, בתשומת לב רבה שפך את החול בתוך המיכל, ופעם נוספת שאל: "האם המיכל מלא?"

הפעם ללא היסוס כולם השיבו: "לא!". "נכון" השיב להם המרצה הזקן, הפעם נטל המרצה כד מלא במים ומילא את המיכל עד שפתו. הזקן הרים את מבטו לקהל ושאל: "איזו אמת גדולה יכולים אנו ללמוד מניסוי זה?" השיב אחד המאזינים: "אנו למדים שככל שהיום שלנו גדוש בהתחייבויות, תמיד ניתן להוסיף עוד מטלות." "לא", השיב המרצה. "אם לא מכניסים קודם את האבנים הגדולות למיכל, לעולם לא נוכל להכניס את כל האחרות אחר כך".

מה הן בעצם האבנים הגדולות בחיינו? בריאותנו?, משפחתנו?, ילדינו?, הגשמת חלום?, לעשות מה שבאמת רוצים? מה שחשוב לזכור הוא, להכניס קודם כל את האבנים הגדולות בחיינו, כי אם לא נעשה זאת, אנו עלולים לפספס את החיים. אם ניתן עדיפות לדברים הקטנים, יתמלאו חיינו בדברים קטנים. לא יישאר די מקום וזמן כדי להשיג וליהנות מהדברים הגדולים והחשובים באמת בחיים. משום כך לעולם אל תשכחו לשאול את עצמכם: "מהן האבנים הגדולות בחייכם?"

כאשר תזהו אותן, הכניסו אותן ראשונות במיכל (מיכל החיים שלכם) ורק לאחר מכן הוסיפו את השאר...

אלה תולדות חיי

בחדר קטן, אפור כתלים, יושב איש זקן וסב. יושב איש זקן, יושב וחושב, ועושה את חשבון חייו.
חושב: עוד מעט ויבוא הקץ, מה ידעו הנכדים אודותי?
נוטל גליון ורושם בראשו:
``אלה תולדות חיי.``

במה אתחיל? כמובן, בילדות...
אך היתה לי ילדות רגילה: דודות ומכות, שריטות, דמעות,
ילדונת שגרנו מולה, ואבא טרוד ואם עצבנית, אחות שצועקת עלי.
אה... מה יש לכתוב על ילדות שכזאת?
אתחיל מימי נעורי!

ימי נעורי... מה יש לכתוב?
בחינות, ציונים, שיעורים, כל בוקר לקום ולרוץ לכתה.
פצעי הבגרות הדוקרים, לבטי אהבה ראשונה ומרה הפחדים שהעיקו עלי...
מה יש לכתוב? נעורים רגילים.
אתחיל מימי נשואי.

ימי נשואי... ירח דבש שנגמר
והפך לימים של שגרה, דירה, הלואה, מכונית, הלואה, מריבות עד לב התקרה,
תינוקת שניה, שעות נוספות, ולבן-בר מצווה, חתונה.
מה יש לכתוב על אותן השנים?
אתחיל מתקופת הזקנה.

מתי זה החלה תקופת הזקנה?!
כשהודיעו: אתה מפוטר...! והבן והבת חיפשו בית אבות והבנת - אתה מיותר...?
או, הפחד הזה בלילות בלי שינה? שאולי לא תראה עוד אור, כמו שכנך מימין, וכמו אותה הזקנה,
שלויתי אתמול אל הבור...?

בחדר קטן ואפור כתלים
יושב איש זקן וסב.
זוכר חלומות אידיאלים גדולים,
שאותם לא הגשים מימיו...
עם בוקר מצאו אותו בחדרו
גחון לשולחן, כמו חי...
דף ריק לפניו, למעלה כתוב:
*אלה תולדות חיי``

רפי שכב בחדר הניתוחים, מסביבו הרופאים והאחיות שטפלו בו, כשלפתע שמע את הרופאים מדברים ביניהם:

"מאוחר מדי, אין מה לעשות. לסגור וזהו. לבחור הזה יש מקסימום עוד חצי שנה לחיות. מסכן..."

הרופאים חשבו שרפי לא שומע, אבל הוא שמע, ועוד איך, והחליט...

כבר למחרת כשחזר לאשתו וילדיו בקיבוץ לא בזבז את הזמן בטלוויזיה, באוכל ובדיבורים סתם, אלא התיישב מיד לסדר את תיקו וחדרו. את כל עבודות המשק היה עושה בזריזות וביעילות על מנת שיישאר לו זמן להקדיש לחלום חייו – הפסנתר. תמיד אהב לנגן ולהמציא מנגינות. עכשיו אחרי שהשיג פסנתר שיהיה אצלו בחדר, ולא השתמש בפסנתר בחדר התרבות שהיה בד"כ מקולקל או תפוס, בכל שעה פנויה ישב והלחין – הרי נותרו לו רק מספר חודשים לחיות!

עם הזמן רפי נתגלה כבעל כשרון בלתי רגיל ויצירותיו נשמעו בכל רחבי הארץ ובחו"ל תוך חמישה חודשים וחצי בלבד... כשבועיים לפני תום חצי השנה רפי הוזמן לנגן בארה"ב את יצירתו הגדולה. הוא נסע לשם עם אשתו רבקה וחזר יומיים לפני תום חצי השנה, כשהוא חושב לעצמו כמה עצוב שהוא הולך למות עוד מעט, כל כך צעיר, לעזוב את משפחתו ואת כל מה שהספיק לעשות בתקופה כל כך קצרה...

עברו שנתיים. רפי הלך לו ברחובות וחשב לעצמו: "עברו שנתיים ואני עוד חי...". כמה טוב ששמע את הרופאים מדברים על כך שנותרה לו רק חצי שנה לחיות, כך ניצל את הזמן הקצר שנותר לו...

כשהגיע לרמזור ראה שלידו עומד הרופא שניתח אותו. הרופא שמח מאוד לפגוש את רפי, המוסיקאי הנודע שטופל אצלו לפני שנתיים...

רפי שאל אותו מדוע אמר שנותרה לו עוד חצי שנה לחיות. הרופא התפלא מאוד ואמר שכנראה ששמע זאת תחת השפעת ההרדמה, כיון שהניתוח שלו היה מאוד פשוט ולא נשקפה שום סכנה לחייו!

באותו יום רפי חזר לקיבוץ מאוחר, לאחר שהסתובב הרבה זמן בקניות. את העבודות במשק הוא עושה לאט לאט, כמו כולם. הפסנתר חזר לחדר התרבות, והוא כבר לא נלהב לחבר יצירות ולעבוד עד השעות הקטנות של הלילה. הטלוויזיה ממלאת זמן רב מיומו, והוא מגיע עייף לכל מקום ולא נלחץ להספיק יותר מדי, הרי כל החיים עוד לפניו...

"מפני שכל רגע ורגע מורכב משניות ומחזיקים עוף יותר קטנים,

וכך מחזיק-אסור שיחזוף דשווא.

אני חייב להרגיש, שלא רק כרגע מותי אלא להגיש דו"ח על התקופה שחייתי,

אלא בכל דקה ודקה מחיי אהיה מוכן להת"צ כפני עצמי ולומר- כק וכך עשיתי"

(מתוך "מכתבי יוני")

אי הרגשות

לפני שנים רבות, היה אי ובו שכנו כל הרגשות: שמחה, עצבות, ידע וכל השאר - ביניהם, גם אהבה.

באחד הימים, הודיעו לכל הרגשות, שהאי עומד לשקוע. כל רגשות החלו בהכנות נמרצות לקראת העזיבה: הם תיקנו סירותיהם, ארזו חפציהם ולאחר שהכל היה מוכן, הם החלו לנטוש את האי אחד אחרי השני. כולם, מלבד אהבה, שסירבה לעזוב את האי והחליטה להישאר עד הרגע האחרון.

כשהאי כמעט שקע, החלה אהבה לקרוא לעזרה. היא ראתה את עושר, ששט בסביבה על ספינת הפאר המוזהבת שלו, וקראה לו: "עושר, האם אתה יכול לקחתני עמך?" "לא, אינני יכול. ספינתי מלאה בזהב, כסף ויהלומים, אין מקום פנוי עבורך", השיב עושר.

אהבה החליטה לבקש עזרה מגאוה, שגם היא שטה לה להנאתה אל מול חופי האי, בסירה יפהפייה: "גאוה, בבקשה עזרי לי!", התחננה אהבה, אך גאוה השיבה: "אני לא יכולה לעזור לך. את רטובה כולך, ואת עלולה לגרום נזק לסירתי."

עצבות הייתה אף היא בסביבה ואהבה קראה לה: "עצבות, תני לי לבוא עמך!" אך עצבות השיבה: "אהבה, אני מצטערת, אך אני כל-כך עצובה ואני רוצה להיות לבדי."

גם שמחה חלפה על פני אהבה, אולם היא הייתה כל-כך מאושרת ושמחה, שהיא אפילו לא שמה לב לקריאתה הנואשת של אהבה...

לפתע נשמע קול: "בואי אהבה, אני אקח אותך". היה זה מישו קשיש. אהבה הרגישה כה מבורכת ונרגשת, שהיא אפילו שכחה לשאול את שמו. כאשר הם הגיעו לאדמה יבשה, הקשיש פנה לדרכו. אהבה, שהבינה כמה אהבה שוכנת בקשיש, שאלה את ידע, קשיש אף הוא, מי היה זה שעזר לה. "היה זה זמן", השיב ידע. "זמן?" שאלה אהבה.

"אבל מדוע שדווקא זמן יעזור לי?"

ידע חיך בתבונה ואמר:

"מכיוון שרק הזמן מסוגל להעריך את גדולתה של האהבה"

איש אחד חזר הכיתה מהעבודה בשעה מאוחרת, עייף ומדוגז ומצא את בנו בן החמש מחכה לו בפתח הבית :
"אבא, אפשר לשאול אותך שאלה?"

"בטח, מה העניין?" ענה האיש.

"אבא, כמה כסף אתה מרוויח בשעה?"

"יזה לא העסק שלך, למה בכלל אתה שואל שאלה כזאת?" השיב האב בכעס.

"אני פשוט רוצה לדעת, בבקשה ענה לי, כמה כסף אתה מרוויח בשעה?" הפציר בו בנו הקטן.

"אם אתה ממש רוצה לדעת, אז אני מרוויח 20 דולר בשעה."

"אהה", אמר הבן הקטן בראש מורכן ואז הוא הרים את ראשו:

"אבא, אתה יכול בבקשה להלוות לי עשרה דולרים?"

האב רתח: "אם הסיבה היחידה בגללה שאלת את השאלה הזאת, היא כדי לקבל קצת כסף בשביל לקנות לעצמך צעצוע

מטופש או איזו שטות אחרת, אז לך עכשיו ישר לחדר שלך, תכנס למיטה ותחשוב בבקשה, למה אתה מתנהג בכזאת

אנוכיות. כל יום אני עובד שעות רבות וקשות כל כך ואין לי זמן להתנהגות ילדותית מהסוג הזה."

הילד הקטן הלך בשקט לחדרו וסגר את הדלת.

האיש התיישב, כועס אפילו עוד יותר על השאלה של בנו, איך הוא מעז לשאול שאלות רק בשביל לקבל קצת כסף?

אחרי שעה, האיש נרגע, הוא התחיל לחשוב שאולי היה קצת קשוח מדי עם בנו, אולי יש משהו שהוא באמת צריך לקנות עם

עשרת הדולרים האלה? והאמת היא, שהוא לא מבקש כסף לעיתים קרובות...

האיש ניגש אל החדר של בנו ופתח את הדלת: "אתה ישן בן, הוא שאל?"

"לא אבא, אני ער" ענה בנו.

"חשבתי שאולי הייתי קצת קשוח איתך קודם" אמר האב, "היה לי יום ארוך והוצאתי את כל הכעס שלי עליך, הנה לך

עשרה דולרים."

הבן הקטן התיישב במיטה וחייך.

"יתודה, אבא" הוא קרא, אז הושיט את ידו אל מתחת לכרית והוציא משם מספר שטרות מקומטים.

כשהאב ראה שלבנו כבר יש כסף, הוא התחיל להתרגז מחדש.

הילד הקטן ספר במתינות את הכסף שלו והתבונן באביו.

"למה אתה צריך עוד כסף, אם כבר יש לך?" דפן האב.

"כי לא היה לי מספיק" ענה הבן, "אכל עכשיו יש לי, אבא, יש לי עכשיו עשרים דולר!"

הוא הגיש אותם לאביו.

"האם אני יכול לקנות שעה מזמנך? בבקשה, בוא מחר מוקדם הכיתה, אני רוצה לאכול יחד איתך ארוחת ערב..."

זמן קצר לפני מותו כתב חורחה לואיס בורחס , סופר

ומשורר ארגנטינאי והוגה דעות מבריק , את השורות הבאות:

"לו יכולתי לחיות את חיי מחדש...."

בחיים האחרים הייתי משתדל לעשות יותר טעויות.

לא הייתי משתדל להיות כל כך מושלם , הייתי יותר רפוי.

הייתי יותר טיפש ממה שהייתי ; מעט דברים הייתי לוקח ברצינות.

הייתי פחות מלוטש , הייתי לוקח יותר סיכונים , הייתי נוסע יותר.

מתבונן בשקיעות , מטפס יותר על הרים , שוחה בנהרות רבים יותר.

הייתי הולך ליותר מקומות שלא הייתי בהם מעולם,

הייתי אוכל יותר גלידה ופחות שעועית.

הייתי משתדל שיהיו לי יותר בעיות אמיתיות ופחות מדומות.

אני הייתי מאותם אנשים שחיו כל דקה בחיים בצורה פורייה ושקולה;

ברור שגם לי היו רגעי אושר , לידיעתכם – רק מזה עשויים החיים , מרגעים.

אך אילו יכולתי לחזור לאחור , הייתי משתדל שיהיו רק רגעים טובים.

אני הייתי מאותם אנשים שלעולם לא הולכים לשום מקום ללא מד-חום,

ללא שקית חימום לרגליים , ללא מטרייה ומצנח.

אילו יכולתי לחיות מחדש , הייתי נוסע יותר קליל.

אילו יכולתי לחיות את החיים מחדש,

הייתי חולץ את נעלי בתחילת האביב והולך יחף עד סוף הסתיו.

הייתי מסתובב יותר בקרוסלה , משחק יותר עם ילדים.

לו חיי היו שוב לפני... אבל אתם רואים , אני בן שמונים וחמש , ואני יודע שאני הולך למות."

חברים

איש וכלבו מתו והגיעו לשמיים. הם הלכו בשביל עם אבני זהב לאורך קיר עשוי כולו משיש משובח. במעלה הגבעה לפניהם, היה שער מדהים עשוי כולו מפנינה, זוהר מאור השמש. כהגיעו לשער ראו איש יושב בפתח. "סליחה" בעל הכלב אומר "היכן אנחנו נמצאים?" "בגן עדן" ענה האיש. "אפשר לקבל כוס מים?" שאל בעל הכלב. "בוודאי" ענה השומר בפתח. "הכנס ואדאג שיביאו לך כוס מים צוננים". "האם חבר שלי יכול להיכנס גם הוא?" שאל המבקר. "אני מצטער", ענה השומר, "איננו מאפשרים

לחיות מחמד להיכנס" האיש לוותר על המים. קרא האיש לכלבו והמשיכו ללכת. הדרך הפכה להיות דרך עפר,

והם הגיעו לשער עץ שעמד בדרך ללא כל גרד סביבו. מעבר לשער היה איש שנשען על עץ וקרא ספר. "סליחה", קרא לו המבקר, "יש פה מים?" "בטח, היכנסו", ענה לו האיש. הם עברו את השער, ניגשו לברז ושתו כמוות נפשם. "תודה רבה" אמר המבקר ושאל "מה זה המקום הזה?" "גן עדן" ענה לו האיש. "זה מאוד מבלבל", אמר המבקר. "האיש שפגשנו קודם אמר לנו ששם זה גן עדן". "אתה בטח מתכוון לרחוב המוזהב עם שער הפנינה - שם זה הגיהנום". "ולא אכפת לכם שמתמשים בשם שלכם שם?" "התפלא בעל הכלב.

"לא" ענה האיש, "אנחנו רק שמחים שהם לוקחים אליהם את כל אלה שמוכנים להשאיר את החברים שלהם בחוץ."

חברים אמיתיים הם אלה, שכשאתה צריך אותם, לא יעזבו אותך גם אם תגיד להם. חברים אמיתיים הם אלה שנכנסים כאשר שאר העולם יוצא. חברים אמיתיים יגידו לך את האמת ולא את מה שאתה רוצה לשמוע. חברים אמיתיים יודעים עליך הכל ואוהבים אותך בכל זאת. חבר אמיתי הוא זה שאיתו אתה יכול להיות כנה. חבר נאמן אחד שווה עשרת אלפים קרובי משפחה. עד כמה שאהבה היא נדירה, חברות אמיתית נדירה אף יותר. חבר אמיתי הוא מישהו שמעלים עין מכשלונותיך וסובל את הצלחותיך. חבר אמיתי הוא מישהו שנמצא שם בשבילך כשהיה מעדיף להיות במקום אחר. מהוא חבר? נשמה אחת המתגוררת בשני גופים. חבר אמיתי יידע אותך טוב יותר בדקה הראשונה שבה הוא פוגש אותך מאשר מכריך יידעו אותך באלף שנים. חברות מכפילה את שמחתך ומחלקת את צערך. אהבה היא זמנית, אך חברות היא נצחית. חברות שיכולה להפסק מעולם לא הייתה אמיתית. אם חבריי היו הולכים לקפוץ מגשר, לא הייתי מצטרף, אלא נמצא מתחת כדי לתפוס אותם כשהם נופלים. חבר טוב זוכר איך היית ורואה איך אתה יכול להיות. אח אינו תמיד חבר אמיתי, אך חבר אמיתי הוא תמיד אח. לעולם אל תפגע בחבריך, גם לא בתור בדיחה. כמה בר מזל אני שיש לי מישהו ש"כ"ק קשה להגיד לוה להתראות. חבר אמיתי הוא חבר שיודע עליך הכל ובכל זאת חבר שלך

וּמֵאֵחָד כְּשֶׁרִיחִי בְּכִתְהָ ט', רִאִיתִי יֶלֶד מִהֶשְׁכֵּנָה שֶׁלִּי

שֶׁהָיָה בְּדַרְכּוֹ הַבֵּיתָה מְבִירִים, שָׁמוֹ הָיָה עֵידוֹ . נִרְאָה הָיָה שֶׁהוּא סוֹחֵב אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֶׁלּוֹ . חֲשַׁבְתִּי לַעֲצֹמִי : לִמָּה יֶלֶד יִנָּקֵה אֶת כָּל הַסְּפָרִים שֶׁלּוֹ הַבֵּיתָה מְבִירִים? הוּא בָּטָח יוֹרֵם .

הָיָה לִי סוֹפֶשְׁבֹּעַ עִמּוֹם [מְסִיבּוֹת וּמִשְׁתַּק כְּדוֹרָגָל עִם הַחֲבָרִים שֶׁלִּי בִּשְׁבַת אַחֲרָיִם] אֶז מִשְׁכַּחְתִּי בְּכַתְפִּי וְהַמִּשְׁכַּחְתִּי לִלְכַּח . בִּשְׁעָה שֶׁהִלַּכְתִּי, רִאִיתִי חֲבוּרָה שֶׁל יֶלְדִים רָצִים לִכְיוֹן עֵידוֹ , הֵם הֶעִיפוּ לוֹ אֶת כָּל הַסְּפָרִים מִרֹּד וְהִפִּילוּ אוֹתוֹ לְאַדְמָה . הַמִּשְׁקָפִים שֶׁלּוֹ עָפוּ וְצָנְחוּ עַל הַדָּשָׁא בְּמִדְרָגָה 3 מִ' מִמֶּנּוּ . הוּא הֵבִיט לְמַעְלָה וְרִאִיתִי אֶת הָעֶצֶב בְּעֵינָיו . לִיבִי יָצָא אֵלָיו, רָצַחְתִּי אֵלָיו, וְכִשְׁהוּא זָחַל מִסִּבֵּיב כְּדִי לַחֲפֹשׁ אֶת מִשְׁקָפִיו וְרִאִיתִי דַּמְעוֹת בְּעֵינָיו . נִתְּתִי לוֹ אֶת הַמִּשְׁקָפִים וְאִמְרָתִי לוֹ "הַחֲבָרָה הָאֵלֶּה מִגְּעִילִים " הוּא הִסְתַּכֵּל אֵלַי וְאָמַר "דִּי-חֲדָדָה" וְחִיָּךְ אֵלַי .

זֶה הָיָה אֶחָד מֵאוֹתָם חִיוִּכִים הַמֵּרָאִים הַכֶּרֶת תּוֹדָה אֲמִיתִית , עֲזָרָתִי לוֹ לִקְוֶם וּלְהָרִים אֶת סִפְרָיו וְשֶׁאֲלָתִי אוֹתוֹ לִמָּה לֹא רִאִיתִי אוֹתוֹ קֹדֶם, אִפְּהָ הוּא גֵר . הַסְּתַבֵּר שֶׁהוּא גֵר לִידִי , אֶז שֶׁאֲלָתִי אוֹתוֹ אִיךָ קָדָה שֶׁלֹא רִאִיתִי אוֹתוֹ קֹדֶם לָכֵן . הוּא אָמַר שֶׁהוּא הֵלֵךְ לִבְיִים פְּרִטִי קֹדֶם לָכֵן .

בְּחַיִּים לֹא רִיחִי מִחֲחֹבֵר עִם יֶלֶד שֶׁהוֹלֵךְ לִבְיִים פְּרִטִי לִפְנֵי כֵן . דִּיבַרְנוּ כָּל הַדָּרֵךְ הַבֵּיתָה וְעֲזָרָתִי לוֹ לִסְחֹב חֶלֶק מִהַסְּפָרִים . מִסְּתַבֵּר שֶׁהוּא יֶלֶד "גִּזְעִי" . שֶׁאֲלָתִי אוֹתוֹ אִם הוּא הָיָה רּוֹצֵה לְשׁוֹקֵן אִיתִנוּ כְּדוֹרָגָל, הוּא עָנָה שֶׁכֵּן . בִּילִינוּ בִּיחָד כָּל אוֹתוֹ סוֹפֶשֶׁשׁ וְכָבֵל שֶׁהִכְרַחְתִּי אוֹתוֹ יוֹתֵר כֵּן חִיבַבְתִּי אוֹתוֹ יוֹתֵר וְכֵן גַּם הַחֲבָרִים שֶׁלִּי . בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּבִקְרָה רִאִיתִי אוֹתוֹ שׁוֹב עִם כָּל הַסְּפָרִים . אִמְרָתִי לוֹ , נִרְאָה לִי שֶׁאֲחָה הוֹלֵךְ לִפְתּוֹחַ שְׂרִירֵי יְדִים חֲזָקִים בְּמִיּוֹדֵה אִם תִּסְחֹב אֶת כָּל הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה כָּל יוֹם . הוּא צָחַק וְהֶעֱבִיר לִי חֶלֶק מִהַסְּפָרִים .

בְּמִדְרָגָה 4 הַשָּׁנִים הַבָּאוֹת , עֵידוֹ וְאִנִּי נִעְשִׂינוּ חֲבָרִים טוֹבִים . כְּשֶׁחֲשִׂימְנוּ אֶת הַחִיבּוֹן , הַתְּחַלְנוּ לַחֲשׁוֹב עַל צָבָא וְאוֹנִיבֶרְסִיטֵה . יָדַעְתִּי שֶׁכָּל הַזֶּמֶן נִישָׁאֵר חֲבָרִים לְמִדּוֹת שֶׁכָּל הֶשְׁכֵּנָה וְאִנִּי צָחַקְנוּ עֲלָיו עַל כֵּךְ שֶׁהוּא "יוֹרֵם" . בְּנִתְקַם, בְּסִיּוֹם הַחִיבּוֹן הוּא הָיָה צָרִיךְ לִשְׁאֹת אֶת הַנֶּאֱמָר בְּשֵׁם הַבּוֹגֵרִים . רִאִיתִי אֶת עֵידוֹ בְּאוֹתוֹ יוֹם, הוּא נִרְאָה נִדְרָד, הוּא הָיָה אֶחָד מֵאוֹתָם נַעֲרִים שֶׁבִּאֲמָת מִצָּאוּ אֶת עַצְמָם בְּמִדְרָגָה הַחִיבּוֹן . הוּא הִתְמַלֵּא וְנִמְשָׁח נִרְאָה טוֹב . לְמִדּוֹת הַמִּשְׁקָפִים, הָיוּ לוֹ הֶרְבֵּה חֲבָרֹת בְּמִדְרָגָה הַחִיבּוֹן . הוּא הָיָה מְאֹד נִרְשֵׁשׁ מִהַנֶּאֱמָר, טַפְחָתִי לוֹ עַל הַשֶּׁכֶם וְאִמְרָתִי לוֹ "אֵל תִּדְאָג-אֹתָה תְּהִיָּה גָדוֹל " הוּא הִסְתַּכֵּל עָלַי בְּאֶחָד מֵאוֹתָם מִבְּשִׁים וְחִיָּךְ, "חֲדָדָה" הוּא אָמַר .

כְּשֶׁהוּא הִתְחִיל לִנְאֹם, הוּא כָּחֵךְ בְּגִרְוֹנוֹ וְאָמַר : סִיּוֹם הַחִיבּוֹן הוּא זֶמֶן לְהוֹדוֹת לֵאלֹהִים שֶׁעֲזָרוּ לָךְ לַעֲשׂוֹת . אֶת זֶה בְּמִדְרָגָה הַשָּׁנִים הַקָּשׁוֹת הִלְלוּ, הִרְאוּרִים שֶׁלָךְ הַמּוֹרִים שֶׁלָךְ, אֲבֵל יוֹתֵר מִכָּל הַחֲבָרִים שֶׁלָךְ . אִנִּי פָּה כְּדִי לִסְפֹּר לָכֵם שֶׁלְהִיָּת חֲבֵר שֶׁל מִישׁוֹר, זֶה הַמִּתְנָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר שֶׁיִּכְלֹת לַחֲתּוֹ לוֹ . אִנִּי הוֹלֵךְ לִסְפֹּר לָכֵם סִפּוֹר , הַסְּתַכֵּלְתִּי עֲלָיו, לֹא מֵאִמֶּךָ לְמִשְׁמַע אוֹזְנִי . שְׁמַעְתִּי שֶׁהוּא מִסְפֵּר אֶת הַסִּפּוֹר שֶׁל הַיּוֹם בְּהִבְרָנוּ .

הוּא סִפֵּר שֶׁהוּא תִּכְנֵן לְהִתְאַבֵּד בְּאוֹתוֹ סוֹפֶשְׁבֹּעַ . הוּא סִפֵּר אִיךָ הוּא רִמָּקֵן אֶת כָּל הָאֲרֻנִּית שֶׁלּוֹ וְנִקְּהָ אוֹתָם כְּדִי שֶׁאִתָּמָה שֶׁלּוֹ לֹא תִּצְטָרֵךְ לִבּוֹא לִנְקוֹת לְאַחֵר מִכֵּן וְלִסְחֹב אֶת הַסְּפָרִים שֶׁלּוֹ, הוּא הִסְתַּכֵּל אֵלַי וְחִיָּךְ חִיּוֹן קִטָּן . "לִמְזוֹלִי" , הַחֲבֵר שֶׁלִּי הִצִּיל אוֹתִי מִהַתְּאַבְדוֹת . "שְׁמַעְתִּי אֶת הַרְחָשִׁים בְּקֹדֶל בִּשְׁעָה שֶׁהִבְחֹר הַחֲחִיךְ , הַפּוֹפּוֹלִרִי וְהַמִּצְלָח הַזֶּה, מִסְפֵּר עַל הַרְגֵּעַ הַחֲלֹשׁ בְּיוֹתֵר שֶׁלּוֹ .

רִאִיתִי אֶת הַרְחָשִׁים שֶׁלּוֹ מִסְתַּכֵּלִים עָלַי וְחִיּוֹכִים אֶת אוֹתוֹ חִיּוֹן ... הַחִיּוֹן בַּעַל הַמִּשְׁמַעוֹת שֶׁל אוֹתָה הַכֶּרֶת תּוֹדָה .

אִיךָ פִּעַם אֵל תִּמְעִיט מִהַעֲצָמָה שֶׁל פְּעוֹלוֹתֶיךָ, הֵן יִכְלֹת לִשְׁנוֹת חִיּוֹן שֶׁל אָדָם לְטוֹבָה אוֹ לְרָעָה . אֲלוֹהִים שֵׁם אוֹתוֹ בְּחִיּוֹן חִיּוֹן שֶׁל הָאֲחֵר כְּדִי שֶׁנִּשְׁפָּע זֶה עַל זֶה בְּדֶרֶךְ כָּלִשְׁרִי .

"יְחָבְרִים הֵם מִלְאֲכִים שְׁמַעְמִידִים אוֹתוֹ עַל הַרְגִלִּים כְּאִשֶּׁר הַכִּנְפִּים שֶׁלּוֹ שׁוֹכְחוֹת כִּיֵּצֵד לַעֲוִף"

הסיפור מספר על שני חברים שהלכו במדבר .

בנקודה מסוימת במסעם החל ויכוח בניהם. אחד החברים סטר לחברו על הלחי .
החבר שקיבל את הסטירה נפגע מאד, אך ללא מילה פשוט כתב על החול :
"החבר הכי טוב שלי סטר לי היום על הלחי "

הם המשיכו במסעם, עד אשר הגיעו לנאת מדבר שופעת מים והחליטו להתרחץ במימי האגם .
אותו חבר שקיבל את הסטירה, שקע בבופץ והתחיל לטבוע, אבל חברו הטוב בא והציל אותו .
אחרי שהתאושש מהטראומה שעבר, הוא חרט על אבן :
"החבר הכי טוב שלי הציל היום את חיי "

החבר שסטר לשני על הלחי שאל אותו,
"מדוע אחרי שסטרתי לך על הלחי כתבת בחול, ועכשיו חרטת את דברי באבן ?
השיב לו חברו: "כשמישהו פוגע בנו אנחנו צריכים לרשום את זה על החול ,
כך שרוח המחילה והסלחנות חוכל למחוק את זה , אבל כשמישהו עושה לנו משהו טוב ,
אנו חייבים לחרוט את זה על אבן כך ששום רוח לא תוכל למחוק .

לימדו לכתוב את עלבונותיכם ופגיעותכם על החול ולחרוט את הברכות והטוב שלכם על אבן .

לפני שנים רבות, כשהתנדבתי בבית חולים, הכרתי ילדה קטנה בשם ליו שסבלה ממחלה נדירה. הסיכוי היחיד שלה להבריא, היה תורמת דם מאחיה בן ה-5, שהצליח לשרוד את אותה מחלה ופיתח נוגדנים שאחותו היתה צריכה. הרופא הסביר את המצב לאחיה הקטן, ושאל את הילד הקטן אם יהיה מוכן לתרום דם לאחותו. ראיתי אותו מהסס לשניה לפני שלקח נשימה עמוקה והכריז "כן, אני אעשה זאת אם זה יציל את חייה."
לאחר התרומה, שכב הילד במיטה צמודה למיטת אחותו וחיך, כמו כולנו, למראה הצבע החוזר לפניה של אחותו. לפתע פניו החווירו וחיכוך נמחק. הוא הביט על הרופא ושאל בקול רועד: "עכשיו אני מתחיל למות."
בהיותו ילד קטן, לא הבין הילד נכון את הרופא וחשב שעליו להעביר את כל הדם שלו לאחותו.

לעיתים אתה פוגש, אנשים מיוחדים ,
ומעטות הפעמים בחיים ,
בהם אתה פוגש אנשים ,
כה נפלאים שאת ,
ליבך ממלאים ,
ומבלי שבקשת ,
מעודדים, ועוזרים ,
ומילה טובה אומרים ,
מבלי שציפית ,
מפרגנים, תומכים ,
כאילו עברו קורס של מלאכים ,
ואתה חושב לעצמך ,
שאלו הם שליחים ,
שליחיו של האל הנפלאים .
מודה לך אני ממעמקי מנשמתי
שהיית שם לצדי .

זקן סיני אחד אמר:
אם יש לך שתי אגורות,

באחת תקנה לחם - שיהיה לך ממה לחיות

נישאנו, בעלי ואני, לפני 15 שנה. המשפחות של שנינו עשו את כל מה שיכלו למעננו. כל צד הביא ככל יכולתו. נערכה לנו חתונה די יפה, ונרכשה עבורנו דירה סבירה. בסך הכול היינו שמחים ומאושרים.

לפני החתונה הגיעה הסבתא של החתן לתת לי מתנה. היא הוציאה מהתיק קופסא קטנה עטופה. פתחתי אותה ובתוכה הייתה טבעת יהלום. לא הייתי צריכה להיות מומחית ביהלומים כדי להבין שמדובר כאן במתנה יקרה מאד. היה זה יהלום ע-נ-ק-י. לא ראיתי יהלום כזה מימי. כולם השמיעו קריאות התפעלות הסבתא אמרה לי שזו המתנה שלה לחתונה שלי. הסתבר לי שהסבתא רוכשת לכל כלה במשפחה תכשיט יקר מאד. כזה שהולך עם האישה כל חייה כדי שתזכור אותה. האמת שהסבתא הזו לא הייתה צריכה מתנה כדי שיזכרו אותה - היא הייתה אישה אצילה ומקסימה ומתוקה שכולם אהבו אותה ממילא. אבל מנהג הוא מנהג ומי אני שיחלוק עליו במיוחד אם הוא שווה 5000 דולר? כן, זה היה השווי של הטבעת. ומנין אני יודעת? מיד תדעו.

תגובתו של אבי הייתה שזו שחיתות לענוד כזו טבעת כשאנשים רעבים מסתובבים ברחוב. מצד שני גם לי היו ייסורי מצפון לענוד כזו טבעת, וחזן מייסורי מצפון היו גם ייסורים אחרים שרק אישה תבין.

הטבעת הייתה גדולה עלי. כל אישה יודעת כמה מעצבן זה הרווח בין הטבעת לאצבע. זה פשוט משהו שמסיח את דעתך, וכל הזמן אתה חייב לחוש את זה אם הוא עדיין נמצא שם.

במשך כל החתונה הידקתי את הטבעת שוב ושוב, ובגלל שנוספה אליה גם טבעת נישואין היו לי שני טבעות למשש באותו מחיר. בעצם, במחשבה שנייה, לא ממש באותו מחיר.

החתונה עברה. ימי ה"שבע ברכות" היו נפלאים ומדהימים. את השבת עשו שתי המשפחות אצלנו. ארוחת ליל שבת הייתה נפלאה עם השירים והדרשות וכך גם למחרת. לאחר ארוחת השבת הלכנו קצת לטייל רגלית בטיילת. לאחר מכן אכלנו סעודה שלישית שנמשכה עד למוצאי השבת.

השבת הסתיימה, ואז פתאום הסתכלתי וראיתי לחרדתי שהטבעת לא על האצבע.

התחילה מהומה קטנה ובעלי אמר "אני ארוץ לחפש בבית. יכול להיות ששכחת את זה בחדר."

חיכיתי במתח, כוססת ציפורניים. משהו בליבי אמר שייתכן והוא לא ימצא אותה. המשהו הזה נבע מהעובדה שידעתי שהטבעת הייתה קצת גדולה עלי, ונזכרתי שפשוט זמן רב מדי לא מיששתי אותה. אשר יגורתי בא לי.

בעלי חזר: "הטבעת לא נמצאה."

"חיפשת בארון?" "במגירות?"

בקיצור, הוא חיפש בכל מקום שניתן לחפש והטבעת לא נמצאה.

בשלב זה, לא היה איש במשפחה, שלא ידע שאבדה הטבעת בשווי 5000 דולר. (והנה התשובה מאיפה אני יודעת את השווי. כשמאבדים דברים יקרים ישר אומרים כמה הם שווים, וזה נכון לא רק לגבי תכשיטים. גם לגבי דברים אחרים אתה פתאום אנשים מוציאים הכל.) השוויגער(החתונת) עלתה אלינו לחדר ולבושתי ולחרפתי החלה יחד עם עוד כמה דודות נחמדות לחפש בכל המזוודות ולחטט בחפצים האישיים שלנו.

אחרי חיפוש שארך אולי שעה, החלו כולם להעלות רעיונות היכן היא נעלמה. כאן העזתי לספר שהטבעת הייתה קצת גדולה עלי וכמובן לשמוע מיד את הדודה שאומרת "אז למה לא אמרת את זה בהתחלה?" ולענות "דווקא כן אמרתי?" והנה המתח מתחיל.

בשחזור שעשינו עלה, כי קרוב לוודאי הטבעת נפלה בחוף הים, כך שלחפש אותה זה

זה כמעט כמו לחפש יהלום בערימה של חול, וכמה שהיהלום גדול ככה גם החוף בנתניה.

קשה להצביע על הרגע שזה התחיל. מאז הפרצופים של כולם נראו לי חמוצים. בליבם חשבו איך נתתי לעצמי לאבד כזו טבעת. גם אם לא צעקו עלי זה היה רשום להם במודגש על הפנים.

חזרנו אני ובעלי חפויי ראש הביתה. בעלי ניסה להתלוצץ ולפזר את האווירה הקשה אבל אני הפלתי עליו את כל הכעס שחשתי כלפי עצמי. הוא התנצל והתנצל ולא עזר לו כלום. אני הייתי פגועה עד עמקי נשמת גמ מהכאב על אובדן הטבעת וגם על כך שהאשמה נפלה עלי.

בעלי הוא נחם אותי והסביר לי שאני לא אשמה אלא כל מי שאמר לי לענוד את הטבעת למרות שהייתה גדולה עלי. בעיקר את עצמו האשים. הוא ניסה ליטול את האשמה על עצמו, עד שבסוף הלילה הודיתי ביני לבין עצמי שאם זה היה מבחן הוא עבר אותו בהצלחה.

במשפחה שלו, בכל פעם שנפגשנו זה ריחף באוויר. היו כל מיני דקירות קטנות שעשו את החיים שלי לבלתי נסבלים ממש. אני לא מאשימה אותם אבל מסתבר שכשמישהו נכשל, בעיקר באבדן של משהו ששווה יותר יקר, זה עולה לו ביוקר הרבה יותר מהסכום. יחד עם הטבעת

אבדה כל ההערכה ואהבה שחשו אלי - כאילו נמאסתי עליהם. כמה כבר אתה יכול לאהוב משהו חסר אחריות כזה שמסוגל לאבד משהו בשווי 5000 דולר? מה היא ילדה קטנה? אי אפשר לצפות ממנה לשמור על דבר יקר ערך שכזה?

עברו עלי חודשים ארוכים ועצובים מאד. חשתי שלעולם לא אוכל להחזיר את הערכת המשפחה. אבדן הטבעת גרם לאיזה "סטמפל". חותמת המעידה עלי שאני לא אחראית ואי אפשר לסמוך עלי, וחזן מזה שאני סתם אחת מעצבנת שמאבדת יהלום יקר כזה.

השיא היה בקטע מסוים שקנינו איזה אגרטל יקר, ואחד האחים אמר לבעלי "עדיף שאתה תסחוב את זה, אתה יודע". הוא אמר את זה בפני כולם ואני התפרצתי כפי שלא התפרצתי מעודי ואמרתי שאני לא דורכת יותר בבית הזה וששופכים את דמי. ועוד הרבה דברים אמרתי שהבהילו אפילו אותי.

ואז הגיעה תקופה של מריבה שבעלי המסכן ניסה כל הזמן לפשר. הוא לא ממש שיתף אותי בזה אבל הבנתי שהוא עצמו התעמת עם אחיו והודיע להם שאם ימשיכו לעשות לי צרות הוא יתנתק מהמשפחה. אחר כך בא פיוס שהיה בעצם פגישה שכולה אי נעימות בה השויגער

התנצלה ובהסבירה שלמעשה היא הכי אוהבת אותי מכל הכלות ואני עניתי בחזרה שתמיד הרגשתי את זה וכל הדברים הבלתי נעימים שבדרך כלל נאמרים בכל מיני משפחות.

אבל העניין הזה עיף אותי לחלוטין. כביכול שרר שלום אבל היה זה שלום קר. אני חשתי מובסת. כאילו ידעתי שאפסו סיכויי ובחיים לא יאהבו אותי ולא יעריכו אותי.

המפנה הגיע ארבעה חודשים לאחר מכן. אנחנו התחתנו יומיים לאחר חג השבועות, ובעלי הלך כמנהג בני הישיבה עם "פראק" בגד שנוהגים ללכת איתו רק בחגים. וכמובן בחתונה ובימי שבע הברכות.

ראש השנה מגיע. בעלי שולף את הפראק מהארון לובש אותו ושואל אותי אם זה עדיין מתאים לו, ואז הוא מתחיל לטפוח על הלב שלו.

ת בלי לומר מילה ואני זוכרת מה הוא אמר "אני בהלם. אני שמתי את זה כנראה בפראק שלי." ישבנו זה מול זה ואני פשוט בכיתי. מהתרגשות ואולי מהמתח שפתאום נפרק לו ממני. הוא התקשר מיד לאימא שלו והודיע על מציאת הטבעת ואז החלה עלייה לרגל אלינו הביתה ההורים שלו והאחים שלו שבתנו את הטבעת, ולבסוף הסבתא והסבא בכבודם ובעצמם שהגיעו והביעו את שמחתם. כולם נשמו לרווחה וכמובן ביקשו סליחה שהאשימו אותי בחוסר אחריות, וממש באותה נשימה נזכרו כולם שאיך לא חשבו מיד שזה אצל בעלי, הלא הוא היה ידוע כשכחן כל ימיו ואי אפשר היה לסמוך עליו. בעלי אולי קצת נעלב אבל השמחה על מציאת הטבעת איזנה אותו.

מרגע זה ואילך, עד היום הזה, הפכתי למלכה של המשפחה. כולם הבינו שטעו, ואני בן אדם אחראי שמעולם לא איבד דבר. אני הרגשתי בשמים כי פתאום נחתו עלי טונות של אהבה והתנצלויות שבכל חיי לא קיבלתי. ובעלי, גם אם קצת נפגע מהאשמה שהוטלה עליו הוא די שמח בשבילי, מה עוד שהוא הרוויח אישה מרוצה ושמחה בחלקה, אווירה טובה ולשלום בית בינינו למשך כל החיים. אבל הסיפור עדיין לא נגמר.

בכל הזדמנות הייתי עוקצת אותו עם הטבעת הזו. אם זה היה בכסף שהעדפתי שלא יחזיק אצלו בסכומים גבוהים ואם בסתם דברים שצריך לסמוך על מישורו. הייתי אומרת לו "עדיף שתיתן לו שמישהו אחר ייקח את זה, אתה יודע, שלא יאבד בארגז חול". המילה "ארגז חול" הפכה לאיזה מטבע לשון בינינו שבה הייתי משתמשת כדי לרמוז לו. אני נורא מתביישת לספר את זה אבל אני חושבת שהרבה אנשים משתמשים בכל מיני חולשות כדי לפגוע באנשים היקרים להם, ולצער עשיתי את זה.

בעלי סבל בשקט ולא התלונן. היו פעמים שראיתי כאב על פניו בשעה שאמרתי לו והייתי מתחרטת ומפייסת אותו אבל מלבד זאת הוא כמעט ולא התלונן.

החיים שלנו עברו בסדר. נולדו לנו שבעה ילדים מקסימים וטובים שאוהבים את ההורים שלהם ומכבדים אותם. כולם גדלו וידעו בעל פה את הסיפור על הטבעת שכולם חשבו שאימא איבדה בחוף הים ובסוף התברר שאבא המפוזר שכח בפראק שלו.

.....

עוברות חמש עשרה שנים.

הטבעת עדין שמשה אותי בשמחות רצינות וזיכתה אותי במחמאות. אך יום אחד עלתה לי מחשבה להחליף את הטבעת בתכשיטים אחרים. רציתי לעשות זאת כהפתעה לבעלי ופניתי לשויגער שתספר לי היכן הייתה סבתא קונה את התכשיטים. היא אמרה לי את השם של הסוחר - תכשיטן ידוע, ואני הלכתי אליו בהזדמנות הראשונה. הגשתי לו את הטבעת ואמרתי לו "היא נקנתה אצלך ואני רוצה שתעריך לי אותה."

הוא בוחן את הטבעת ומשמיע שריקת התפעלות ואומר "זה יהלום יפה ומקסים. הוא עולה המון כסף, יותר מששת אלפים דולר ולא איכפת לי להחליף אותו במה שתמצא, אבל רק סתם כך בשביל ההשכלה - היא לא נקנתה אצלי."

אני אומרת לו "מה לא נקנה אצלך - וכאן נקבתי בשמה של הסבתא."

הוא אמר "נכון, היא באמת נהגה לקנות אצלי את כל התכשיטים אבל תכשיט כזה בחיים לא מכרתי. כנראה את זה היא קנתה במקום אחר." הגעתי הביתה והחלטתי לחפש קצת בתיבת התכשיטים. שם בתחתית כפולה היו כל מיני מסמכים ותעודות של התכשיטים. חיפשתי את התעודה של התכשיט הספציפי הזה, וגיליתי אותה עד מהרה. התכשיט באמת לא נקנה אצל אותו הסוחר אלא בחנות מפורסמת ויוקרתית. המחיר אכן היה 5000 דולר והבנתי פרט נוסף שכנראה המחיר עלה מאז עם השנים. אבל אז, לפתע משך את עיני משהו שאולי הייתי מפספסת אותו.

המתנתי שבעלי יחזור מעבודתו. ליבי דפק כמו מכונה. הוא הגיע.

סיפרתי לו שחשבתי להחליף את הטבעת ושהלכתי לסוחר התכשיטים שסבתא הייתה רוכשת אצלו והוא אמר שהתכשיט שווה 6000 דולר. יופי אמר בעלי "הרווחנו."

"כן" אמרתי "אבל הסוחר אמר שלא הוא מכר אותו. התכשיט נקנה במקום אחר."

"נו, יכול להיות", אמר בעלי.

אתה אומר לי שיוכל להיות שהסבתא "נקנתה דווקא את התכשיט שלי במקום אחר?"

מה הבעיה שלך? "הוא" שואל.

ודמעות החלו לזלוג מעיני. "הבעיה" אני אומר לך מה הבעיה שלי אמרתי, שבמשך חמש עשרה שנה אני לא משערת איזה בעל נפלא וטוב לב יש לי, שבכלל לא מגיע לי. עשית את זה בצורה הכי מקסימה ונפלאה שאפשר. אני איבדתי את הטבעת ואתה הלכת בשקט, לא יודעת איך עשית את זה, לקחת הלוואות וקנית לי...טבעת חדשה. לא אל תתחמק, אמנם עשית את זה בצורה הכי אלגנטית וחלקה שניתן. מצאת את אותה הטבעת בדיוק, וגם באותו מחיר, אבל דבר אחד שכחת..."

את ה..."תאריך"

וכאן הנחתי מול עיניו את המסמך עם תאריך הקנייה. "ד' אלול."

אולי אתה שכחת אבל אני עדיין זוכרת שהתחתנו בט' סיוון. סבתא שלך קנתה את הטבעת עוד לפני החתונה. כך שבכל מקרה, "הטבעת הזו נקנתה לפחות ארבעה חדשים אחרי שקיבלתי את המקורית. התאריך הסגיר אותך" אמרתי לו ופרצתי בבכי תמרורים.

קשה לי לתאר את המחשבות שעברו לי בראש. איזה צעיר שלוקח על עצמו הלוואה של 5000 דולר כדי לגרום למשפחתו להאמין שהוא אשם בכל הסיפור. ידעתי שאני האישה הראשונה שקיבלה מתנה כזו. אני לא מתכוונת לטבעת אלא לחמש עשרה שנים של אשמה שהועברה ממני אליו. ועוד איך הועברה. עד היום אני מתכווצת כשאני נזכרת עד כמה פגעתי בו בדיוק בנקודה שאסור היה לי לפגוע. בדיוק בנקודה שהוא היה הכי גדול בה.

הוא ישב וסיפר לי את כל התלאות שעברו עליו כדי לשלם את הכסף. הוא הסביר לי שהבין שלא יוכל לנקות את האווירה ביני לבין משפחתו אם אלה לא יאמינו שאני לא איבדתי את הטבעת. לקח לו שנים להחזיר את ההלוואה ובעיקר היה קשה לעשות זאת עם ההשתלחויות שלי אבל דווקא הן היו מזכירות לו את מה שהרוויח - אישה שמחה, שקט נפשי ושלום בית.

לכאורה, זהו סיפור על טבעת יהלום, אבל באמת, זהו סיפור על לב שכולו זהב.

שנשמע רק בשורות טובות...גאולה קרובה...

"החברים 3 כיתות:

מהם כמזון שלא תוכל לעמוד בלעדיו,
מהם כרפואה אשר אתה צריך לעיתים
ומהם כמחלה אשר אינך צריך לעולם"
(ר' שלמה אבן גבירול)

הצעף הצהוב

השבוע הייתי צריך להגיע לאיזו פגישה ונסעתי ברכבת. בספסל מולי ישב איש אחד שכל הזמן הסתכל החוצה... הסתכלתי עליו, הוא היה נראה קצת מוזר אז שאלתי אותו: "סליחה, אדוני, אתה יודע לאן אתה נוסע?! מישו מחכה לך?" בהתחלה הוא לא התייחס, אבל אחרי כמה פעמים שהמשכתי לשאול, פתאום שמתי לב שהוא בוכה... שאלתי אותו לפשר הבכי ואחרי שהוא ראה שאני מתעניין באמת, הוא סיפר לי את סיפורו: הוא גר עם אימו בשכונה קטנה בחיפה. לפני שנה בדיוק היה לאמא שלו יום הולדת. הוא רצה מאוד לקנות לה מתנה, אבל לא היה לו כסף. משפחת כהן הם השכנים שלהם באותה הקומה. הוא מכיר טוב את השכנים ואת ביתם ולכן ידע היכן מונחת קופת החיסכון שלהם. הוא החליט לקחת מהם את הכסף בלי לבקש וכשיהיה לו, יחזיר... הוא הלך למשפחת כהן, ישב עם דוד (אב המשפחה) על כוס קפה וכשדוד הלך לרגע לחדר, הוא רץ מהר, פתח את קופת החיסכון במגירה הימנית בסלון וכשידו בתוך הקופה- תפס אותו דוד. תוך מס' דקות הוא היה עם אזיקים במכונית המשטרה כאשר מכל החלונות הוא שומע את צעקות השכנים: "גנב", "פושע" וכו'. גם אמא שלו יצאה. היא הופתעה לגלות שהיא אם הגנב... האיש המשיך לספר לי שהיה שנה בכלא והיום השתחרר. לפני שבוע כתב לאימו מכתב, הוא הוציא את הטיוטה של המכתב ונתן לי לקרוא אותה. זו התשובה לשאלה שלי.

אמא יקרה,

אני מתבייש לכתוב לך את המכתב הזה. את לא חייבת לקרוא אותו. את יכולה לזרוק אותו לפח ולא אכעס. אני מבטיח שלא אכעס. אני מבין אותך, אמא. אך אם בכל זאת תקראי את המכתב, תדעי שבצער רב אני כותב אותו. אל תחשדי בי שאני גנב. אינני גנב! גם לא פושע! מן ריח רע השתלט עלי ומשך אותי לקופה של משפחת כהן ועכשיו החרטה והכאב מכרסמים בי. עוד רגע יגמר הזמן לכן אני ממהר... בשבוע הבא, ביום ראשון אשתחרר מבית הסוהר, אינני יודע לאן אלך. התקבלי הביתה את בנך אוהבך למרות שגנב! התסלחי לו על כל העבר? אני יודע שביישתי אותך. ושוב, אני מבין אותך ולא אכעס אם לא תקבלי אותי. אם לא תרצי שכולם יצביעו על ביתך כעל ביתו של הגנב... בקשה לי אליך, אמא, אם בכל זאת תסכימי לקבלני- אני מבקש שתקשרי צעיף צהוב על העץ העומד בשער העיר ויהיה זה לי לסימן. אם אראה את הצעיף הצהוב תלוי, ארד ואבוא אליך הביתה. ואם לא- גם אני לא אדע מה אעשה, אך אמשיך לנסוע ולחפש את מזלי בעולם הגדול. ממני,
בנך אוהבך

המשכנו לנסוע בשתיקה.

ככל שעבר הזמן והתקרבונו לתחנה, ראיתי שהאיש נעשה מתוח יותר ושנינו הסתכלנו בחרדה על העצים מסביב. הגענו לתחנה: לא היה תלוי על העץ צעיף צהוב אחד... המוני צעיפים צהובים היו תלויים על כל העצים שמסביב!!! הוא הסתכל עלי בשמחה, מחה את דמעותיו והלך הביתה... לאמא שלו...

נספר סיפור שמתחיל כמו כל האגדות: "היה היה פעם לפני שנים לא רבות, אי בודד במקום לא כל כך רחוק מכאן. תושבי האי הזה היו כולם שמחים, עליזים, בריאים ומאושרים. ומה סוד אושרם? כל תינוק שנולד באי נולד עם שקית חיצונית מלאה ב"קטיפתיים חמים", כל אחד מהם יוכל לדמיין לו את ה"קטיפתיים חמים", היה שם אותו על הפנים, על הגוף, על הידיים ובכל מקום שרק רצה והדבר נתן לו הרגשה של ליטוף נעים וחם. הרגשה שליוותה אותו זמן רב והפכה אותו למאושר. כשסיים כל אחד להניח על עצמו את ה"קטיפתיים חמים" הכניס אותם לשקית שלו. כל האנשים באי נתנו וקיבלו בכל יום קטיפתיים חמים אחד מהשני, כולם היו מרוצים, שמחים, בריאים ומאושרים. יום אחד עפה מעל האי מכשפה רעה שממש האדימה מכעס כשראתה מה קורה על האי והחליטה לעשות מעשה. היא נחתה באי והקימה בו קיוסק למכר "קטיפתיים סינתיטיים" ההבדל בין ה"קטיפתיים חמים" ל"קטיפתיים סינתיטיים" היה ש"קטיפתי סינתיטי" היה כזה ששמים על הגוף ונותן הרגשה נעימה רק לזמן קצר. המכשפה מכרה כל שקית המלאה ב"קטיפתיים סינתיטיים" כאלה בשקל אחד בלבד והסבירה לכל עובר ושב שמכיון שאין אפשרות לקנות "קטיפתיים חמים" בשום מקום, חשוב לשמור על ה"קטיפתיים החמים" שיש להם עבור אנשים שחשובים להם באמת ולתת לאחרים "קטיפתיים סינתיטיים" אותם ניתן לקנות בשפע אצלה כאן בדוכן, שלא ייווצר חס וחלילה מצב שאדם רוצה להעניק לחבר/ מכר/ אהוב "קטיפתי חמים" והוא פתאום מגלה שנגמרו לו כולם. האנשים הקשיבו למכשפה, חלקם הנהנו בראשם ואמרו שיש צדק בדבריה וששקל אחד זה לא הרבה כסף וקנו שקית של "קטיפתיים סינתיטיים", אחרים זכרו שאף פעם לא הייתה להם בעיה של חוסר ב"קטיפתיים חמים" והמשיכו משם הלאה.

מאז אותו יום, כשנפגשו שני אנשים ברחוב, מספיק שלאחד מהם הייתה שקית של "קטיפתיים סינתיטיים" כדי שהם יעצרו לחשוב לרגע לפני שישלחו ידם לשקית ה"קטיפתיים". היה עליהם להחליט האם באמת כדאי לתת לאדם שפגשו ברחוב כעת "קטיפתי חמים" או שאולי כדאי להם לתת לו "קטיפתי סינתיטי". לחלק מהאנשים החליטו בעלי שתי השקיות לחלק "קטיפתיים סינתיטיים" במקום "קטיפתיים חמים", ולחלק המשיכו לתת את ה"קטיפתיים החמים". האנשים גם רצו לראות מה יתנו להם האנשים שפגשו לפני שיחליטו בעצמם מה לתת להם בחזרה. האנשים שקיבלו "קטיפתיים סינתיטיים" הרגישו טוב לזמן קצר ואח"כ כשהרגשה הטובה חלפה, התחילו לחשוב לעצמם: "מדוע נתן לי פלוני אלמוני דווקא „קטיפתיים סינתיטיים“? מדוע לא נתן לי „קטיפתיים חמים“? אולי הוא לא אוהב אותי מספיק? אולי הוא לא באמת חבר שלי? אולי הוא חושב שאני לא בסדר?". אנשים הסתובבו באי מהורהרים ומוטרדים. בהמשך כבר תלו כולם על בגדיהם שקית של "קטיפתיים סינתיטיים", בנוסף לשקית הקבועה של "קטיפתיים חמים" והיו בוחנים ושוקלים לאיזו שקית לשלוח את היד כשפגשו מישהו ברחוב, וגם אם החליטו לתת לאדם שמולם "קטיפתיים חמים", היו מציעים קודם לשקית לוודא שלא ישארו עם "קטיפתיים חמים" מעטים מידי, כי מי יודע מי ומתי יפגוש אותם ויחליט לתת להם מה"קטיפתיים חמים"? הרי עלול להיווצר מצב שכל ה"קטיפתיים חמים" שלהם נגמר ומאיה ישיגו אז עוד "קטיפתיים חמים" עבור האנשים היקרים להם ביותר? חלק מהאנשים אפילו נהיו חוליים מרוב מחשבות טורדניות שניתחו מפגשים שהיו להם עם אנשים אחרים במשך היום. המכשפה הייתה מאושרת מהמצב, העסקים פרחו והאנשים כבר לא היו בריאים ומאושרים כמו קודם.

מכשפה אחרת שתמיד ניסתה להיות "הכי", שמעה על המהפך שחוללה חברתה המכשפה הראשונה באי והחליטה אף היא לרדת לאי ולעשות מעשה. היא פתחה באי קיוסק מתחרה לקיוסק הראשון ומכרה בו "קרים דוקרים". ההבדל בין ה"קטיפתיים החמים" וה"קטיפתיים הסינתיטיים" ל"קרים דוקרים" היה שכאשר שמת "קר דוקר" על הגוף מייד הרגשת קרירות דוקרת. המכשפה מכרה כל שקית המלאה ב"קרים דוקרים" בחצי שקל בלבד והסבירה לכל עובר ושב שכדאי לקנות אצלה שתי שקיות של "קרים דוקרים" במחיר כל שקית אחד של "קטיפתיים סינתיטיים", כך יוכלו האנשים לתת הרבה יותר אחד לשני ובפחות כסף. היא הבטיחה לכולם שמלאי ה"קרים דוקרים" שלה לא יגמר לעולם ושהם יכולים לקנות ממנה כמה שרק ירצו. האנשים הקשיבו למכשפה, חלקם הנהנו בראשם ואמרו שיש צדק בדבריה, ושחצי שקל זה לא הרבה כסף עבור שקית מלאה ב"קרים דוקרים" ושבאמת יש אנשים שאותם הם לא כל כך מכירים או אוהבים ושהם יתנו להם לתת מה"קרים דוקרים" החדשים והזולים.

המצב באי הלך והחמיר. כולם כבר תלו על הבגדים גם את השקית של "קרים דוקרים". אנשים היו עסוקים כל הזמן בחשבונות וחישובים. "אתמול נתת לי "קטיפתיים סינתיטיים" אז היום אני גם אתן לך "קטיפתיים סינתיטיים", בבוקר לא נתת לי "קטיפתיים חמים" כמו שציפיתי, אז אני אתן לך עכשיו "קרים דוקרים". היום לא קיבלתי מספיק "קטיפתיים חמים" אז אני אתן לך "קטיפתיים סינתיטיים". אנשים העדיפו לתת לרוב האנשים "קרים דוקרים" כי הם הזולים ביותר, לחלק מהאנשים המשיכו לתת "קטיפתיים סינתיטיים" ורק לקבוצה מצומצמת מאוד של אנשים המשיכו לתת "קטיפתיים חמים". אנשים אלו היו בד"כ: הורים וילדיהם, בעל ואישה, חבר וחברה, מכרים קרובים מחוג המשפחה וחברים קרובים. רבים באי הפכו להיות שקטים, עצובים, כעוסים ונעלבים בקלות. הם גם היססו להראות שהם מייד נותנים "קטיפתיים חמים" למישהו והפכו להיות מהססים וחוששים.

נעזוב את האי ונחזור למציאות היום-יומית שלנו:

נסו לחשוב לכמה אנשים באמת אתם נותנים הרגשה מצוינת כאשר אתם פוגשים בהם. כמה אנשים יודעים תמיד כשהם פוגשים אתכם שיהיה לכם זמן לעמוד ולדבר איתם, להקדיש תשומת לב, להתייחס לדברים שיספרו לכם. לכמה אנשים באמת תיתנו "קטיפתיים חמים".

לכמה אנשים אתם מראים חיצונית שאתם נהנים לפגוש אותם אולם אתם יודעים בתוככם שיש לכם כרגע דברים חשובים יותר לעשות מאשר לעמוד ולשמע את הסיפורים שלהם ואת הצרות שלהם. "כן... כן" אתם חוזרים ואומרים. לכאורה מילים חיוביות המהוות התעניינות. בתכלס בן שיחתכם מבין מהר מאוד שלא יזכה להתייחסות נוספת ומסתפק בזו שכבר קיבל. "קטיפתיים סינתיטיים", נעים לשמוע אבל עובר מהר.

כמה אנשים אתם משתדלים להימנע מלראות? אנשים שאתם מעדיפים לעשות עצמם כאילו לא ראייתם אותם כלל? אנשים שעוד כשאתם רואים אותם ממרחק אתם מעקמים את האף ושואפים אוויר עמוקות כי אתם כבר יודעים שזה ייקח לכם זמן להיפטר מהם ושמראש אין לכם סבלנות לשמוע את הדברים שיש להם להגיד לכם, כי הם תמיד מצליחים להרגיז אתכם ולהוציא אתכם משלוותם. האנשים המקבלים מהם "קרים דוקרים"

היה היו שני ידידים טובים. במשך השנים התרחקו זה מזה.
האחד עלה לגדולה, התעשר וקנה שדות וכרמים, ואילו האחר נשאר עני מרוד.
יום אחד פגש העני את ידידו שהתעשר, אך העשיר לא ביקר אותו לשלום.
פעמים רבות אחר כך, כשנפגשו זה בזה, התעלם העשיר מן העני.
באחד הימים חלה העשיר ונותר לבדו בביתו. ראה בעד החלון את ידיד נעוריו וקרא אליו :
"מה שלומך, ידיד? אולי תעלה אלי לשתות כוס קפה?"
השתומם העני על חביבות העשיר, ובכל זאת עלה אליו .
כשישב העני ליד החולה, הבין מדוע הזמין אותו, והחליט ללמד את ידידו לקח.
אמר העני לעשיר: "ידיד, הבט נא דרך שמשות החלון, מה אתה רואה?"
"המון אנשים, נשים וטף העוברים ברחוב".
"ועכשיו, מה אתה רואה?" שאל העני והחזק לפניו ראי.
"רק את עצמי אני רואה", השיב העשיר.
"כן" אמר העני, "כאשר הזכוכית מצופה כסף, האדם רואה רק את עצמו".

אדרבה,

תן בלבנו שנראה כל אחד מעלות חברינו ולא חסרונם
ושנדבר כל אחד את חברו בדרך הישר והרצוי לפניך,
ואל יעלה שום שנאה מאחד על חברו חלילה...
ותחזק אותנו באהבה אליך
כאשר גלוי וידוע לפניך שיהא הכל נחת רוח אליך...
אמן כן יהי רצון

לחיות לאדם

משפט האופה והחלב

אתה מזמן למשפט ביום שלישי הקרוב!"
ההודעה הקצרה שנתלתה על דלת ביתו של החלבן, הסעירה את רוחו.
הוא היה איש ישר, שהתנהג תמיד בנאמנות ובמוסריות.
אף פעם לא רימה, שיקר או גנב. הוא גם לא שתה לשוכרה בשעות הבוקר, דבר האסור על פי החוק בכפר.
הוא לא ידע למה מזמינים אותו למשפט.
אבל האופה ידע.

האופה היה רגיל לקנות חמאה וגבינה מהחלבן המקומי והשתמש בהם לאפיה.
יום אחד עלה בו החשד שגושי החמאה שהחלבן מוכר לו שוקלים פחות מקילו, למרות שהחלבן מצהיר שכל גוש שוקל קילו בדיוק, לא פחות ולא יותר.
האופה החליט לבדוק את העניין, ובמשך תקופה הוא שקל בעקביות כל גוש של חמאה שקנה מהחלבן, והוא אכן גילה שגושי החמאה שוקלים פחות מקילו, לפעמים 900 גרם, לפעמים 950, ופעם אחת אפילו 800.
האופה היה נזעם "מרמים אותי" הוא אמר לאשתו בכעס, "אני לא אשתוק על זה."
הוא ניגש אל השופט המקומי והתלונן על מעשיו של החלבן. "חייבים להעלות אותו לדיון" אמר האופה,
"אי אפשר לאפשר לו לרמות את כל תושבי הכפר. אנשים סומכים עליו."
עוד באותו יום תלה שליח של בית המשפט המקומי הזמנה לדיון על פתח ביתו של החלבן.
החלבן הגיע לבית המשפט רועד ונפחד. הוא מעולם לא ראה את בית המשפט, ומעולם לא דיבר עם השופט שהטיל אימה על כל תושבי הכפר.

"אני מניח שיש לך משקל מדויק במחלבה?" פתח השופט את הדיון.
-לא כבודו! אמר החלבן "אין לי משקל."
"-אז איך בדיוק אתה שוקל את החמאה שאתה מוכר לאופה?
האם אתה סתם כך מחליט שזה קילו?" הרעים השופט בקולו.
"-חס וחלילה, אדוני השופט. אני איש ישר, לעולם לא עלה על דעתי לעשות כזה דבר.
פשוט מאוד, בניתי לעצמי מין משקלי מאזניים, כאלו שאתה צריך לשים משקולת בצד אחד כדי שתאזן את החמאה שבצד השני."

השופט הנהן בראשו בהבנה, והחלבן המשיך:
"בכל יום כשאני בא לשקול את החמאה עבור האופה אני מניח בצד השני של המשקולת כיכר לחם של קילו שאותה אני קונה בבוקר מהאופה,
וכך אני יודע כמה חמאה עלי לתת לו כדי שיצא קילו בדיוק."
השופט חזר על דבריו של החלבן:
"אתה בעצם אומר לנו שכמות החמאה שאתה נותן שווה למשקל הכיכר שהאופה נותן לך."
"בדיוק כבודו", אמר החלבן, ופני האופה חפו

שי ומשחק הבייבול

בארוחת ערב למטרות צדקה שהתקיימה למען בית ספר לילדים בעלי ליקויי למידה, קם אב של אחד התלמידים ונשא נאום אשר אף אחד מן הנוכחים לא ישכח. אחרי ששיבח רבות את בית הספר ואת הצוות המסור שלו, הוא שאל שאלה "כאשר שום דבר לא מופיע לו, הטבע עושה את הכול בשלמות. למרות זאת בני, שי, לא יכול ללמוד דברים שילדים אחרים יכולים. הוא לא יכול להבין דברים שילדים אחרים מבינים. איפה הסדר הטבעי של הדברים בבני?"

הקהל היה המום מהשאלה. האב המשיך: "אני מאמין שכאשר ילד כמו שי, מוגבל פיזית ונפשית, מגיע לעולם, מגיעה הזדמנות לטבעו האמיתי של האדם להציג את עצמה, והיא מגיעה בצורת ההתנהגות של אנשים אחרים כלפי אותו הילד." לאחר מכן הוא סיפר את הסיפור הבא:

שי ואביו טיילו ליד פארק שבו ילדים ששי הכיר שיחקו בייסבול. שי שאל "אתה חושב שהם יתנו לי לשחק?" אביו של שי ידע שרוב הבנים לא ירצו שמישהו כמו שי יהיה בקבוצה שלהם, אבל האב גם הבין שאם יותר לו לשחק, הדבר יעניק לו תחושת שייכות וקצת ביטחון בכך שאחרים יקבלו אותו למרות מגבלותיו. אביו של שי, שלא ציפה להרבה, התקרב לאחד הילדים במגרש ושאל אם שי יכול לשחק. הילד הסתכל סביבו בחיפוש אחר הכוונה ואמר "אנחנו מפסידים ויש לנו מעט שחקנים, המשחק כרגע בסיבוב השמיני. אני מניח שהוא יכול להיות בקבוצה שלנו, וננסה להכניס אותו לחבט בסיבוב התשיעי."

שי הלך בקושי לכיוון הספסל של הקבוצה, לבש חולצה של הקבוצה עם חיוך רחב, והתיישב. לאביו הופיעה דמעה בקצה העין, והרגשת חמימות מילאה את ליבו. הילדים ראו את שמחתו של האב על היחס שנתנו לבנו. בסוף הסיבוב השמיני קבוצתו של שי הצליחה להוסיף עוד נקודות, אך לא מספיק כדי לנצח. בתחילת הסיבוב התשיעי, שי שם כפפה והלך לשחק בשדה הימני. למרות שלא חבטו לכיוון כדורים, הוא היה נלהב רק מהיותו חלק מהמשחק ועל השדה. הוא חיך מאוזן לאוזן ונופף לאביו, שישב על הספסלים ביציע. עכשיו, כשכל הבסיסים מלאים וחסרות רק עוד נקודות ספורות לניצחון, היה זה תורו של שי לחבט בכדור.

בצומת הזאת, האם הילדים יתנו לשי לחבט ויוותרו על הסיכוי לניצחון במשחק? באופן מפתיע, שי קיבל את המחבט. כולם ידעו שחבטה היא הכול מלבד אפשרית, מכיוון ששי לא ידע אפילו איך להחזיק במחבט, וכמובן שלא לחבט בכדור. כששי התקרב לעמדת החבטה, המגיש, שראה שהקבוצה השנייה שמה את הרגשתו הטובה של שי מעל החשיבות של הניצחון, התקרב מספר צעדים כדי שיוכל לזרוק לשי כדור חלש יותר בו יוכל לחבט. ההגשה הראשונה הגיעה ושי הניף את המחבט באופן מגושם ופספס. המגיש התקרב מספר צעדים נוספים, חרק שוב את הכדור בעדינות לכיוונו של שי. הפעם שי הצליח לחבט בכדור וכיוון האדמה, והכדור התגלגל לכיוונו של המגיש.

המשחק אמור היה להסתיים בשלב זה, אך המגיש הרים את הכדור, ובמקום לזרוק אותו לילד בבסיס הראשון, הוא זרק את הכדור חזק וגבוה. שי יכול היה להיפסל וזה היה סופו של המשחק. המגיש זרק את הכדור בדיוק מעל לראשו של הילד שעמד בבסיס הראשון, אל מחוץ להשיג ידם של חברי קבוצתו. כל הקהל ביציעים וחברי הקבוצה החלו לצעוק "שי, רוץ לבסיס הראשון!" שי מעולם לא רץ רחוק כ"כ, למרות זאת הוא הגיע לבסיס הראשון. הוא התרוצץ ליד הבסיס הראשון, מבוהל ופעור עיניים. כולם צעקו "רוץ לבסיס השני! רוץ לבסיס השני!"

שי רץ בצורה מגושמת לבסיס השני. חסר נשימה וקורן, הוא נאבק להגיע לבסיס השני. כאשר שי היה בדרכו לבסיס השני, הילד ששיחק בצד הימני הרחוק של המגרש החזיק את הכדור. הוא היה הילד הקטן ביותר בקבוצה. זאת הייתה ההזדמנות שלו להיות הגיבור של קבוצתו הפעם הראשונה. הוא יכול היה לזרוק את הכדור לילד בבסיס השני, ובכך לנצח במשחק, אך הוא ראה את כוונתו של המגיש, לכן זרק את הכדור בכוונה גבוה ורחוק ככל שכל מעל לראשו של הילד שבתחנה השלישית. שי רץ לכיוון התחנה השלישית נרגש כולו, בזמן שחבריו לקבוצה המשיכו לרוץ ולהקיף את כל התחנות. כולם צעקו "שי, שי, שי, רוץ כל הדרך!"

שי עשה את דרכו לבסיס השלישי. הילד מהקבוצה הנגדית, שעמד בבסיס הרביעי ואחרון, רץ לשי לעזור לו, וכיוון אותו לכיוון הבסיס השלישי. הילד צע "רוץ לשלישי! שי, רוץ לשלישי!" כששי הקיף את הבסיס השלישי, הילדים משתי הקבוצות ואלה שעמדו בצד וצפו צעקו "שי, רוץ לבסיס הבית!" שי רץ לבסיס הבית, דרך על הבסיס, וכולם הריעו לו כגיבור שניצח את המשחק לקבוצה שהפסידה. באותו היום, המשיך האב את הסיפור בקול רך ודמעות זולגות, הילדים משתי הקבוצות עזרו להביא חלק אמיתי של אהבה ואנושיות לעולם שלנו.

שי לא החזיק מעמד עוד קיץ, הוא נפטר באותו החורף. הוא לא שכח את היותו גיבור, וכמה עשה את אביו שמח. כמה שימח את אימו כשהגיע הביתה, הדמעות שזלגו מעיניה, החיבוק שנתנה לגיבור הקטן שלה.

סיפור על השגחה פרטית מופלאה כפי שסופר בשבת פר' משפטים מפי הרב זאיד הי"ו:
בחור בשם אוריאל - תלמיד בישיבתי חלה ל"ע במחלה הנוראה בראש.
הוא נשלח לצרפת לטיפול רפואי - המקום המתמחה ביותר.

בסיום הטיפול התגלה שמצבו נשאר כפי רע והטיפול לא הצליח.
הרופאים הרימו ידיהם, ואמרו שאין בידם היאך להושיעו, ואין לו אלא לספור ימיו עד למוות.
החלטנו שאין בידם של הרופאים ליאש, אלא רק לרפא, וחיפשנו ישועה ממקום אחר.
לאחר בירורים, התגלה שיש רופא פרטי בארה"ב עם שיטה ייחודית, שע"י ניתוח מיוחד יכול להציל את חייו של אוריאל.

הבעיה הייתה שהניתוח עולה בסך של \$130,000 (!) ולנו אין מאיפה להשיגם.
כמו כן רופא פרטי זה צריך חדר בבי"ח לצורך עריכת הניתוח, חדר בבית מלון לשהייה, טיסות לארץ וכו' (הוא מגיע לפציינט).

שאלנו את גדולי ישראל מה לעשות, ונמסר לנו שאיננו יכולים להטריח הציבור בסכום כ"כ גדול וע"כ לא נשאר לנו אלא לוותר על התכנית, ולראות את אוריאל מתייסר בדרך אל המוות.
יום למחרת קיבלתי טלפון מאחותו של אוריאל, גב' אבוטבול, והיא מודיעה: ניתן לערוך את הניתוח!
שאלתי אותה, כיצד? והיא עונה בפשטות: אני מוכרת את הדירה שלי ובכסף שאקבל, אשלם למנתח....
שאלתי אותה: את בטוחה במה שאת עושה? אולי תשאלי רב? הרי יש לך 6 ילדים קטנים ובעל אברך, ואיפה תגורו?

והיא ענתה שהכול בסדר, וסגור מצידה.

גב' אבוטבול גרה ברמת בית שמש, באותו יום פרסמה את דירתה למכירה במחיר מוזל של \$130,000 כמחיר הניתוח למי שייתן את הכסף במזומן. מיד קפץ קונה על המציאה, והכסף לניתוח- בידה!
בשמענו זאת, קבענו מיד מועד לניתוח עם הפרופסור מארה"ב.

נשלחו מיישיבתי תלמידים לגיוס תרומות לצורך השכרת החדר בבי"ח, טיסות וכו' - סכום של \$30,000.
ביום ד'- יום הגעת הרופא ארצה, הייתי בדרכי למסירת שיחה לבנות בצפון הארץ, התקשר אלי תלמידי- יהודה ובפיו שאלה: נהג המונית הלוקח אותם לגייס הכספים מבקש ממנו ומחברו לקחת חבילה ולהעבירה למען מסוים, ורצונו לקבל את אישורי. סירבתי בתוקף. אינני מעוניין להסתבך עם חבילות עלומות ומפוקפקות.

לאחר כמה דקות, מתקשר אלי יהודה תלמידי שוב: הנהג ממש מתחנן שניקח החבילה..

אמרתי לו שיפסיק להטרידני, ואם רוצה שיבוא להיפגש עימי אחרי השיחה שאני עומד למסור בצפון. מסרתי השיחה לבנות היקרות,

בצאתי מחדר ההרצאות, רואה אני את תלמידי יהודה, והנהג ממתינים לי בחוץ. ניגשתי לנהג, והבהרתי לו את עמדתי. הנהג - גבי שמו, פתח החבילה - הייתה זו מזוודה קטנה שבה היו סכינים ופנסים קטנים ומוזרים. וכך הוא מספר:

היום בבוקר לקחתי משדה התעופה אדם הנראה כעשיר ומכובד. כשיצא מהמונית שכח את המזוודה הקטנה, ולקח עימו רק את מזוודתו הגדולה. שמחתי על המציאה, לא טרחתי להזכיר לו, הלכתי לי לפינה, וחיכיתי לראות את הדולרים המוחבאים בה... אך לאכזבתי, לא מצאתי בה ולו דולר אחד... עכשיו רוצה אני להחזיר המזוודה לאותו האדם שנסע עימי - שפרטיו כתובים על המזוודה"...

הבטתי בפרטיו של הנוסע והחורתי... היה זה פרופסור רייץ - שבא מארה"ב לנתח את אוריאל תלמידי! אמרתי לגבי הנהג: אינני נוגע במזוודה זו, בא ניגש עכשיו למלון ונשאל שם האם אבדה מזוודה כזו, למר רייץ.

נסענו, ביקשנו את מר רייץ, כשהזכרנו את המזוודה, הוא ירד מיד ללובי כדי לפגוש אותנו.

מר רייץ הרופא היקר סיפר לנו שבמזוודה זו נמצאים כל כלי הניתוח שהוא צריך ע"מ לנתח את אוריאל ועלותם בסך של \$400,000, ולא זו בלבד, אלא שאין אפשרות להשיגם כי הוא תכנן והמציא אותם במשך כמה חדשים במעבדותיו...

ששמעתי זאת, קישרתי הדברים, ואמרתי לד"ר רייץ: הבט, אתה הולך לנתח את תלמידי - אוריאל, והיכן נמצאה מזוודתך? במונית שבה נסעו תלמידי כדי לאסוף כסף בשבילך! והם אלה שיצרו עימי קשר למצוא אותך, והמזוודה שלך חזרה אליך על ידינו- הדואגים לאוריאל, האין זו השגחה מופלאה?? והאם הינך יודע שבשביל לשלם לך ישנה אישה שמכרה את ביתה, ואין לה ולילדיה בית לגור??

ד"ר רייץ עיכל את הדברים, שתק למשך כמה דקות, ואז חשק שפתיו ואמר:

אינני לוקח כסף עבור ניתוחו של אוריאל!!!

היינו המומים. שד"ר רייץ יוותר על \$130,000? זה היה בגדר חלום...

באותו שבוע נכנס אוריאל לניתוח ע"י ד"ר רייץ. ליבינו פעם, ותפילותינו בקעו רקיעים.

למחרת התבשרנו שהניתוח הצליח!!! ואוריאל בריא לחלוטין!!

גב' אבוטבול, אחותו היקרה של אוריאל, הייתה צריכה לפנות את דירתה לקונה. ע"פ החוזה.היה עליה לחפש דירה חלופית. וכך ישבה עם בעלה, כדת מה לעשות, ואמרה: אתה יודע, אם כבר אנחנו

מחפשים דירה חדשה, אולי נחפש דירה בירושלים. כל חיי חלמתי לגור שם"....

"מה ירושלים?" - עונה בעלה, "יש לך מושג מה המחירים שם כיום?, הרי ה-130,000\$ שיש לך מספיקים אולי למחסן בירושלים.... לא לדירה!

גב' אבוטבול לא השתכנעה, נסעה לחברתה המתגוררת ב-ים ובקשה ממנה: תסייעי לי למצוא דירה... חברתה לקחה אותה למתווך בשכונת קריית משה, והמתווך צחק בפניה ואמר: ב-130,000\$ תוכלי לקנות כאן לחם וחלב, לא דירה!

יצאה גב' אבוטבול והחלה להסתכל סביבה, לפתע צדה עינה מודעה על מכירת דירה, שנתלתה בדירה בבנין ממולה. בלי לחשוב פעמיים, עלתה לדירה זו ונקשה על הדלת. הדלת נפתחה בידי גברת מופתעת. "זה בקשר למודעה" היא התנצלה והוכנסה לראות הדירה. הדירה הייתה מטופחת, יפה וגדולה – 5 חדרים. "כמה אתם דורשים עליה?" שאלה, אך הגברת אומרת: "קראתי לבעלי והוא יגיע ויסכם איתך על מחיר" אך יש לי בעיה, אני מוגבלת מאד במחיר" - עונה לעומתה גב' אבוטבול, אך היא בשלה: "כשיבוא בעלי תדברי עימו והוא יתגמש איתך..."

בעל הדירה הגיע והחל לספר בשבח הדירה, כוונת אויר וכו' ", 'כמה אתה רוצה עליה?' - שואלת גב'אבוטבול -"310,000\$"עונה בעל הדירה. "אך יש לי רק 130,000\$"... משיבה. "מה? אז למה קראתם לי? חשבתי שמדובר בלקוחה רצינית"...כעס לעומתה. גב' אבוטבול ניסתה להסביר "תבין, היתה לי דירה ברמת בית שמש, ומכרתי אותה בשביל הוצאות ניתוח לאחי, בסוף בנס חזר אלינו הכסף ואני רוצה למצוא דירה בירושלים שאני כ"כ אוהבת."

מה אמרת? ניתוח לאחייך? האם קוראים לך במקרה גב' אבוטבול???? - שואל בעל הדירה. כן - עונה היא בשקט.

אני הוא הנהג - גבי - שאצלי הייתה המזוודה של ד"ר רייץ...!!!! וואו אני לא מאמין שאחותו המיוחדת של אוריאל נמצאת בביתי, ועוד רוצה לקנות את הדירה שלי!... גבי הנהג- בעל הדירה-התקשר אלי(הרב) מיד ואמר לי:

תראה, אני מוכר את הדירה שלי מפני שקיבלתי בירושה מאימי ע"ה וילה ביישוב שקט, והנני רוצה לעבור לשם. מתחשק לי למכור לגב' אבוטבול היקרה את הדירה ב- 130,000\$.... מה אעשה?

אמרתי לו: אינך מוכר לה את הדירה! אנו ניסע מחר לרבי דוד אבוחצירא ונשאל לפיו יום למחרת, כבר היינו בנהרייה אצל רבי דוד וכך אמר: תמכור לגב' אבוטבול הדירה, ותזכה אתה ואשתך לאריכות ימים ושנים!

וזהו סוף הסיפור.... זכתה גב' אבוטבול בזכות של הצלת חיי אחיה אוריאל, וקבלה דירה מעולה בירושלים עיר הקודש, והכול בהשגחה פרטית וניסית שלא תאומן!!!!

הסיפור הינו סיפור אמיתי. עוד שבועיים תתקיים מסיבת הודיה לד' בצרפת על הצלת אוריאל ממות, שהרב זאיד ישתתף בה בע"ה.

אמר רבי דוד אבוחצירא על סיפור זה, שזהו אחד מסיפורי ההשגחה הפרטית הגדולים שנתקל בו בעשור האחרון.

הכוח של מאור פנים ואכפתיות הוא עצום ורב.

אירע ליהודי שעבד במעבדה בבניין משרדים ענק בארה"ב.

יום אחד בשעת ערב מאוחרת הוא נתקע בתוך אחד המקררים שבמעבדה ולא הצליח לצאת. לאחר שצעק וצעק הוא הבין שכולם כבר הלכו והיה משוכנע שימצאו את גופתו הקפואה רק בבוקר למחרת.

לאחר שעשה וידוי ואמר 'שמע ישראל', פתאום הגיע השומר של הבניין ופתח את הדלת מבחוץ. אחרי שאותו יהודי נרגע הוא שאל "איך ידעת שאני פה?"

אמר לו השומר "לא ידעתי שאתה פה. חיפשתי אותך"

"חיפשת אותי?" ענה היהודי בתדהמה.

השומר השיב: "אתה היחיד מבין אלפי עובדי הבניין שאומר לי שלום בכל בוקר והיחיד שבחמש בערב מברך אותי ערב טוב! אף

אחד חוץ ממך לא רואה אותי. אני מחכה לשעה חמש כדי לשמוע ממך ברכת שלום, והיום כשהגיעה השעה ולא יצאת - החלטתי לבוא ולראות מה קרה לך. עליתי למעבדה, שמעתי אותך צועק ופתחתי את הדלת".

בחלוקת תעודות, כשהמחצית נגמרת,
אני תמיד נזכר בתעודה אחרת.
כותב אותה מורה קטן
מורה השוכן בליבו של אדם.
ואותה תעודה מלאה ציונים
רק במקצועות מהנושאים הבאים:
לב טוב, שובבות,
אחוזה, חברות,
שמחה, אושר,
כבוד ויושר.
ואותם הנושאים יותר חשובים
מכל שאר המקצועות הנלמדים
כי בכל המקצועות בתעודה האחרת
נבחנים רק על מה שבמחברת
אולם בעידוד, תמיכה, אהבה וצדקה
נבחנים בכל דקה ודקה...

הד החיים -

איש וילדו הקטן טיילו יחד ביער.

לפתע מעד הבן ועיקם את רגלו.

"איי" צעק הבן בכאב

"איי" ענה לו קול מן ההרים

הילד שהקול הפתיע אותו הסתקרן ושאל: "מי זה שם?"

והקול ענה לו "מי זה שם?"

מאוכזב ומעוצבן מהחזרה על דבריו, צעק הבן: "פחדן! מי אתה?"

ושוב ענה לו הקול: "פחדן! מי אתה?"

הביט הבן באביו בתמיהה ושאל: "אבא, מה בדיוק קורה כאן?"

"שים לב" השיב האב

"אני מעריץ אותך" צעק האב

"אני מעריץ אותך" ענה הקול

"אתה נהדר" צעק שוב

"אתה נהדר" חזר אחריו הקול מן ההרים

הבן, אשר היה מאוד מופתע מכל העניין,

עדיין לא ממש הבין מה קורה.

הסביר לו אביו: "אנשים נוהגים לכנות תופעה זו בשם 'הד'"

אולם למען האמת, יש לכנותה 'החיים'."

החיים תמיד מעניקים לך בחזרה את מה שאתה מעניק להם.

החיים הם המראה של פעולותיך.

רוצה עוד אהבה? תן עוד אהבה!

רוצה עוד הבנה וכבוד? תן עוד הבנה וכבוד!

רוצה שאנשים יהיו סובלניים ואכפתיים כלפיך?

היה גם אתה סבלני ואכפתי כלפיהם.

חוק טבע זה, חל בכל מישורי חיינו.

הילד הקטן והאיש הזקן

"לפעמים הכפית נופלת לי,"

אמר הילד הקטן.

"גם לי", ענה לו הזקן.

"זה קורה מזמן לזמן."

לחש הילד, "לפעמים

נרמבים לי המכנסים."

"גם לי זה קורה," ענה הזקן

עם חיוך על השפתיים.

אמר הילד הקטן,

"יוצא לי די הרבה לבכות."

אמר לו הזקן, "גם לי

זה יכול לפעמים לקרות."

שאל הילד, "ואתה

יודע מה הכי כואב?

נדמה לי שהמבוגרים

בכלל לא שמים אלי לב."

ועל כתפו הרגיש הילד

יד צנומה, חמה, זקנה.

"אני יודע בדיוק למה אתה מתכוון,"

אמר הסב בהבנה.

כאשר איש זקן נותר בודד ולא יכול היה לטפל בעצמו, בנו לקח אותו אל ביתו וטיפל בו יחד עם כלתו ובנו בן הארבע. ידיו של האיש רעדו, ראייתו הייתה חלשה והליכתו לא יציבה. מדי ערב המשפחה ירבה סביב השולחן לארוחת הערב. מצבו הקשה עליו לאכול. בגלל ידיו הרועדות נפלו מאכלים מכפו, אכילתו הייתה קולנית והשתייה נשפכה מכוסו. בנו וכלתו התעצבנו מהבלגן שנוצר.

"אנחנו חייבים לעשות משהו בקשר לסבא" אמר בנו "הספיק לי מהחלב על הרצפה, אכילתו המגעילה והמפות המלוכלכות."

הם הציבו שולחן קטן בפינת המטבח ושם ערכו את השולחן לסבא. שם הוא ישב לבד, בזמן שיתר המשפחה הסבה סביב השולחן הגדול. מאחר שהסבא שבר מספר צלחות חרסין, הגישו את ארוחותיו בצלחת עץ.

כאשר הביטו בסבא, ראו מדי פעם דמעה בפינת עיניו. למרות זאת, המילים היחידות שנאמרו לו היו דברי נזיפה כאשר הפיל מזלג או מאכל. נכדו בן הארבע הסתכל על כל זה בשקט.

יום אחד לפני ארוחת הערב ראה האב את בנו הקטן משחק עם חתיכת עץ על הרצפה. האב שאל את בנו עם חיוך למעשיו. הילד ענה לו במתיקות: "אני מכין לך ולאיימא קערות עץ כדי שיהיה לכם במה לאכול כאשר אגדל."

המילים הכו בהוריו כמו מכת ברק. דמעות החלו לזלוג על לחייהם. למרות שלא נאמרה מילה, שניהם ידעו מה יש לעשות. באותו ערב האב לקח את הסב בידו והביא אותו בעדינות לשולחן המשפחה. בשארית ימיו אכל את כל ארוחותיו עם המשפחה, ומעולם לא גערו בו אם האוכל או המזלג נשרו מידיהם והרצפה או המפה התלכלכו

סיפור אמיתי שארע בבית-ספר באירלנד.

סיפור שאת מסריו, תוכלו ליישם בחיים המקצועיים והאישיים.

באחד משיעורי החברה, בקשה מורה מתלמידיה להביא לבית הספר, למחרת היום, שקית פלסטיק ושק תפוחי-אדמה. משהביאו התלמידים את הנדרש הטילה עליהם המורה משימה: בחרו תפוח-אדמה אחד שייצג כל אדם במהלך שנות חיכם, שלא סלחתם לו על משהו שעשה לכם.

התלמידים אספו תפוחי אדמה מהשק שהביאו, רשמו על כל תפוח אדמה את שמו של האדם ואת התאריך, וכמובן, הכניסו לתוך שקית הפלסטיק. חלק מהשקיות ראוי לציין, היו כבדות מאוד.

כמצוות המורה, נשאו התלמידים את השקית עם תפוחי האדמה לכל מקום בו שהו במהלך שבוע שלם: לבית-הספר, לחוגים למגרשי משחקים, לחברים ואפילו אל מיטתם בלילה. הטרחה שבסחיבת השקית לכל מקום במהלך שבוע, הבהירה לתלמידים היטב מה הוא "המשקל" שהם נושאים עמם לכל מקום ועד כמה הם צריכים להקפיד שלא לשכוח את השקית, במקומות שונים ומביכים... ובאופן טבעי לגמרי, כפי שקורה למיני ירקות ופירות "שנפרדים" מסביבת קירור ו"מטיילים" להם בעולם... תכולת השקית במהלך השבוע - לעיסה דביקה וריחנית.

מטאפורה זו, מתארת בצורה הטובה ביותר את המחיר שאנו משלמים על שמירת הכאבים והכעסים לעצמנו ועל גישתנו השלילית למצבים שונים.

לעיתים קרובות אנו חושבים שלסלוח לאנשים זו "מתנה" שאנו נותנים להם, אז זכרו עכשיו זה ברור כי זו "מתנה" ... שאנו מעניקים לעצמנו ...

לי שפירו הוא שופט בפנסיה.

הוא אחד מהאנשים האוהבים באמת שאנחנו מכירים. בשלב כלשהו בקריירה שלו הבין לי שאהבה היא הכוח הגדול ביותר שיש בנמצא. כתוצאה מכך הפך לי לאדם שמחבק. הוא החל לחבק את כולם. עמיתיו כינו אותו 'השופט המחבק'. המדבקה שעל רכבו אמרה "אל תציק לי! חבק אותי!" לפני 6 שנים יצר לי את מה שהוא מכנה 'ערכת חיבוק'. מבחון כתוב 'לב לחיבוק'. בפנים יש 30 לבבות רקומים קטנים שניתנים להדבקה. לי היה שולף את הקופסא שלו, הולך לאנשים ומציע להם לב קטן תמורת חיבוק. לי התפרסם מאוד בשל החיבוקים והוא הוזמן לכנסים חשובים רבים שם דיבר על מסר האהבה.

בכנס אחד אמר לו עיתונאי מקומי "קל לחבק כאן בכנס את האנשים, כולם בחרו להיות כאן. אבל זה לא יעבוד בעולם האמיתי".

הם דחקו בשופט לחבק אנשים ברחובות. צוות טלוויזיה של התחנה המקומית ליווה את לי במשימה זו. הוא יצא לרחוב, פגש אישה "שלום, אני לי שפירו, השופט המחבק. אני מחלק את הלבבות האלה תמורת חיבוק". "בוודאי", היא השיבה. "זה קל מידי", אמר אחד מאנשי הצוות. לי הסתובב לאחור וראה שוטר שכתבה דו"ח תנועה לאדם במכונית והוא רב איתה. הוא התקרב אל השוטר, צוות הטלוויזיה מאחוריו ואמר "נראה לי שאת זקוקה לחיבוק, אני השופט המחבק ואני מציעה לך חיבוק", היא הסכימה.

איש הטלוויזיה הציע אתגר אחרון "שמע, הנה מתקרב אוטובוס לכאן, נהגי האוטובוס הם הקשוחים ביותר והרעים ביותר מכל תושבי העיר, נראה אותך מחבק את הנהג". לי הסכים למשימה. האוטובוס עצר בשולי הכביש ולי אמר "שלום, אני לי שפירו השופט המחבק, זו בוודאי אחת העבודות הקשות בעולם, אני מציעה היום חיבוק לאנשים כדי להקל מהם את העומס. היית רוצה חיבוק?".

הנהג המגודל וכבד הגוף קם מכיסאו, ירד למטה ואמר "למה לא?".

לי חיבק אותו, נתן לו לב ונופף לשלום כשהאוטובוס התרחק. אנשי צוות הטלוויזיה עמדו המומים "זה מרשים מאוד, אני מודה", אמר אחד מהם.

יום אחד הופיעה חברתו של לי, ננסי בפתח ביתו, ליצנית מקצועית. היא לבשה את התלבושת שלה והייתה מאופרת. "לי, קח כמה מן הלבבות שלך ובוא נלך למעון הנכים". כאשר הגיעו למוסד החלו לחלק כובעי ליצן, לבבות וחיבוקים לחולים. לי חש שלא בנוח, הוא לא חיבק אף פעם חולים קשים, מפגרים. אבל לאחר זמן מה זה הפך קל יותר כאשר ננסי ולי אספו עימם אחיות ורופאים לעזור להם במשימה.

לאחר שעות אחדות הם הגיעו לאגף האחרון, בו היו מאושפזים 34 המקרים הקשים ביותר שלי ראה בחייו. התחושה הייתה כל כך קשה אבל ננסי ולי הבטיחו לחלוק את אהבתם עם כולם, ולכן החלו להסתובב בעולם נעזרים באנשי הצוות שענדו לבבות על דשי בגדיהם וחבשו כובעי ליצן. לי הגיעה אל האדם האחרון, לאונרד, אשר חגר סינר לצווארו, משום שהוא הזיל רוק כל הזמן. "בואי נלך", אמר לננסי "אין סיכוי שאדם כזה יבין אותנו". "נו באמת, לי" השיבה ננסי "גם הוא אנושי, נכון?". היא הניחה כובע מצחיק על ראשו. לי לקח לב קטן, הדביק אותו על הסינר של לאונרד, הוא נשם עמוק וחיבק אותו. לפתע החל לאונרד לצעוק וליבב. אחדים מהחולים החלו לזרוק חפצים ולהכות בהם זה בזה. לי פנה אל אנשי הצוות כדי לקבל הסבר, אבל כל הרופאים והאחיות החלו לבכות. "מה קרה?", שאל לי את האחיות הראשית. לי לא ישכח את דבריה לעולם "זוהי הפעם הראשונה ב 23 שנים שראינו את לאונרד מחייך".

תראו מה זה כוח של חיבוק

כוח של חיוך

כוח של אהבה!!!

האדם דומה לציפור. בכוחה של ציפור
לדאות מעלה מעלה,
אבל בתנאי שתניע את כנפיה ללא הרף.
אם תפסיק מעופה לרגע,
הרי היא צונחת ונופלת.

מכתב שנכתב ע"י אמא של ילד אוטיסט, אשר חוותה ניסיון מר ועצוב לפני מס' ימים ונגע מאוד לליבי...
מי ייתן והקב"ה ישמור עלינו מניסיונות אלו ויפקח התובנות לאותם אנשים אשר אוטמים ליבם לסביבה...

שלום-

הייתי חייבת לשתף אתכם בחוויה הקשה שעברנו אתמול בפיצה בתל-אביב.

בעל המקום, אדם ממורמר ונרגן, חסר סבלנות לכולם, שחיך לא עלה על פניו לפחות בכל הפעמים שבאנו לקנות שם פיצה בעבר, הפעם חצה את כל הגבולות המקובלים.
ביום א' 2008, נכנסתי עם בני (נער אוטיסט מקסים בתפקוד גבוה יחסית) ועם שניים מחבריו (בליווי הוריהם) לקנות פיצה אחרי החוג המשותף שהם הולכים אליו, כפי שעשינו בעבר. אני תמיד משתדלת ללמד את בני איך מתנהלים במקומות שונים וגם הפעם נתתי לו שטר של 20 שקלים ואמרתי לו לבקש בנימוס פיצה עם מיץ ענבים מהמוכר, ויחד חישבנו כמה עודף הוא צריך לקבל אם פיצה ושתייה עולים יחד 10 שקלים והוא נותן למוכר שטר של 20 ₪. בהתרגשות קלה ובקול רועד הגיש בני למוכר את השטר ואמר בנימוס: "אפשר לקבל בבקשה פיצה ומיץ ענבים". המוכר התעלם ממנו לחלוטין ופנה למישהו אחר שרק נכנס לחנות כדי לקבל את הזמנתו למרות שאנחנו היינו שם הרבה לפניו. אמרתי לבני שיחכה בסבלנות עד שהמוכר יסיים לשרת את הלקוח שרק נכנס לחנות. כשזה יצא ביקש בני שוב בנימוס פיצה ומיץ ענבים ושוב נתקל בהתעלמות מצידו של המוכר כשזה פונה שוב ללקוחה אחרת שרק נכנסה לחנות. שוב חיכינו בסבלנות. בפעם השלישית כשבני פנה אליו באותה בקשה, (והפעם לא נכנסו שום לקוחות חדשים למקום), התעלם ממנו שוב המוכר ובחוצפתו פנה אלי ובקול נרגז אמר "מה בשבילך גברת?" אני בלעתי שוב את הרוק ואמרתי לו בשקט (עדיין ניסיתי לשמור על ארשת רגועה), "הילד מבקש ממך כבר בפעם השלישית מה שהוא רוצה". ואז התפרץ עלי המוכר ובצעקות סינן לעברנו, "פה זה לא בית-ספר ולי אין זמן שתלמדי את הילד מה להגיד לי, אני לא מוכן לבזבז את הזמן בלימודים שלכם, אם את רוצה משהו אז תגידי לי את". והכול בצעקות ולפני הילדים.
ליבי נפל, הסתכלתי על בני ועל ידו שעדיין הייתה מושטת עם השטר של 20 השקלים, והדמעות כבר חנקו את גרוני. המוכר ייבש אותו ובני הטהור בכלל לא הבין מה קרה. הוא לא ידע שהוא צריך להיעלב מההתנהגות הבוטה. אני כמובן נפגעתי בשבילו עד עמקי נשמתי.

שילוב השונה בחברה זו לא סיסמא ריקה מתוכן, זה מאבק יום-יומי שלנו, כהורים לילדים עם צרכים מיוחדים.

כוכב הים

אדם שטייל לאורך חוף הים, ראה ממרחק ילדה קטנה הצועדת לאורך החוף. הילדה התכופפה, הרימה דבר מה וזרקה אותו לים. הדבר עורר את סקרנותו והוא צעד לעברה. כשהתקרב, ראה שהיא מרימה כוכב-ים ומשליכה אותו לים.

הוא ניגש אליה ושאל: "מה את עושה, ילדונת?" היא הרימה את מבטה בתימהון, כאומרת: "האם אינך רואה מה אני עושה?" ולכן אמרה: "אני מרימה כוכבי-ים ומשליכה אותם לים."

"כן", אמר, "אני רואה מה את עושה, אבל בעצם התכוונתי לשאול מדוע את משליכה כוכבי-ים בחזרה לים?" השיבה לו הילדה: "אני באה הנה בכל יום, צועדת הלוך ושוב על החוף, מרימה כוכבי-ים רבים ככל האפשר ואז מחזירה אותם לים. אם לא אחזיר אותם לים, כוכבי הים יישארו על החול, שם הם אינם יכולים לקבל חמצן – וימותו."

וחוץ מזה, בכל יום, בשעות הערב המוקדמות, באים הנה אנשים ואוספים את כוכב-הים. הם לוקחים אותם הביתה ומבשלים אותם במים רותחים. לאחר מכן הם מוכרים את הצדפות לתיירים. אני לא רוצה שכוכבי-הים ימותו. לכן אני באה לכאן מדי יום, גומאת מרחק גדול ככל האפשר על החוף, ומרימה את כוכבי-הים הנמצאים על החוף.

אני זורקת אותם בחזרה לים, שבו הם יכולים לשוב ולנשום."

אמר לה אותו אדם: "אבל, ילדונת, האם אינך מבינה שזו בעיה כבירה? הרי את רק ילדה קטנה, ואינך יכולה ללכת יותר מקילומטר וחצי בכל יום. כוכבי הים מתים על החופים בכל רחבי העולם.

אין כל סיכוי שתוכלי להשפיע ולפתור את הבעיה האדירה הזו."

היא הרימה אליו את עיניה בחשדנות, ולאחר מכן הסתובבה, הרימה כוכב-ים והשליכה אותו למרחק של כ- 10 מטרים לתוך הים. היא הצביעה לעבר הכוכב, הביטה אליו, חייכה ואמרה: "על מצבו של כוכב-הים הזה דווקא השפעתי."

להכיר את המנקה

במהלך החודש השני שלי בקולג', המרצה שלנו ערך לנו בוחן פתע. קיבלתי את המבחן, ועברתי מהר על כל השאלות. עיניי נתקעו בשאלה האחרונה: "מהו שמה הפרטי של המנקה?". זאת סוג של בדיחה. ראיתי את המנקה הרבה פעמים. היא היתה גבוהה, שחורת שיער בערך בשנות ה-50 לחייה, אבל למה שאדע את שמה? הגשתי את הבוחן והשארתי את השאלה האחרונה ללא מענה. רגע לפני שהכיתה התרוקנה, שאל אחד הסטודנטים את המרצה אם השאלה האחרונה תכנס לציון של הבוחן. "בוודאי" ענה המרצה. "בקריירה שלך, אתה תפגוש המון אנשים. כולם חשובים. הם ראויים לייחס והדאגה שלך, אפילו אם כל מה שתעשה זה לחייך אליהם ולהגיד 'שלום'!" לעולם לא שכחתי את השיעור הזה. גם למדתי את השם שלה, קראו לה דורותי.

בחדר אחד בבית מלון בירושלים ישבו שני אנשים, אנשים רציניים מאוד, ונחמדים מאוד. הערב בא, רוח קיץ נשבה, ושני האנשים הלכו לישון. הם שכבו איש במיטתו, כיבו את האור שליד הראש, אמרו לילה טוב, והיה שקט. רק לרגע, כי אחרי רגע אמר אחד מהם: "הממ, סליחה, אבל אני לא יכול לישון ככה, אני חייב לפתוח את החלון."

הוא אכן הלך ופתח את החלון, וחזר לישון... לישון הוא לא הצליח. מה שקרה הוא, שאחרי שעה אמר השני: "נעשה יותר מדי קר, צריך לסגור את החלון" והוא קם וסגר אותו. עוד רבע שעה עברה, והראשון אמר: "אוף, איזה חום, חייבים לפתוח" והוא קם וניגש לחלון, ובהחלטיות פתח אותו לרווחה, ובדרכו חזרה למיטתו הוסיף: "עכשיו הרבה יותר טוב, לילה טוב". השקט היה זמני ומתוח. אינני בטוח שעברה רבע שעה שלמה כאשר נשמע קול עצבני וחסר סבלנות: "עם כל הכבוד, כן? אני לא מסוגל לישון כשהחלון פתוח, אני קופא מקור!". והאיש קם, מעיף את שמיכותיו לצדדים, וסגר את החלון וגם נעל אותו שלוש פעמים במגעול. עברו כמה דקות וללא כל מילה קם הראשון, ניגש לחלון ופתח אותו, נושם לרווחה, ואומר: "אח, סוף-סוף קצת אוויר". והוא חזר למיטה, עיניו פקוחות בחושך, מחכה מתוח למה שיקרה הלאה. היה שקט, שהופרע רק על ידי שיעולים של השני, ומשפטים כגון: "ברר, קר..." שהוא אמר בלחש עצבני. אחרי עוד רבע שעה הוא אמר בקול רם: "לכל דבר יש גבול, אני לא חייב לקום חולה בבוקר בגלל אידיוט אחד שישן איתי במקרה בחדר" והוא רץ וזינק אל החלון וסגר אותו. עוד לפני שחזר אל מיטתו אמר הראשון לעצמו בקול ברור, מדגיש כל מילה: "אם הייתי ישן בחדר עם בן - אדם, הכול היה בסדר, אבל יש טיפוסים שאי-אפשר לדבר איתם...". והוא קיפל את אצבעות רגליו במיטתו והתהפך מצד אל צד עד שלא יכול היה לסבול עוד - והוא קם ופתח את החלון. ככה עברה עוד רבע שעה ועוד רבע שעה, וככל שהלילה התקדם הפכו שני האנשים לאויבים בנפש. ואף אחד מהם לא ישן אפילו דקה, עד שהגיע הבוקר... ובבוקר אור, כשהם ניגשו שוב אל החלון, עייפים ועצבניים, הם ראו משהו מעניין ומעורר מחשבה: בחלון לא הייתה זגוגית!..

בכפר אחד נידח החליטו האנשים שהם מהיום יתייחסו לאנשים כשווים. כל יום שישי בערב, לאחר התפילות הם היו נפגשים בבית אחד הרבנים וסעודת ערב שבת. כל אחד מן האנשים היה צריך להביא יין לארוחה, וכך יצא שהעשיר היה מביא יין יקר ומשובח והעני, שידו אינה מספקת לקנות יין טוב היה מביא יין זול. ראה זאת הרב והחליט שמעתה והלאה תוצב חבית בפתח בית הכנסת וכל אחד ישפוך את יינו לתוכה, כך העני לא יתבייש בדלפוןו והעשיר לא יתפאר בממונו. עבר שבוע, הגיע ערב השבת והחבית הוצבה בפתח בית הכנסת. כל אדם שפך את יינו לתוכה וכאשר הגיעה העת לטעום מן היין שם הרב לב כי צבעו של היין בהיר במיוחד וריחו אינו כריח יין. טעם הוא מן היין וגילה כי לא יין הוא אלא מים. מה שהתברר מאוחר יותר הוא שכל אחד מן האנשים הגיע למסקנה שאף אחד לא ישים לב אם הוא ישים בקבוק מים במקום בקבוק מים, וכך היה...

"צריך שכל אדם ידע
שמטבע בריאתו
יחיד הוא בעולמו
ושאיש בעולם לא
ידמה לו, כי אילו איש
היה דומה לו, אזי לא
היה חפץ בקיומו

"לפני שנים רבות חי בירושלים באחת משכונות האבן הישנות איש זקן. נערי השכונה שנהגו לשחק בעמק אשר מתחת לביתו הכירוהו היטב, הוא דמה בעיניהם לקוסם מהאגדות. היו לו זקן לבן וארוך עיניים חומות טובות וחיוך חם. הייתה לו גם "מתנה" מיוחדת במינה, הזקן ידע "לראות דברים" ולא רק בעיניו. הוא ראה סודות שקרו בעבר, הוא ראה דברים הסמויים מהעין וגם דברים שטרם קרו. הנערים שידעו על "מתנתו" המיוחדת של הזקן אהבו לשחק אתו במשחק קטן שהמציאו, בכל פעם שראו אותו מתקרב היו מחביאים משהו בכף ידם רצים אליו ושואלים: "סבא, מה בידינו?" הזקן היה מחייך לעומתם ועונה לשאלתם. הוא תמיד ידע את התשובה. יום אחד החליט אחד הנערים להערים על הזקן, הייתה לו תכנית: הוא ילכוד פרפר ויחזיק אותו חי בכף ידו, הזקן כמובן ינחש מה בידו אבל אז ישאל אותו הנער: "האם הפרפר הזה חי או מת?" אם יגיד הזקן – "חיי" יקמוץ הנער את כף ידו בתנועה קלה ולא מורגשת והפרפר ימות, אם יגיד הזקן "מת" – יפתח הנער את כף ידו לרווחה וישחרר את הפרפר. בשעת בין ערביים קרירה נראה הזקן כשהוא מתנהל לאיטו במעלה הדרך. רץ לקראתו הנער כשחבריו עמו ובכף ידו לכוד פרפר כחול יפיה שנתפס על ידו קודם בשדה. נרגש הושיט את ידו לפניו ושאל: "סבא מה בידי?" הזקן נעצר והרצין. "פרפר" הוא אמר. "כן" שאל הנער בקוצר רוח, "אבל הפרפר הזה האם הוא חי או מת?", הזקן הביט בעיני הנער ובשקט אמר לו משפט שאותו זכר אחר כך הנער כל חייו: **"הדבר בני, בידך הוא, אם תרצה-יחיה, אם תרצה-ימות.."** הנער חש איך כף ידו נפתחת לרווחה והביט בהשתאות בפרפר הכחול שעף ממנה אל החופש שאליו נועד".

באולימפיאדה לאנשים בעלי מוגבלויות בסיאטל הנקראות גם "האולימפיאדות המיוחדות", השתתפו 9 אנשים וכולם היו בעלי פיגור שכלי. הסתדרו בשורה כדי לצאת לריצת 100 מטרים... כאשר ניתנה האות כולם יצאו, לא בדיוק משוחררים אבל עם רצון לתת את הטוב ביותר, לסיים את המרוץ ולזכות בפרס. כולם רצו חוץ מבחור אחד שנתקע ברצפה, נפל, התגלגל והתחיל לבכות... האחרים שמעו את הבכי, האטו את צעדיהם והסתכלו אחורה. ראו את הבחור שרוע על הרצפה, עצרו וחזרו כולם. אחת הבנות עם תסמונת דאון כרעה ברך, נשקה אותו ואמרה לו: "תתכונן, עכשיו אתה תזכה..." וכולם, 9 המתמודדים שילבו ידיים והלכו ביחד עד קו הגמר! האצטדיון כולו קם על רגליו וברגע זה לא היה אפילו זוג עיניים אחד יבש... מחיאות הכפיים נמשכו דקות ארוכות, אנשים שנכחו שם באותו יום חוזרים ומספרים את הסיפור עד היום הזה...

הביטי אל האופק
אל המקום בו מתחברים
מים ושמיים.

הביטי אל האופק
ושאפי תמיד להגיע אליו,
אל מקום החיבור.

וכשתגיעי אליו,
תגלי שבעצם נקודת האופק התרחקה,
ושוב תביטי אל המקום
בו מתחברים מים ושמיים
ושוב תשאפי להגיע אליו.
כי זו מטרת האדם,
להתקדם הלאה,
ולשאת מבט אל האופק.

כשנפגשים שני אנשים
נפגשים שישה למעשה
כל אחד מהשניים כפי שנראה בעיני חברו
כל אחד מהשניים כפי שהוא נראה בעיני
עצמו
וכל אחד מהשניים כפי שהוא באמת

דו"ח מהירות

ישראל העיף מבט מהיר אל הספידומטר לפני שהאט. המחוג הראה 105 במקום שבו מותר לנסוע עד 60 קמ"ש. זו הפעם הרביעית שהוא נתפס על מהירות בשנתיים האחרונות. איך זה יכול לקרות לו, חשב?

הוא שמע את קריאה הכריזה של השוטר בניידת לעצור בצד. הוא האט ועצר בשולי הדרך. השוטר עצר מאחוריו. ישראל הביט במראת הצד וראה את השוטר יוצא מן הניידת ופוסע לעברו. עוד מבט לעבר פניו של השוטר וכולו נתמלא פליאה. הרי זה יעקב, השכן מלמטה. הוא פוגש אותו כל שבת והם מברכים זה את זה בברכת שבת שלום. הוא לא ידע שיעקב מתנדב במשטרת התנועה. במדים יעקב נראה אחרת. עתה חש הקלה.

חיש מהר יצא מרכבו וקידם בברכה את יעקב, "שלום יעקב, אני מופתע לראות אותך כך במדים."

"שלום ישראל" השיב יעקב בארשת פנים רצינית.

"אני מניח שתפסת אותי על חם כי אני ממחר הביתה. אשתי והילדים מחכים לי."

"כן, אני מתאר לעצמי" ענה יעקב כמעט בלחש.

"אתה יודע, בימים האחרונים עבדתי עד מאוחר ועתה אני ממחר הביתה וכנראה לא הקפדתי הפעם על המהירות המותרת" אמר ישראל בצורה מבודחת.

השוטר לא ענה ועלעל בפנקס הדו"חות.

"אתה יודע, אשתי טלפנה ואמרה לי משהו על עוף בתנור ותפוז"א חמים לארוחת ערב, אתה יודע למה אני מתכוון?"

"כן אני יודע למה אתה מתכוון, אני גם יודע שיש לך עברות קודמות רבות" סח יעקב.

אוי ואבוי, חשב ישראל לעצמו, זה הולך להיות לא טוב. הוא בטח ירשום לי דו"ח. צריך לשנות גישה. "על מה עצרת אותי, יעקב?"

105"קמ"ש. האם תואיל בבקשה לשבת ברכב?"

"רגע, חכה רגע יעקב, אני הסתכלתי בדיוק במד המהירות ובקושי נסעתי על 80" שיקר ישראל, העיקר שלא לקבל דו"ח.

"בבקשה ישראל, לך שב ברכב" ביקש יעקב בנימוס.

ישראל חש נבוך, נכנס לרכבו וטרק את הדלת בתסכול. הוא הביט במראה לעברו של יעקב וראה אותו רושם בפנקסו.

למה הוא לא ביקש ממני רישיונות, תמה ישראל, איך זה יכול להיות? החרא הזה רושם לי דו"ח? מעניין איך תהיה הפגישה בינינו אחר כך? איזה פרצוף יהיה לו לעמוד מולי?

דפיקה קלה על שמשות החלון קטעה את הרהוריו של ישראל. הוא הסב את פניו וראה את יעקב מסמן לו לפתוח את החלון כשהוא מחזיק בידו דף מקופל. ישראל פתח את החלון כדי חריץ קטן. יעקב השחיל דרכו את הניר המקופל ופסע חזרה אל הניידת מבלי לומר מילה.

ישראל חשב לעצמו, מעניין כמה יעלה לו הקנס, הפעם, ופתח את הדף.

רק רגע, מה זה? בדיחה? זה לא דו"ח, וישראל קרא:

"ישראל היקר, לפני שנתיים הייתה לי בת. היא הייתה בת 6 כאשר נדרסה למוות. אתה ודאי מנחש שהיה זה נהג אשר נסע במהירות מופרזת. הוא קיבל קנס קטן ו-3 חודשים בכלא. כעת הוא חופשי לחבק את אשתו ואת שלוש בנותיו. לי הייתה בת אחת ואני צריך לחכות עד שאגיע לשמיים כדי שאוכל לחבק אותה שוב. מאות פעמים ניסיתי לסלוח לנהג ההוא. מאות פעמים אני מנסה לסלוח לנהגים כאלה, ואפילו עכשיו, איתך. אז תסלח לי, ישראל, ותיסע לאט כי יש לי עוד בן אחד בלבד ואני פוחד עליו מאד מאד!"

ישראל הרים את מבטו מן הכתב והספיק לראות את יעקב נוסע במורד הרחוב. הוא הביט בו עד שנעלם. הוא נותר לשבת נטוע במקומו עוד דקות ארוכות מהרהר במה שקרא ואז התניע את רכבו והחל לנסוע אט אט אל ביתו כשהוא מייחל לחיבוקם של אשתו וילדיו אשר היו המומים לראותו נסער ונרגש כל כך. החיים יקרים—נהגו בזהירות.

אנשים מיוחדים ביחסים בין בני אדם.

כמה מילה או תגובה שלא במקום יכולה להרוס, ואילו קצת תשומת לב ורגישות יכולים לשנות את חייו של אדם.

ביום הראשון, בשנת הלימודים החמישית, בכיתה אחת, בבית ספר אחד, נכנסה המורה, גברת טומפקינס, לכיתה, ומבלי משים, בברכה את תלמידה, אמרה להם דבר שקר נורא.

"שלום תלמידים, ברוכים תהיו בכתה, דעו לכם כי אתם כולכם ילדי, ואת כולכם אני אוהבת במידה שווה."

אך היה זה שקר, כי בשורה הראשונה, בספסל ממול, ישב לו ילד שונה מכולם. בגדיו לא היו כה נקיים, וגם קצת מקומטים, ונעליו מרופטות במקצת, מבטו היה תמיד נודד למקום אחר, בוודאי לא אליה ואת הילד הזה, היא מיד לא כל-כך אהבה.

כאשר ביומן הסתכלה, ואת שמות כל התלמידים קראה והטעימה את שמם בהגייה נכונה, את טדי ארקוויסט, זה שמו, מלמלה בחופזה, כי אותו לא כל-כך אהבה...

כמה שמחה המורה, כשבדקה את עבודות הילדים, מהחופשה הגדולה וסימנה בעט כחול, או ירוק, הערות כמו: "כמה טוב", או, "כמה נפלא", אך דבר לא נתן לה את הריגוש ואת הרגשת העוצמה של "להיות מורה" כמו לכתוב בעט אדום במחברת של טדי: "לא כך זה היה", או, "אין זה נכון", ובסוף לכתוב בגדול את האות נון, שמשמעה "נכשל".

מאז, בכל יום שלימדה בכיתה, את כולם היא שיתפה, למעט את טדי.

יום אחד, כאשר הייתה המורה, גברת טומפקינס, צריכה לכתוב גיליונות הערכה, ולרשום המלצות להמשך השנה, לקחה את הגיליונות של כל הילדים, משנים עברו לעיון. את הגיליון של טדי, היא שמה בסוף, כי אמרה בליבה שזה לא יכול להיות מעניין, ומה כבר אפשר לחדש לה על הילד הזה שתקוע לה בין העיניים בשורה הראשונה, בספסל בדיוק ממול, הרי היא יודעת בדיוק שהילד הזה ייכשל.

כך היא עוברת על גיליונות כל התלמידים, ומהנהנת בראשה להסכמה, שאכן האבחנות בעבר, נעשו כהלכה ולבסוף הגיעה לגיליון של טדי ארקוויסט, והחלה לקרוא.

המורה בשנה הראשונה, כך כתבה:

"טדי הוא ילד מבריק וחכם, חבר של כולם, יודע כמעט כל דבר בעולם, ערני, מתעניין, ושואל שאלות, משתתף בכתה בכל נושא ושיחה. הישגיו בלימודים, הם מעבר למצופה, וציוניו לעילא ולעילא – הוא חלומה של כל מורה".

הנידה גברת טומפקינס בראשה בפליאה, והמשיכה.

המורה בשנה השנייה כך רשמה:

"טדי הוא ילד נבון. הוא מבין היטב את החומר הנלמד בכתה. הוא מוטרד ממחלתה של אימו, ומידי פעם כאילו ישנו אך איננו, אך עם זאת, הוא משתדל שלא להחמיץ לימודים. הישגיו בלימודים טובים מאד וציוניו משביעים רצון".

שוב הנידה, המורה, גברת טומפקינס, בראשה, והמשיכה בקריאה.

המורה בשנה השלישית, כתבה בגיליון ההערכה כך:

'טדי, מאד חולמני בכיתה. מותה של אימו, היה לו חוויה קשה ביותר, והוא טרם הצליח להתאושש ממנה, אך עם זאת, הוא משתדל ללמוד כמיטב יכולתו. חבל שאין זה מספיק. הוא לא משתתף בשיעורים, ואינו יוצר קשר עם חברים. הישגיו בלימודים די דלים, וציוניו לא כל כך טובים".

הפעם, לא הנידה המורה גברת טומפקינס, בראשה, ומבלי להניד עפעף מייד נטלה את הגיליון הבא, וקראה.

המורה, בשנה הרביעית, כתבה כי:

"טדי הוא ילד מוזר, הוא יושב בכיתה ובעצם, מלבד לתפוס מקום שם, הוא אינו עושה דבר. מחברותיו מקושקשות למדי, ילקוטו אף פעם אינו מסודר. את שיעוריו הוא כמעט לא מכין, ולפי אבחנתה, אין לו חברים. הישגיו בלימודים דלים, וציוניו נמוכים. ספק אם יוכל לקבל את תעודת הגמר בתום הלימודים".

הבינה עתה, המורה גברת טומפקינס שבעצם היא טעתה והחליטה שמאותו היום ואילך, אין היא רוצה עוד ללמד. רוצה היא רק לחנך, להדריך ולהקנות ערכים.

מאותו היום, בכל יום בכיתה, ניגשה אל טדי הביטה במחברתו, העירה לו בשקט ותיקנה את

שגיאותיו, ואם היה צריך, גם ביקשה ממנו להישאר איתה מעט, להסביר לו שוב, עוד פעם אחת.

לקראת תום שנת הלימודים, כנהוג בבתי ספר רבים, הביאו הילדים מתנות למורים. וכולם הביאו מתנות עטופות במיטב העטיפות, וסרטים מתנפנפים ומסתלסלים, כדי להדגיש את המתנה שלהם. כולם חוץ מטדי. וכולם צחקו לו, כשהגיש את השי שלו, עטוף בנייר אריזה מקומט, שהביא מהמכולת.

המורה, היסתה את כולם. "מה קרה לכם, השתגעתם?", הרי המתנה הזו היא הטובה בעולם" (ועדיין אינה יודעת את תוכנה). ודממה בכתה. והמורה גברת טומפקינס, פותחת, מכל המתנות, דווקא את זו של טדי, ומוציאה משם צמיד ישן, מעוטר באבנים ירוקות מזויפות, וחלקן אף חסרות, ובקבוק של בושם שחצי ממנו חסר. היא קוראת לטדי, ומבקשת ממנו שיענוד על ידה את הצמיד, ומתיזה על צווארה, מעט מהבושם.

בצהרים, כשחזרה אל ביתה, על גרם המדרגות, מחוץ לדלת, הופתעה לראות את טדי, מחכה לה. כששאלה אותו, מה הוא עושה פה, אמר לה: "רציתי רק להודות לך על שהזכרת לי את אימי כשענדת את הצמיד שלה ולרגע קט אף הרחת כמוה".

חיכה המורה גברת טומפקינס, ליטפה את ראשו של טדי, הודתה לו על התשורה הנאה, ושלחה אותו הביתה. סוף השנה הגיע, טדי די הצליח להתקדם, ובעצם, הוא נקרא לבמה לקבלת תעודה מיוחדת, כי סיים הוא שלישי, מכל השכבה.

אחרי מספר ימים, קיבלה המורה גברת טומפקינס, מכתב ובו כתוב: "תודה על כל העזרה שעזרת לי. היית לי מורה נפלאה". על החתום: טדי ארקוויסט אחרי שלש שנים, בסוף הלימודים בבית הספר, טדי קיבל תעודת הוקרה והצטיינות יתרה על הישגיו המרשימים בתקופת הלימודים.

המורה גברת טומפקינס, קיבלה עוד מכתב, ובו נאמר: "תודה לך מורתי על התמיכה והעידוד שנתת לי".

על החתום: טדי ארקוויסט. אחרי ארבע שנים נוספות, שוב קיבלה המורה גברת טומפקינס מכתב ובו הוא מספר לה על לימודיו בתיכון, וכיצד הצליח שוב לסיים ראשון, ושוב כתב לה: "לא הייתה לי עדיין מורה כמוך". על החתום היה טדי ארקוויסט.

חלפו עוד ארבע שנים נוספות, ועוד מכתב הגיע, והפעם מהקולג' ופעם נוספת למדה המורה כי טדי כרגיל הצטיין, וזכה במלגת לימודים, ושוב הוסיף כי מורה כמוה, לא הייתה לו. ועוד ארבע שנים, עברו. המכתב שהגיע היה במעטפה מהאוניברסיטה, ובו נכתב: "מורים רבים למדוני עם השנים, הביאוני להישגי הנאים. גם אם הפעם, התחרות הייתה קשה כי היו כאן הרבה תלמידים מצטיינים, ולא נורא אם הפעם סיימתי רק שני, אך רוצה אני להגיד לך זאת, כי מורה כמוך לא הייתה לי עוד, וכנראה שגם לא תוכל כמוך להיות".

תודה לך מורתי על האמון שנתת בי, ועל המאמצים שהשקעת בי, והראית לי את הדרך להצליח. והחתימה הפעם הייתה ארוכה מתמיד, כתוב בה: דוקטור תיאודור ארקוויסט.

מחזה המורה גברת טומפקינס דמעה, והפעם כתבה לו תשובה: "לא, לא, לא, יקירי, התודה היא לך, על הזכות שנתת לי להיות מורתך, שפקחת את עיני והראית לי כי עם מעט אהבה, וקצת השקעה, התמורה היא גדולה, וניתן לשנות את נפש האדם, ואתה הוא זה ששינית את נפשי, והפכת אותי מלהיות סתם מורה, למחנכת.

בס"ד

עם ישראל

באחד הימים הטרופים של נפילות הקסאמים על עירי שדרות, הצטרפתי לצוות חדשות על מנת לראיין את אחת הפצועות הקשה שנותחה ואושפזה בבית החולים ברזילי שבאשקלון (ביתה ספג פגיעה ישירה מקסאם - היא ובנה שהו בבית, נפצעו קשה וניצלו בנס).

תוך כדי הריאיון, הגיע לחדרה אדון אלמוני וביקש להפריע לרגע.
הריאיון הופסק והאיש הסביר את פשר בואו.
מתברר שמדובר בבחור מירושלים שעשה את כל הדרך לאשקלון - דרך ארוכה
לכל הדעות- רק כדי לחזק אותה ולומר לה כמה מילות עידוד ותקווה.
ואני... עמדתי לידו. משתאה.

אני מתביישת להודות, אך הסיבה היחידה שבגללה ביקרתי את הפצועה היא
כסף.

כסף.

קיבלתי על ההגעה שלי כסף.

והוא עשה את דרכו בשעת בוקר מוקדמת (אני הייתי שם בתשע בבוקר)
השקיע זמן וכסף כדי להגיע - לא ידע בכלל אם יימצא אותה בחדרה - אולי
היא תהיה בניתוח? אולי היא תישן?

לא היה לו מושג שיהיו בחדרה גם אנשי תקשורת.

הוא אמר את דברו והלך.

כשהלך, הפצועה מלמלה בתימהון: "לא ידעתי שיש אנשים כאלה."

גם אני באותו הרגע תמהתי אתה.

יש בסיפור הזה גיבור, אך אין לו כתובת.

הגיבור לא טרח לחייך למצלמה ולאיית לנו באיטיות את שמו (כמו שעושים
הרבה גיבורים אחרים).

הגיבור לא הרחיב בגבורתו. לא התהדר ולא פיאר.

בא.

עשה מעשה טוב

והלך.

העולם שלנו הוא זירת קרב אחת גדולה.

גישות אפוקליפטיות נראות יותר ויותר רלוונטיות.

אנחנו עסוקים כל הזמן בלדרוס אחד את השני

אך אנשים כמו האיש הזה גורמים לי לחשוב

שלא הכול עוד אבוד

מספרים שפעם, במקום כלשהו על פני האדמה נפגשו כל הרגשות והתכונות של בני האדם.
 " השעמום פיהק בפעם המי יודע כמה, השיגעון , משוגע כהרגלו , הציע לכולם : "בואו נשחק
 מחבואים".

הספקנות הרימה גבה והסקרנות, שלא ידעה להתאפק, שאלה: "מחבואים ? איך משחקים את
 המשחק הזה?".

הסביר השיגעון: " זה משחק בו אני מכסה את פני ומתחיל לספור מאחד עד מליון ואתם
 מסתתרים וכשאתם אסיים את הספירה - הראשון מביניכם אשר אמצא, ייקח את מקומי כדי
 להמשיך את המשחק."

ההתלהבות רקדה עם האופוריה , השמחה קפצה על האושר וזה שכנע לגמרי
 את הספק וגם את האדישות,

שמעולם לא נהגה להתעניין בשום דבר.

אך לא כולם רצו להשתתף: האמת העדיפה שלא להסתתר : " בשביל מה ? ממילא תמיד מוצאים
 אותי בסוף." הגאווה אמרה שמדובר במשחק מטופש ביותר (אבל בעצם מה שהפריע לה ביותר זו
 העובדה שהרעיון לא היה שלה)

והפתח החליט לא לקחת צ'אנס ולא להסתכן.

אחת, שתיים, שלוש..." התחיל לספור השיגעון. העצלנות הייתה הראשונה שהסתתרה מתחת לאבן
 הראשונה שמצאה . האמונה - עלתה לשמיים

והקנאה הסתתרה מאחורי צל ההצלחה, אשר במאמצים אדירים מצאה מקום בצמרת העץ הכי
 גבוה. הנדיבות כמעט שלא הספיקה להסתתר - כל מקום שמצאה היה נפלא בשביל אחד
 מחבריה. האגם השקוף? אידיאלי בשביל היופי, החור בגזע העץ ? מושלם בשביל הצניעות, מאחורי
 כנפי הפרפר ? הכי טוב בשביל החושניות, על כנפי משב הרוח ? יוצא מן הכלל עבור החופש שלבסוף
 מצאה מקום צנוע אבל מתאים - בקרן שמש קטנה, האגו מצא מיד מקום מצוין, גדול, מאוורר, נוח
 מאוד אבל אך ורק לעצמו, השקר הסתתר במעמקי הים (אבל האמת היא שהסתתר מאחורי
 הקשת), התשווקה והחשק מצאו מסתור בתוככי הר - געש. והשכחה שכחה

היכן הסתתרה. וכשהשיגעון ספר, 999,999 עדיין לא מצאה האהבה מקום להסתתר בו כי כל
 המקומות היו כבר תפוסים. "מליון ! ! ! " הכריז השיגעון והחל בחיפושים. הראשונה שמצא
 הייתה העצלנות - רק שלוש הצעדים ממנו מתחת לאבן.

אחר כך שמע את האמונה מתווכחת עם האלוהים על זואולוגיה,

את התשווקה והחשק שמע מרעיידים את הר הגעש, הקנאה התגלתה לו לפתע וכך הצליח לפענח גם
 היכן ההצלחה.

את האנוכיות לא היה צורך לחפש, היא יצאה בעצמה ממחבואה שהיה קן-דבורים.

מרוב שהלך ... הרגיש השיגעון צמא וכך הגיע לאגם, שם מצא את היופי.

עם הספק היה קלי קלות, כי מצא אותו יושב על הגדר - רגל פה רגל שם, מבלי שהחליט היכן
 יסתתר. כך מצא את כולם עד אחד-את הכישרון בין העשבים

הטריים, את החרדה במערה חשוכה, את השקר מאחורי הקשת ואפילו את השכחה מצא משחקת
 תופסת עם הזיכרון, כי שכחה באיזה משחק היא בעצם.

רק את האהבה לא מצא...

חיפש מאחורי כל עץ, מתחת לכל אבן, בפסגות ההרים, מעל העננים וכשעמד כבר להיכנע, הבחין
 בשיח וורדים. החל להזיז את ענפיו כשלפתע פתאום נשמעה צעקה איומה וכואבת : " איייי" קוצי
 הוורדים פצעו את האהבה בעיניים...

השיגעון לא ידע נפשו ... התנצל, בכה, התחנן, ביקש סליחה ואפילו נשבע להיות לה
 למלווה צמוד.

המשחק הסתיים.

ומאז אותם ימים, בהם שיחקו בפעם הראשונה עלי אדמות את משחק המחבואים
 האהבה היא עיוורת והשיגעון מלווה אותה.

לאמא שלי הייתה רק עין אחת
שנאתי אותה , היא הייתה כזאת מבוכה עבורי
היא בישלה עבור תלמידים ומורים כדי לתמוך במשפחה כלכלית
היה יום אחד , במהלך בית הספר , שבו אמא שלי באה לבקר אותי
הייתי כל כך מובך איך היא עשתה לי את זה !?
התעלמתי ממנה , זרקתי לה מבט שנוא וברחתי משם
יום למחרת , אחד מחברי לכיתה צחק ::
"אאא , לאמא שלך , יש רק עין אחת !!"
רציתי לקבור את עצמי רציתי שגם אמא שלי תעלם
כשבאתי הביתה התעמתי איתה ואמרתי :
"אם את רוצה שאני אהפוך לבדיחה מהלכת ,
למה שפשוט תמותי וזהו ??"
-אמא שלי לא הגיבה -
לא עצרתי לשניה לחשוב מה אמרתי כי הייתי מלא זעם
הייתי עיוור לרגשות שלה
כל מה שרציתי היה לצאת מהבית הזה ושלא יהיה לי שוב קשר איתה
אז למדתי מאוד קשה וקיבלתי הזדמנות ללמוד בסינגפור
הייתי מאושר עם החיים שלי ועם הילדים שלי
יום אחד , אמא שלי באה לבקר אותי
היא לא ראתה אותי שנים ולא פגשה כלל את הנכדים שלה
היא עמדה ליד הדלת והילדים שלי צחקו עליה ,
אני צעקתי עליה
על שבאה בלי הזמנה צרחתי עליה :
"איך את מעזה לבוא לבית שלי ולהפחיד את הילדים ??
לכי מכאן ! עכשיו "
לנוכח מה שאמרתי , אמא שלי הגיבה :
"אוי , אני מצטערת , בטח קיבלתי כתובת שגויה "
אמרה ונעלמה ...
אחרי תקופה הגיעה לבית שלי בסינגפור מכתב בנוגע לנשף מחזור
אז שיקרתי לאשתי ואמרתי לה שאני נוסע לרגל עסקים
אחרי הנשף , הלכתי לבית של אמא שלי , מתוך סקרנות
השכנה אמרה לי שהיא -מתה -
לא הזלתי ולו דמעה אחת
נתנו לי מכתב שהיא רצתה שאקבל אחר מותה
"בני היקר , אני חושבת עלייך כל הזמן .
אני מצטערת שבאתי לסינגפור והפחדתי את הילדים
שמחתי ששמעתי שאתה מגיע לנשף אבל
כנראה שאני לא אוכל לראות אותך
אני מצטערת שהייתי עבורך מבוכה מתמדת בילדות
תבין..כשהיית קטן , היית מעורב בתאונת דרכים
ואיבדת עין אחת , בתור אמא , לא יכולתי לסבול
את המחשבה שתצטרך לגדול עם עין אחת , אז ..
-נתתי לך אחת משלי -
כל כך הייתי גאה בבן שלי שיכול היה לראות
עולם שלם , במקומי עם העין הזאת
עם הרבה אהבה ..
אמא שלך"...

."

ביד הלשון והיצר הרע

הוא נשם נשימות ארוכות ועמוקות , הריצה הזאת עייפה אותו לגמרי , היא גם הייתה מיותרת כי הוא ממלא איחר את המועד , אמא שלו כבר לא תחזור .

הוא התהלך באכזבה רבה בחזרה לרציף הרכבת , קנה כרטיס וחיכה , הוא חשב לעצמו , אם רק היה מגיע 3 דקות קודם , אז הכול היה בסדר אמא הייתה איתו כאן על הרציף , צוחקת ושמחה .

אבל לא , אמא שלו לא תהייה איתו כאן על הרציף , היא לא תחזור יותר .
הדרך עברה בעצלתיים , אבל בשבילו הדרך הייתה מהירה כל כך . הוא לא רצה להגיע הבייתה ולספר למשפחה שחיכתה בית את הבשורה הזו .

לא רצה לצער אותם .

הוא תקתק על הדלת , נכנס , ושם סיפר לאימו על כך שהיא לא תוכל לחזור לארץ הולדתה נורבגיה כי הוא לא הגיע בזמן אל המקום שבו קונים את הכרטיסים , וכך היא לא תוכל לחזור אל הארץ הזו מכיוון שתוקף האישור שלה פג בשנה הבאה והיא נשבעה לא לחדש אותו ..

לא הבנתם ..? תקראו שוב ושוב !!

הבנתם ??? לפעמים בלי לחשוב המוח שלנו מקבל דברים בצורה מסוימת למרות שהם יכולים להראות אחרת , אבל אם נסתכל עליהם מנקודת ראות שונה הם יראו אחרת .
אז שתמיד ניראה את הטוב ונדון כל אחד לכף זכות....

ישבתי עם חברה שלי בתחנה המרכזית בתל-אביב. חיכינו יחד לאוטובוס שיקח אותנו הביתה. ההמתנה הייתה ארוכה ומשעממת, וניסינו להעביר את הזמן ע"י כל מיני משחקי ניחושים וחיזות הגיון, אך עד מהרה המשחקים האלה נמאסו עלינו, ומצאנו את עצמינו משועממות ומתחילות לאבד את סבלנותנו.

לפתע הציעה לי החברה: "מה דעתך שנשחק בלשנא?"

"מה?", שאלתי. בכלל לא הייתי בטוחה למה היא התכוונה.
"מה, את לא מכירה את המשחק 'לשחק בלשנא'?", היא שאלה בפליאה, כאילו גדלנו שתינו על המשחק הזה מגיל צעיר.

"זה אפילו לא נשמע לי קצת מוכר. איזה מן משחק זה? ואיזה מן שם מוזר יש לו."?

"בואי אני אסביר לך", היא פתחה ואמרה, כשבקולה נשמע פתאום מרץ מחודש. "זה משחק שממש תפור על מקומות כמו התחנה המרכזית. צריך שיהיו סביבנו הרבה אנשים שאנחנו לא מכירים. אפשר לשחק אותו גם במסעדות, או בשדה התעופה, או בכל מקום ציבורי אחר." "אנחנו פשוט צריכות לבחור סתם מישהו שנמצא בטווח הראיה שלנו", היא המשיכה את ההסבר שלה בהתלהבות הולכת וגדלה. "וברגע שבחרנו אותו, אנחנו צריכות להתחיל לשנא אותו."

"לא הבנתי", אמרתי. "מה 'לשנא אותו'?, למה? סתם מישהו שאנחנו לא מכירים? ומה בכלל כיף בזה?" "בואי ננסה סיבוב אחד, ואת כבר תראי למה אני מתכוונת", ענתה לי חברתי. "הנה, בואי ניקח לדוגמא את הבחור הזה שם, עם החולצה האדומה." היא הצביעה לכיוונו של בחור צעיר, שנראה בשנות העשרים המוקדמות שלו. "איזה מן בחור הולך עם חולצה כל כך נועזת?", היא אמרה. "מה, הוא חושב שהוא כזה מושלם, שהוא יכול ללבוש מה שהוא רוצה, בלי להתחשב במוסכמות החברתיות?"

"החולצה הזאת לא כל כך רעה בעיני", אמרתי לחברתי. "אוי, בחייך, תראי איזה מבט יש לו בעיניים. הוא מסתכל ככה על כל העוברים והשבים, כאילו בוחן אם הם ראויים להתייחסות של הוד מלכותו. איזה שחצן!"

"אני לא יודעת למה את מתכוונת. הוא סתם מסתכל על האנשים שסביבו, בדיוק כמו כל אחד אחר", הערתי.

אך חברתי המשיכה בשלה: "אני לא מאמינה... עכשיו הוא מוציא מהכיס סיגריה. ידעתי שהוא מהטיפוסים האלה שמעשנים במקומות ציבוריים. איזה הרגשת מחנק הוא בטח מפיץ בכל מקום שהוא מגיע אליו."

"נכון", נאלצתי להודות. העישון באמת הגעיל אותי, בעיקר כשהוא נמצא במקום ציבורי. "זה באמת לא בסדר מצידו."

"אוי, תראי עכשיו, הוא מוציא ספר מהתיק שלו. רואים מרחוק שהוא לא מצליח להבין ספרים רציניים, אני בטוחה שיש לו בבית רק ספרי קומיקס!" "אני ממש שונאת אנשים שלא מצליחים להתייחס בכבוד לספרות איכותית", הערתי בכעס. "הם חושבים שכל החיים זה רק בדיחות וסיפורים טפשיים." "רואים על הפרצוף שלו שהוא לא רציני לגבי שום דבר בחיים שלו", העירה חברתי בזעם מתגבר.

הבחור הצעיר קם ממקומו וניגש לקיוסק הסמוך.

"אני בשוק" העירה חברתי. "תראי איך הוא ניגש לקנות שתייה. הוא חייב לקנות קולה. מים כבר לא טובים בשבילו. הוא ממש מעורר רחמים, הוא חי את החיים שלו לפי פרסומות. אין לו שום דעה עצמית. הוא פשוט קונה את כל מה שמפרסמים בטלוויזיה." "זה עוד מילא..." היא הוסיפה מיד, "תחשבי על זה שהוא לא מסוגל לדחות סיפוקים אפילו בדקה. הוא מרגיש צמא, הוא חייב מיד לקנות משהו לשותות. איפה קצת מחינות, איפה שיקול הדעת. קצת כבוד עצמי לא יזיק לו." "כן..." נאנחתי "מילא אם הוא היה מזלזל רק בעצמו. אבל אני בטוחה שהוא מזלזל גם בבני המשפחה שלו, בהורים שלו, נידבתי רעיון. "הם בטח כבר לא כל כך צעירים, והוא לא משקיע אפילו שיחת טלפון אחת בשביל להתעניין בשלומם."! "תראי, הוא מוציא עכשיו את הפלאפון שלו מהכיס. בטח הוא רוצה להתקשר לעוד אחד מהחברים הליצנים שלו, כל החבורה שלו מורכבת מחברה כמוהו, אני בטוחה."!

החלטתי לעשות מעשה. "זהו, אני קמה והולכת לומר לו בדיוק מה אני חושבת על אנשים כמוהו. לא יתכן שהוריו המסכנים ישבו חולים בבית, כשהוא מבזבז את הזמן בשיחות טפשיות עם חברים עצלנים כמוהו!", אמרתי כשאני מתרוממת מהספסל שלי, ומתכוונת לצעוד לכיוונו.

ברגע הזה חברתי אחזה בידי, כאילו מאבדת עניין, ואמרה: "טוב, תחזרי לשבת. בואי נעבור עכשיו לגברת ההיא עם הכלב הלבן"

לילה בשדה התעופה

לילה אחד, בשדה תעופה הומה אדם
היא הבינה שהגיעה יותר מדי מוקדם .
בחנות הספרים מצאה לעצמה איזה ספר מותח
ובמעדניה, קנתה שקית עוגיות מדיפות ריח .
חפשה מקום לשבת בו כמה שעות עד הטיסה
מצאה פינה והתישבה והכרטיס בכיסה .

היא הייתה מאוד מרוכזת בספר שבידה
כשבזוית עינה הבחינה , בגבר שהתיישב לידה ,
היא לא הייתה שמה לב אליו בכלל, אבל ,
בחוצפתו העיז המנוול ,
לשלוח יד אל שקית העוגיות שביניהם הייתה מונחת ,
וכבתוך שלו הרשה לעצמו עוגיות לקחת .

היא החלטה להתעלם מהחוצפה והגסות .
לא לעשות סקנדל, אולי תיפסק העזות .
וכך היא נשנשה , בעודה מביטה בשעון שעל הקיר
וגנב העוגיות מחסל לה את המלאי בקצב מהיר .

על כל עוגיה שהוא לקח, היא גם לקחה אחת לפה
חושבת לעצמה, בטח הבוטה יבקש גם כוס קפה .
כשנשארה רק עוגיה אחת, היא תהתה מה יעשה עכשיו .
והוא ביד רועדת חיוך מבוייש על פניו ,
לקח את העוגיה האחרונה וחלק אותה לשניים ,
חצי הוא הציע לה בעוד החצי השני, כבר היה לו בין השיניים .

בעצבנות גוברת ועם מחצית עוגיה בידה
חשבה לעצמה, הוא גם גנב וגם חצוף , אפילו לא אמר תודה .
כשהוכרז בקול שהגיע מועד הטיסה, חשה הקלה ,
אספה את חפציה ולעבר שער היציאה התנהלה .
בלי להסתכל אחורה על גנב העוגיות וגסותו המעצבנת ,
הלכה במהירות, קדימה מתבוננת .

היא עלתה למטוס וצנחה אל מושבה ,
והחליטה לחזור אל הספר שאת ליבה שבה .
בעודה מפשפשת בתיק אחר הספר בידייה
הייתה שם שקית עוגיות מלאה, מול עיניה

המומה ומופתעת היא הבינה איך לא ,
העוגיות האחרות היו שלו ,
הוא חלק אותן עימה ולא אמר לה די ,
ולדאבונה להתנצל כבר מאוחר מדי .
בעצב היא הבינה שהגסות הייתה שלה ,
היא הגנב , ואת העוגיות שלו בעצם היא אכלה .

כמה פעמים בחיינו אנחנו לגמרי בטוחים שאנחנו יודעים משהו בודאות מלאה ,
ואז מגלים מאוחר יותר או מאוחר מדי שמה שהאמנו בו , שמה שחשבנו שהוא האמת
הצרופה, בעצם איננו כך .

לא הכל בחיים זה שחור או לבן, יש גוונים של אפור .

כדאי תמיד לשמור על, לב פתוח ותמיד לשאול את עצמנו ,
אם אנחנו לא אוכלים את העוגיות של מישהו אחר...

האוטובוס פילס את דרכו באיטיות ברחובות העמוסים של ירושלים .
שתי נשים צעירות העבירו את הזמן בשיחה על מכרה שהתארסה זה עתה.
"בעצם, קצת קשה להבין מה הקשר בין השניים" אמרה האחת לרעותה.
בת שיחה הסכימה בכל ליבה והוסיפה גם משהוא מחכמה היא:
"היא יותר מדי שקטה בשבילו. הוא נראה עליז, תוסס ומלא שמחת חיים .
איך בדיוק הם ינהלו שיחה ביניהם? הוא בטח ידבר עם עצמו...
ובכלל, החיים לימדו אותי שהשקטות הכי מסוכנות!"
"אני מתערבת איתך שהיא למדה חינוך רק בגלל שלא התקבלה למשהו אחר"
"באמת אינני מבינה, אני מופתעת שהמשפחות הסכימו לשידוך הזה"

לפתע הרגישה הדוברת הראשונה טפיחה נמרצת בכתפה.
היא פנתה לאחור והבחינה בפנים הכעוסות של האישה שמאחוריה,
גברת מרשימה בגיל העמידה.
"צר לי לפלוש לשיחתכן", החלה הגברת המבוגרת בדבריה, "אבל לא יכולתי שלא לשמוע אתכן.
אני רק רוצה לומר לכן עד כמה אני אסירת תודה לשתיכן.
הנה, באמת מנעתן טרגדיה אמיתית בטרם תתרחש"

כל אחת מן המשווחות ניסתה לזכור במהירות את כל הדברים שנאמרו
ולהבין מה מתוך שיחתן הסתמית היה יכול למנוע טרגדיה.
"אני במקרה אמא של הבחור שדברתן עליו", אמרה האישה המבוגרת,
"ועלי להודות שלמרות שבררנו הרבה על השידוך הזה,
לא היה לי מושג שארוסתו של בני כל כך לא יוצלחת.
אתן צודקות בהחלט, מישהי כמוה אינה מתאימה לבני.
אני שמחה שגיליתי זאת בשלב שבו עדיין אפשר להפסיק את הכל".

דברי האישה צרבו בליבן של שתי הנשים הצעירות שנותרו המומות ובאלם פה.
מה ביכולתן לומר בכדי לתקן את הנזק?
הן כמעט לא ידעו דבר על איש מן הצדדים השותפים לשידוך.
הן פשוט חזרו על דברים שהגיעו לאוזניהן ואפילו דברים אלו היו רק מכלי שני במקרה הטוב.
בעודן מתחבטות, כל אחת לעצמה, למצוא את המילים שתבטלנה את השפעת דבריהן הקודמים.
עצר האוטובוס באחת התחנות והאישה המבוגרת קמה ממושבה כדי לרדת.
אחת הנשים הצעירות ניסתה לעצור בעדה, ולו לרגע קט, רק כדי לנסות ולומר משהו.
מלה כלשהי, אשר תקל במעט על הנזק.
אך בטרם נגעה ידה במעילה של האישה המבוגרת, פנתה אם החתן אחורנית לרגע.
הביטה ישירות בשתי הנשים הצעירות שעדיין ישבו המומות במקומן ואמרה להן:
"אינני אם החתן. אבל, כידוע לכן, בהחלט יכולתי להיות..."

"כל רגע ורגע שאדם חוסם
פיו (מלדבר לשון הרע), זוכה לאור
הגנוז שאין כל מלאך ובריה יכולים לשער..."
(הגאון מוילנא)

ג'ימי היה פורץ ותיק ומנוסה, ופריצה לוילה של מר אייזנפלד העשיר הייתה בשבילו משחק ילדים. הוא התגבר בקלות על כל המנעולים המשוכללים ומערכות האזעקה המסובכות, ותוך כמה דקות הסתובב בתוך הבית, בין החדרים המפוארים, העמוסים ברהיטים יקרים ובחפצי אמנות נדירים. מר אייזנפלד נסע לחיל לנסיעת עסקים, וזו הייתה ההזדמנות של ג'ימי 'לנקות' לו קצת את הבית.

כפות ידיו של ג'ימי היו נתונות בתוך כפפות עבות. פריצת מנעולים היא עבודה עדינה ביותר המצריכה דייקנות וזריזות ידיים, והכפפות הקשו על ג'ימי את המלאכה, אבל הוא לא חשב אף לרגע להסיר אותן. הכפפות הללו הבטיחו את חירותו. ג'ימי כבר נתפס פעם בשעת פריצה על ידי המשטרה. החוקרים נטלו ממנו טביעות אצבעות והכניסו אותו למאגר המשטרה, ולאחר מכן הוא הועמד למשפט. השופט גזר עליו מאסר על תנאי ואמר כי בפעם הבאה לא ירחם עליו ויכניס אותו לשנים ארוכות לכלא. מאז ג'ימי לא הפסיק לפרוץ - אבל הוא נזהר שבעתיים. הוא לבש בשעת העבודה כפפות עבות, כדי ששום טביעת אצבע שלו לא תישאר בשטח.

שמועה שהתרוצצה בין הגנבים ידעה לספר כי בסלון ביתו של מר אייזנפלד, מאחורי התמונה הגדולה שמעל הספה, מצויה כספת גדולה בעלת מנגנון פתיחה מסובך, ושם מחזיק מר אייזנפלד מטילי זהב אמיתיים. ג'ימי לא בזבז זמן וצעד ישירות אל התמונה הגדולה והסיר אותה מהקיר. מאחוריה אכן הייתה קבועה כספת - כספת משוכללת וחדשה ביותר. ג'ימי לא התרגש. הוא היה מסוגל להתגבר על כל מנגנון. הוא הוציא מתיקו כמה מכשירים משוכללים שיעזרו לו לפצח את הקוד, והחל לעבוד. הוא הזיע, וידיו הנתונות בתוך הכפפות המגושמות הקשו עליו את העבודה. מדי פעם הוא התפתה להסיר את הכפפות ולעבוד בידיים חשופות, אבל אז הוא נזכר בטביעות האצבעות שלו שנמצאות בידי המשטרה, והוא ביטל את הרעיון.

ג'ימי עבד כבר שעה תמימה, ועל פי הערכתו נדרשה עוד חצי שעה לפחות כדי לפצח את הקוד הסודי של הכספת. הוא היה עצבני ומרגז. אגלי זיעה נטפו על מצחו וידיו בתוך הכפפות בערו מרוב חום. הוא היה משלם כל מחיר כדי לסלק את הכפפות הללו...

באותו רגע שמע ג'ימי רחש מאחוריו. הוא קפא על מקומו באימה. הוא לא לבד בחדר! הבית לא ריקו יש פה עוד מישהו! ג'ימי התכוון לזנק לאחור ולנסות להיסלט, אבל אז, להפתעתו המוחלטת, הוא שמע קול מאחוריו: 'ערב טוב, אדוני'.

ג'ימי לא דד. מי זה יכול להיות שם, מאחוריו?

'אל תפחד, אתה יכול להסתובב אלי', אמר האיש.

ג'ימי הסתובב באיטיות ובזהירות. בפתח הסלון עמד אדם בגיל העמידה, לבוש בחלוק בית. 'אני המשרת הראשי של מר אייזנפלד', אמר האיש. 'אני רואה שאתה מנסה לפתוח את הכספת. אל תדאג, אני לא אקרא למשטרה. אני רוצה להציע לך עסקה: כשתפתח את הכספת, גם אני אקח משהו לעצמי, וכך שנינו נרוויח'.

ג'ימי חשב שהוא חולם.

'מר אייזנפלד הוא קמצן גדול, והוא בקושי משלם לי', אמר המשרת הראשי, 'אני חושב שזו תהיה הזדמנות טובה לקחת פעם אחת את מה שמגיע לי'.

ג'ימי לא האמין למדלו הטוב. הוא המשיך לעבוד, כשהמשרת מפטפט איתו ומנעים את זמנו בסיפורים מצחיקים על מר אייזנפלד הקמצן החולני. 'אני רואה שאתה מדע. להביא לך כוס מיץ? שאל המשרת. ג'ימי הסכים בתודה. הוא הסיר את הכפפות כדי לאחוז בכוס, ולגם ממנה לרוויה.

עכשיו העבודה התקדמה הרבה יותר מהר. תוך עשרים דקות הייתה הכספת פתוחה לרווחה. המשרת הביט פנימה ושרק בהתפעלות. היו שם עשרות מטילי זהב, ולידם גם שעון זהב משובץ ביהלומים. 'אני אקח לעצמי את השעון', אמר ונטל את השעון היקר. ג'ימי הכניס לתיקו כמה מטילי זהב שכל אחד שווה הון רב, נפרד לשלום מהמשרת, וחדר לביתו שמח וטוב לב.

לפנות בוקר התעורר ג'ימי לשמע דפיקות חזקות על הדלת. עוד לפני שהבין מה קורה, פרצו שוטרים לביתו והניחו אזיקים על ידיו.

'אתה עצור על התפרצות לביתו של מר אייזנפלד', הודיע אחד השוטרים לג'ימי, תוך כדי שהשוטר השני כבר מוצא את התיק עם מטילי הזהב.

'אני לא יודע על מה אתם מדברים', היתם ג'ימי. 'קיבלתי את מטילי הזהב הללו בירושה מדודה שלי'.

'תירץ יפה, חיי', גיחק השוטר, 'אבל יש לנו עד שהיית בלילה בביתו של מר אייזנפלד ויש גם טביעות אצבעות שלך על כוס שתייה שנמצאה בבית'.

'אם תסתכל החוצה, תוכל לראות את העד שלנו', אמר השוטר. ג'ימי הביט החוצה. המשרת הראשי של מר אייזנפלד עמד שם וחיך אליו במלוא פיו.

'אבל... גם הוא גנב שעון הזהב', אמר ג'ימי כשהוא מבולבל. 'הוא גנב בדיוק כמוי'.

השוטר הוציא בחיך את שעון הזהב מכיסו. 'הוא לא גנב את שעון הזהב. המשרת של מר אייזנפלד הוא ישר ונאמן. הוא רק עשה לך תרגיל כדי

שתשאיר את טביעות האצבעות שלך על כוס המים, ועכשיו תתכונן לשנים ארוכות בבית הכלא

...'

כך היא דרכו של היצר הרע. בתחילה הוא מגיע לפתות אותנו לדבר עבירה, והוא נתן לנו תחושה שהוא התבר הכי טוב שלנו. אבל אחר כך, הוא עולה לשמים, 'מלשין' עלינו ודורש שיתנו לנו עונש על מעשינו הרעים. וכך אומרת הגמרא (בבא בתרא ט"ז עמוד א') שהיצר הרע 'יורד למטה ומתעה את הבריות לחטוא, ועולה למעלה ומקטרג'.

מי שיזכור זאת כאשר הוא עומד בפני ניסיון, יוכל להתגבר עליו יותר בקלות. אם נזכור שאותו יצר הרע שמפתה אותנו, הוא אשר ידאג שנקבל את העונש - נוכל להתגבר עליו ולהימנע מעבירות.

אחיותי היקרות..

אני כותבת אליכן ברגעי האחרונים, בשארית הכוחות שנותרו בי, אני כותבת בדמעות ובדם ליבי השבור והמיסור.. כן, אני, רויטל אברהם בת 19 עומדת לפני הסוף, צעירה אבל השערים בפני נסגרים.. אני מרגישה כמו פרח יפה שסוגר את עלו.. גם אני כמותכן חלמתי רבות על הבעל שאחיה איתו, המקצוע שאעסוק ועודד.. אבל..אלוקים גזר אחרת, והיום אני יודעת שאם הייתי חיה את חיי אחרת זה לא היה קורה. נולדתי למשפחה דתית במרכז הארץ.. מיום שעמדתי על דעתי ידעתי שאני ילדה יפה.. מאז שהייתי ילדה בנן הייתי מאוד מושכת תשומת לב בתווי פני המיוחדים, גדלתי בידיעה שנתברכתי ביופי נדיר, ואני לא מגזימה, מנת היופי שקיבלתי היא משהו יוצא דופן במיוחד. הוריי החכמים ניסו תמיד לגמד בעיניי את עצם היותי יפה והשתדלו להמשיך בסדר חיים תקינים ובלי התייחסות מיוחדת, אבל אני שהייתי ילדה חכמה מאוד גדלתי וטיפחתי את היופי הזה יותר ויותר, העידוד מצד החברה גרם לי להבין שביופי אפשר לקנות-חברות, מעמד וכבוד.. עשיתי את זה בכל דרך, למדתי להבין שיופי כמו שלי צריך לנצל.. דאגתי להיראות טוב, יותר מידי טוב. אהבתי ללבוש בגדים צמודים שיבליטו את גופי. שערי הארוך, המיוחד היה תמיד גורם להתפללות רבה וכך כל פרט במראי החיצוני נמדד בתשומת לב רבה, איך אפשר לבלוט יותר, להיראות יותר. במיוחד אהבתי לצאת בחצאית צרה וקמרה כשולגלי מגף ארוך. נהייתי לחוש איך מבטי האנשים נדבקים בי לרגעים ארוכים.. בעוונותיי זה עשה לי טוב!

כשמורותיי לתיכון קלטו את המצב וניסו לשנות היה כבר מאוחר, נמשכתי בחבלי קסם למעגל הזה שנוקא-להראות, להתבלט. זכרונותי מילותיה של מורתי-

"רויטל, קיבלת מתנה נדירה, יופי מיוחד, זה הניסיון שלך.

שמרי עליו מכל משמר יבוא יום וכל היופי הזה יינתן לאדם המתאים".

הייתי מראה שהדברים חודרים לליבי אבל בעצם הם כלל לא נכנסו דרך אוזניי.. הייתי שיכורה מרדיפה אחרי עוד בגד בולט, ועוד מראה שחצן שייסובב את כולם.. היום אני יודעת בוודאות שהכשלתי מאות ואולי אלפי אנשים בלבוש שלי..עשיתי זאת בהנאה אמיתית. האיתות הראשון היה בערב אחד..עמדתי במטבח וטיגנתי חביתה, שערי הארוך היה אסוף וקצבותיו נגעו באש שמתחת למחבת. בתוך שניות הפך שערי ללהבה של אש גדולה ואדמונית. שערי היפה נשרף, אבל אני ניצלתי. זכורני איך שכבתי בבית החולים בוכה בהיסמריה מרוב צער על שערי השרוף ואבי יושב לצידו מנחם ומרגיע- "רויטל, ה' עשה לנו נס יכולת כולך להישרף..אנא,תביני זה לטובתך, תשתני והכול מאחורינו".

אבל אני לא שמעתי, היית אז בת 16 ותוך שנתיים גדל שערי והתייפה.. והמעשה, האיתות נשכח מליבי לגמרי. תמיד הייתי אהובה בכיתה אף פעם לא סבלתי מבדידות או כאב.. כל מה שביקשתי ניתן לי מיד, כך עברתי את חיי. בגיל 16 מטבע הדברים גדלתי והתייפיתי, לא יכולתי שלא להתאפר זה כבר הפך להיות חלק מימיני באותה התקופה הסתבכתי קצת יותר לעומק, אני לא יכולה לפרט על זה קשה לי מאוד אבל תבינו...

שנחתי לספר, הייתה לי סבתא צדיקה שהייתי קשורה אליה מאוד.. היא מאוד כאבה את המצב הרוחני שלי והייתה מנסה בכל דרך לחזק אותי, היא הייתה נותנת לי כסף לקנות בגדים יותר צנועים אבל גם זה לא עזר..תקופה קצרה אח"כ כשהייתי בת 16 וחצי היא נפטרה. בכיתי עליה נורא..היא הייתה חלק מהעולם שלי ולא הבנתי איך העולם יכול להמשיך להתקיים בלעדיה.. לאחר תקופה התאוששתי.

אני חייבת לציין שהמוות שלה גרם לי להתחזקות קלה אבל תוך כמה חודשים חזרתי למעשיי ואף הגברתי אותם. ככל שהגיל התבגר כך נעשיתי יותר שחצנית ובולטת.

ובסוף הגיעה ההתראה השנייה.. באחד הלילות חלמתי על סבתא שלי היא ישבה על אבן ובכתה..

עמדתי לידה ושאלתי אותה-"סבתא, למה את בוכה?" היא הצביעה על ראשה ולא אמרה מילה. התעוררתי מזועזעת, ניסיתי להירגע והצלחתי. מעשה זה פרח מזיכרוני עד מהרה וכך גם האיתות השני עבר בלי התייחסות

ואז זה הגיע..אמנם בהדרגה אבל בעקביות. בהתחלה אלו היו כאבי ראש סטנדרטיים. אמא שלי אמרה שאני עייפה ולומדת קשה ושאלה לי מנוחה, אבל הלב שלי הרגיש אחרת. כעבור חודש לא יכולתי לעמוד מרוב כאבי ראש, היה נראה לי שמשהו שם עומד להתפוצץ לרסיסים. הדרך למרפאה הייתה מלאת חששות וכך גם הציפייה לתוצאות של הבדיקות המקיפות. כשישבנו אמא ואני בחדרו של הרופא, הפנים שלו אמרו הכול.. "כזו בחורה יפה וכ"כ חולה"- פרצתי בבכי וביקשתי הסברים. גם אמא בכתה היינו חסרות אונים המציאות עלתה על כל דמיון... אני נושאת גידול ממאיר בראש, המוות הוא עניין של זמן.. אני לא זוכרת איך הגענו הביתה באותו יום, אני זוכרת רק הרבה דמעות, כאב וחוסר אונים מוחלט. לפתע נזכרתי בחלום, בסבתא הבוכה ומצביעה על ראשה. אך, אולי אם הייתי מתייחסת לאיתותים הכול היה נראה היום אחרת.. אבל אני המשכתי במעשיי בלי שום התייחסות.. ביום המחרת הלכנו לבית החולים, בחלומות השחורים ביותר לא האמנתי שהטיפולים האלו כ"כ כואבים זה פשוט מוות הרגשתי ששורפים לי את העצמות את הדם את כל מה שיש לי מבפנים..

אלוקים הטוב..אתה טוב ואני לא שמעתי לך, אבא איך התעלמתי מרחמיך הרבים?!המשך עצוב וכואב נורא, קשה לי לכתוב אותו.. שערי היפה, המדהים נשר. תוך מס' חודשים אני נותרתי קירחת, חיזורת וחלשה. כל רופא שטיפל בי ציין באוזניי שיש לי יופי נדיר וזה צבט לי את הלב, ה' נתן לי פיקדון יקר, יופי מיוחד, ואני השתמשתי בו הפוך, במקום לשמור עליו הפקרתי אותו...אלוקים!

אני היום בת 19 מיוסרת מהחיים, מלאה כאבים ימי ספורים המחלה גוברת עליי אני רואה את המוות קרוב, אני רוצה שכל מה שהתייסרתי יהיה כפרה על העוונות שלי. אתן, אחיות שלי אנא מכן הלב שלי שבור וקרוע תשמעו לדברי האחרונים שמרו על צניעותכן מכל משמר, מה יישאר לנו אח"כ, מה, יש דין יש דין הוא רואה הכול ויודע הכול..והכול יבוא במשפט.

אנא מכן, תתחזקנה בצניעות בכל ניסיונות וזה שווה אל תחכו לאיתותים. אנא מכן, בשבילי.

הכרית ספוגה בדמעותיי אני כותבת בשארית הכוח שיש בי אלוקים, אני מבקשת, תאמרנה שההתחזקות הזאת תהיה לרפואתי אני מתחננת, אני רוצה לחיות.

רויטל אברהם.

זה הכוח שלנו בנות ישראל.. הצניעות!!

כמהה חשובה הצניעות..

רויטל נפטרה כמה זמן אחרי שכתבה את המכתב והצוואה שהשאירה הייתה לפרסם את המכתב שלה ברבים... יהי זכרה ברוך...

זיב אהק גכנס זיסי הכינה בועט ברצפה, צועק וואו? לא שקט .
אבל ש'ט קראט וואו המשיך בשלם, עב שסיפר: יאני התפוצץ! שואליק עציבן אונזי מהשו? היה אסור או עשיתי מה שעשית לי? כש'טם ג'ה יאני האחד או את
כ'ט היע שבעד'ט יאני חזר להחזיק אונזי מהש!"

אבל ש'ט זיסי, איש פשוט אבל נחל חכמה, הקשים בשלום אכט שהמשיך לספר: ישואליק השפ'ט אונזי מוא חכמי" יאני לא מוכן לקב'ט את ג'ה היינזי חזר
שהוא יהיה חולט האו? ושל לא יכול לבית הספר יונזי!"
האבל המשיך להקשים, הביא הפינת היג'ה שק נחל פחם והצ'ט עזיסי: יאני, האו את החולצ'ה האכנה הינלוד ש'ט? תב'טן ש'ה שואליק וועדוק עזיסי
פחמיס עב החולצ'ה האחמה. אחר כ'ט יאני אבול לראות."

הינ'ט הינלוד במשחק הנקמה ש'ט וועדוק במה'לך את כ'ט הפחמיס, אבל הכיוון שהחולצ'ה היינזי תלודי העט רחוק, הצליח לקב'ט רק חלק מהפחמיס
עזיסי .

לאחר ג'טן מה, האב חזר ושל'ט: יבני, איך אתה מרגיש עכשיו?"
"יאני עי'ל'ט אבל שמת, הצליחתי לקב'ט כמה חתיכות ע'ט החולצ'ה!"

האבל לקח את יבני ואמר: יבא, יאני חזר להראות לך מהדיו והופ'ט אונזי אל מוא הרלי .
זיסי נכח'ט האו? כשראה את עצימו בולו שחור, למעט עיניו ושיניו .
ואז הפיט בו האב ואמר :

"כפי שאתה יכול לראות, הפחמיס שציקת לב'טו קצת את החולצ'ה, אבל אין מה להשוות, אתה הינל'ט לבית הדין הינזי .
כש'טנחמ האחד'ט למישהו ג'בריס רעיס, ג'ה חוצר אלימו והכפ'ט את עצימו כ'ט כמה שגרצ'ה או מוכ'ט לקב'ט למישהו את הייסי, השליחות והלב'ט
נשאר'ט כ'ט והופ'ט להיז'ט חלק ש'טו "

רבוננו של עולם, יהי רצון מלפניך, אל רחום וחנון, שתעני היום
 וגכל יום לשמור פי ולשוני
 מלשון-הרע ורכילות ומקבלתם
 ואזהר מלדבר אפלו על איש יחיד, וכל שינו מלדבר
 על כלל ישראל או על חלק מהם. וכל שינו מלהתרעם
 על מדותיו של הקדוש-ברוך-הוא
 ואזהר מלדבר דברי שקר, חנפה, לצנות, מחלוקת, כעס, גאווה,
 אננות-דברים, הלבנת-פנים, וכל דברים אסורים
 וזכני שלא לדבר כי-אם דבר הצריך לעניי גופי או גפשי. ושיהיו
 כל מעשי לשם שמים.

שקט שרר בהיכל בית הכנסת המרכזי. כבוד הרב עמד על הבימה והחל לדבר. כשכולם מבינים את חשיבות הדברים: "קיבלנו רשות לבנות את בית המקדש!"

חרעות שמחה. התפרצות של רגשות. דמעות אושר והתרגשות. כליל של קולות ממלא את ההיכל. הרב דפק קלות על הסטנדר והשקט חזר. הרב שליט"א הוא אחד מהדולי הדור. ודבריו התקבלו במלוא החשיבות.

"קיבלנו רשות לבנות את בית המקדש" הגיע הזמן. יש רק תנאי אחד: עלינו ג"ס ביממה הקרובה סכום של מליון דולר לצורך הבנין".

"מליון דולר?" תוך 24 שעות? מדובר בקהילה ענייה... הסכום האגדי הוא בגדר חלום! אבל כשמדובר בדברים העומדים ברומו של עולם- נעלמים כל הספקות. בית המקדש פסגת התקוות של כל היהודים בכל הדורות! התאבלנו על החורבן בימי בין המצרים. ענינו נפשותינו ביום תשעה באב- והנה התקבלו התפילות!"

הגבאים. העסקנים וכלל הנכחים נרתמו להצלחת המהבית החשובה. כשמחה עצומה ממלאה את ליבם. פקסים בהולים החלו להישלח לארבע כנפות תבל. משלחות נכבדות צאו מבוהלות ודחופות וסכומים נכבדים החלו להצטבר בביתו של הרב. אפילו יהודים פשוטים. קש" וס.תרמו מעל ומעבר ליכולתם כדי להיות שותפים בבנין בית המקדש.

עוד לפני שהסתיימו 24 השעות- היו מליון הדולר ביד הרב.

החפץ חיים כותב. כי על ידי תיקון חטאי הדיבור נוכל לבנות את בית המקדש: "ובוודאי אילו היתה לנו רשות לזה. היה כל אחד מישראל רוצה להוציא מעות... לסייע לבנות בית לשם ה'. ואם כן... שאין צורך להוציא מעות. וגם אין צורך לנסוע בעצמו לירושלים בשביל זה. רק לשמור פיו ולשונו שלא לפגמו..." אין צורך בגיוס כספים. בית המקדש יוכל להבנות בלי הסכום העצום של הדולרים. כל שעלינו הוא להתחזק בשמירת הלשון!

אם היינו מוכנים לג"ס סכומי עתק בשביל ביהמ"ק. לא נוכל להזהר בשמירת הלשון כדי לבנות את חורבות ירושלים? בכל פעם שאנחנו מתגברים. בולמים את הפה ולא מספרים רכילות 'עסיסת'. נמנעים מלהשיב לשכנה כעוסה. עוצרים את הלשון הרע' שכבר נמצא ממש ב'קצה הלשון'- אנו מוסיפים לבנה לבית המקדש.

פֿאַרמאָגט אַן אַרבעטס־פּלאַן און אַרבעטס־פּאַספּאָרט.

בְּסֵם הַיְיָ הַיִּלֵּךְ הַיְיָ הַיִּלֵּךְ

מ'א הא הקדש וזמנא לאו לאו .

הפסוק היה רק ונמצא.

המ"ק הוותח"ק הם אותו מצב נתון עבור שלושת החומרים:

וְנִתְּנָם לְעַבְדֵּי אֲדָמָה בְּקִלְיוֹתָם .

למאן נאמט אן צו זיין, ביי אים וואס?

בגזר שרואה חזקן אכן מאהב תבולתו במצבה' לחלף?

שטראַט אַזאָל צווער אַמבאָסאַדן אַקטיווירט וועלכע וועלן עס מאַכן?

הקשר מעל לכתבאותו וטובות ב'ו'ו' ע'ת ש'מ'ק ב'ש'א ו'ר'ת'ח'ה'."

כ'לכל מה שקורה בח"ק י'ל ס'בה ...

אין חיסרון שלם אהרן אהרן

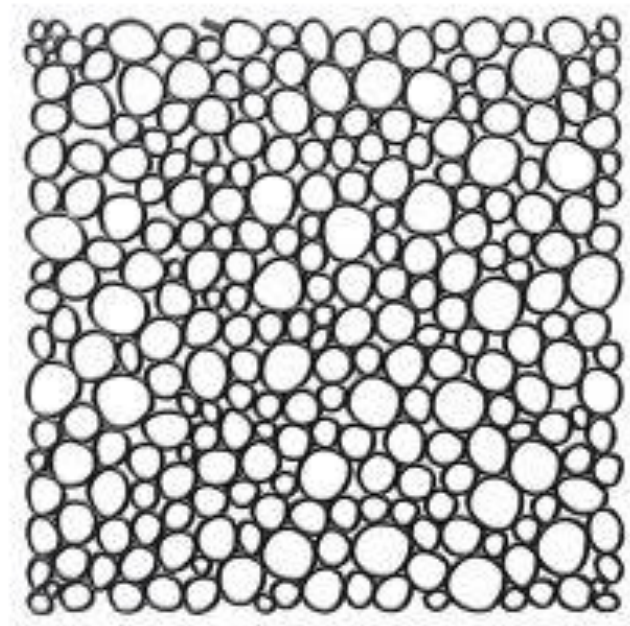
חמור האיכר נפל לבאר הישנה והיבשה בכפר. החל החמור לנעור לקרא לעזרה.
 בא האיכר ולא ידע מה לעשות
 מאחר והחמור ממילא היה כבר די זקן
 והבאר יבשה ומטה ליפול
 החליט האיכר להרוויח שתיים במכה:
 לקבור את החמור בתוך הבאר
 ובאותה הזדמנות גם לסתום אותה.

קרא האיכר לכל שכניו
 כולם באו עם אתים
 והחלו למלא בזבל את הבאר.
 תחילה נער החמור, אך כעבור רגעים מספר השתתק.

המשיכו האיכרים לעדור זבל
 לתוך הבאר והחמור שותק.

הלך האיכר והציץ לתוך הבאר
 ולהפתעתו הרבה ראה כי
 החמור עומד בבאר על ארבע רגליו
 כל פעם שכף זבל הושלכה עליו
 ניער את הזבל מגבו ודרך עליו,
 וכך הזבל הלך והצטבר בקרקעית הבאר
 ועם כל כף נוספת החמור עלה
 עוד מספר סנטימטרים למעלה
 כך, עד שהבור מלא
 והחמור צעד החוצה מן הבאר הנטושה

מוסר השכל:
 גם אם זורקים עליך זבל
 לא הבכי והיבבות יוציאוך ממנו
 יש לנער את הזבל המושלך עליך,
 לדרוך עליו ולהתקדם הלאה...

אנחנו צריכים להיות חזקים.

כעם בשעת משבר, כשהרגשתי שהכל נשבר וקורם, נסעתי עם בעלי לראש הנקרה, ושם בין הנקרות, בתקופת סוף החורף, התנפצו הגלים על הסלעים בתנועות חזקות מאין כמותן, מכיוונים שונים, בזרמים ובצבעים גועשים. באותם רגעים הזדהיתי עם הגלים, רציתי להתחבר אליהם, לזרום איתם, להתנפץ איתם. ואז אמר לי בעלי: "עצרי רגע, אל תסתכלי על הגלים, אלא על הסלע שעליו הם מתנפצים. הסלע הזה ממשיך לעמוד איתן ואיננו משתנה. הוא עומד מחובר חזק למקום בו הוא נמצא".

מתוך "המן הסלע הזה", הרבנית דינה הורביץ ז"ל

מעשה בפיל

"כשהייתי קטן אהבתי מאד את הקרקס. במיוחד אהבתי את החיות, ומכל החיות אהבתי את הפיל. במשך ההופעה הציג הייצור הענקי הזה את כישוריו.

בהפסקה שבין ההופעות היה הפיל קשור בשרשרת ליתד שהייתה נטועה באדמה. היתד לא הייתה אלא חתיכת עץ לא גדולה, ורק כמה סנטימטרים ממנה היו תקועים באדמה.

למרות השרשרת הכבדה והחזקה, היה ברור לי לחלוטין, שהחיה הזאת שיכולה לעקור עץ שלם מהשורש ללא קושי, יכולה בקלות רבה למשוך את היתד הקטנה מהאדמה ולברוח.

התעלומה הייתה ברורה וגלויה לעין:מה מחזיק אותו שם?

כשהייתי בן חמש או שש, עדיין סמכתי על חכמתם של המבוגרים, שלשאלתי ענו, כי הפיל לא בורח משום שהוא פיל מאולף.

שאלתי את השאלה המתבקשת: אם הוא מאולף, אז למה בכלל צריך לקשור אותו?

לא זכור לי שקיבלתי תשובה הגיונית. עם הזמן שכחתי את תעלומת הפיל והיתד, אך לפני כמה שנים פגשתי מישהו מספיק חכם, שידע את התשובה: "הפיל לא בורח כי הוא קשור ליתד דומה מאז שהיה צעיר מאד".

עצמתי עיניים ודמיינתי את הגור הקטן, רגע אחרי שנולד ...

אני בטוח שאז הפילון דחף, משך, הזיע ועשה הכול כדי להשתחרר, אבל לשווא !

היתד הייתה חזקה ממנו. אני מוכן להישבע שהפילון היה נרדם מותש מהמאמצים, כדי לקום למחרת היום ולנסות להשתחרר, וכך גם ביום שאחרי ובזה שאחרי. עד שהגיע היום, יום איום ונורא בחייו של הפילון, שבו השלים עם חוסר האונים שלו ונכנע לגורלו.

מוסר השכל לא לפילים בלבד ! הפיל החזק והגדול הזה שאנחנו רואים בקרקס, לא בורח, כי הוא מאמין שהוא לא יכול. הוא זוכר את אי היכולת שלו, את תחושת חוסר האונים שהפנים מעט אחרי שנולד. הדבר הכי נורא הוא שאף פעם לא הטיל ספק של ממש בתכונה זו. הוא אף פעם לא ניסה לבחון את כוחו מחדש... המלצה:

לערוך רשימה של אותם דברים שאנחנו מאמינים שאיננו יכולים לעשות, ולעשות כל יום משהו אחר מתוך רשימת ה"לא יכול"..."

מי הם מנצחים?

מנצחים לוקחים סיכונים.

כמו כל אחד אחר, הם פוחדים להיכשל,

אבל הם מסרבים להניח לפחד לשלוט בהם.

מנצחים אינם נכנעים.

כאשר החיים נעשים קשים, הם מחזיקים מעמד

עד אשר המצב משתפר.

מנצחים הם גמישים.

הם מבינים שיש יותר מדרך אחת והם מוכנים

לנסות דרכים אחרות.

מנצחים נופלים, אבל אינם נשארים למטה

הם מסרבים בעקשנות לאפשר לפילה למנוע מהם

להמשיך לטפס.

מנצחים אינם מאשימים את הגורל בכשלונות שלהם ולא את

המזל בהצלחותיהם.

מנצחים יודעים שהם אינם מושלמים.

הם מכירים בחולשות שלהם,

ומפיקים את המיטב בנקודות החוזק שלהם.

מנצחים לוקחים אחריות על חייהם.

מנצחים חושבים באופן חיובי.

הם רואים את הטוב בכל דבר.

את הרגיל, הם עושים למיוחד.

מנצחים מאמינים בדרך בה בחרו ללכת.

גם כאשר היא קשה,

גם כאשר אחרים אינם רואים לאן היא מובילה.

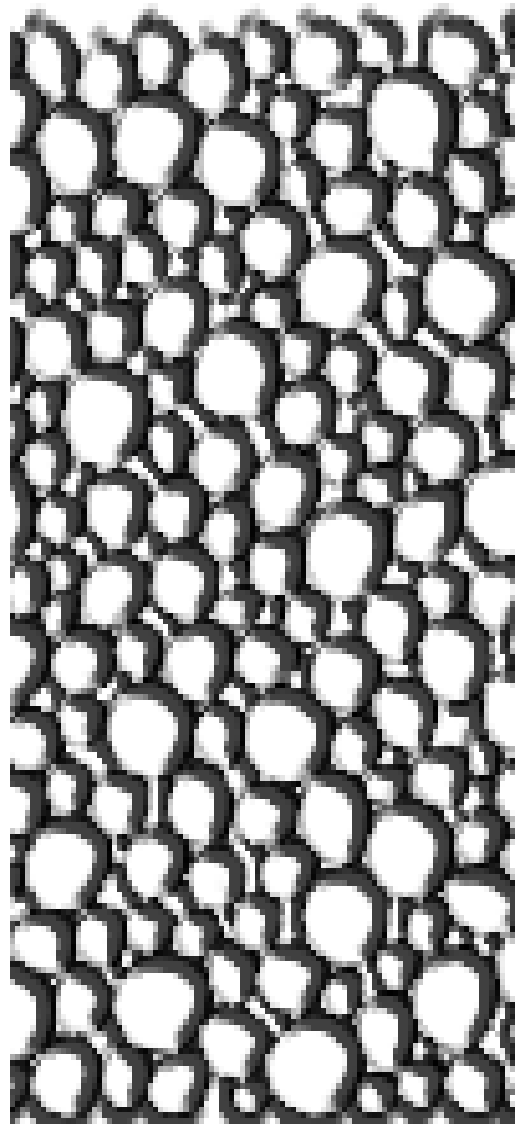
מנצחים הם סבלניים.

הם יודעים שיעד השווה להשגה

דורש מאמצים ונחישות.

מנצחים הם אנשים כמוך,

הם עושים את העולם מקום שיותר טוב לחיות בו.

אומרים שכשנולד האדם הפקיד בידיו האלוהים שתי קופסאות מרובעות אפורות ופשוטות. שאל האדם את האלוהים, "בשביל מה שתי הקופסאות?" אלוהים ענה לו: "בקופסא אחת תניח את כל החוויות הטובות של חיך, את הנחת והשמחה, את האושר והצחוק. כל דבר שגורם לך עונג, וממלא אותך באהבה תניח בקופסא הראשונה."

"ומה לשים בקופסא השנייה?" שאל האדם. בקופסא השנייה תשים את כל רגעי הכאב והצער, את כל אותם רגעים של בדידות, הרגעים שהשאירו בך הרגשה של אי נוחות, את המועקה והכאבים, הבכי והייסורים, ואת כל החוויות הלא נעימות שלך."

"אבל איך אני אדע להבחין בין הקופסאות?" שאל האדם. הרי הם נראות בדיוק אותו הדבר? שתיהן אפורות ופשוטות."

"ברגע שתתחיל למלא אותן בתוכן תדע להבחין ביניהן" הבטיח לו האלוהים.

והאדם עשה מה שאמר אלוהים. ת כל רגעי השמחה והאושר הניח בקופסא אחת, בשניה הכניס את רגעי הכאב והצער. מהלך השנים השתנתה קופסת האושר היא כבר לא הייתה עוד אפורה אלא צבעונית, עם כל חוויה שמחה נוסף בה עוד צבע ועוד דוגמא עליזה. כל קופסת הצער לא השתנתה, הצבע שלה נשאר אפור רגיל ומשעמם כשהיה.

וכך הגיע יומו של האדם לעמוד לפני בורא העולם.

כשהגיע לשערי שמים, התבקש להציג בפני האלוהים את שתי הקופסאות. הרים האדם את קופסת האושר הצבעונית, והיא הייתה כבדה כל המשקל שלה לא הכביד עליו והוא נשא אותה אל לפני כיסא הכבוד והניח אותה לרגליו של אלוהים. ם קופסת הצער לא הייתה כבדה, המשקל שלה כאילו לא השתנה במשך השנים. לווהים פתח את קופסת האושר ופיזר מהשמחה שהייתה בקופסא בכל ההיכל. רגעי האושר שהיו בקופסא פיזרו סביב האדם, והזכירו לו איזה מאושרים ומובים היו חייו. אדם הייה מאושר בזיכרונות החיוביים והודה לאלוהים שגרם לו לאסוף אותם כל חייו. הגיע רגע פתיחת קופסת הצער. והאדם התכווץ במקומו,

הוא לא רצה שאלוהים יפזר בהיכל את שעות הכאב של חייו,

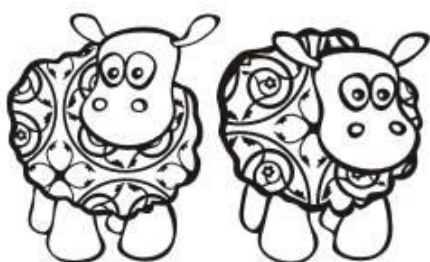
הוא לא רצה להיזכר בבדידות ובייסורים, במועקה ובכאבים.

"פתח את הקופסא" הורה לו אלוהים. אט לאט בפחד פתח האדם את הקופסא והביט לתוכה ומצא שהיא ריקה. תחתית הקופסא היה חור גדול.

"אני מצטער" אמר האדם לאלוהים. "כנראה שאני פגמתי בקופסא במהלך השנים. יש בה חור ודרכו כנראה כל רגעי הצער ברחו להם. אין לי שום רגע עצוב להציג בפניך."

אלוהים חיך אל האדם ואמר: "הקופסא שלך אינה פגומה. ככה נתתי לך אותה". אדם לא הבין. "קופסא עם חור? למה?" אלוהים ענה: "לאדם קשה להתנתק מהרגעים של חייו, בין אם אלה רגעים של אושר או רגעים של עצב. אחר ואני לא רציתי שתאגור את רגעי הצער, תתי לך קופסא עם חור שדרכה יכלו רגעי הצער לצאת ולהעלם מחיך. א רציתי שתישא את משא הכאב לאורך כל החיים, מספיק שחווית את הצער פעם אחת, איך צריך לשוב לחוות אותו."

"אם כך אז למה בכלל נתת לי את הקופסא?" הקשה האדם.

חיך אלוהים אל האדם ואמר,

"האדם לא יכול להימנע מהזיכרונות". ענה לו אלוהים. "הזיכרון הוא חלק ממהות האדם. אני רוצה שאדם יזכור כל רגע משמח בחייו, אבל אני לא רוצה שיזכור את הכאב והצער. קופסת האושר נועדה לאגור וקופסת הצער נועדה לשחרר את הכאב...

שא את רגעיך השמחים לאשר תלך..."

ואני אנא עניבה

תאמין לי- אואזיס שהוא חוויה
שם גם תוכל לשתות לרוויה.
זה קרוב, באמת, זה כאן בסביבה,
אולי בכל זאת תקנה עניבה?"
"לא, לא" אז האיש אמר בצווחה
"לעזאזל העניבות המחורבנות שלך!"
וכך אפילו בלי תודה רבה
נעלם הרוכל כלעומת שבא.
בעיני הגווע נדלק אור זורח
גרר עצמותיו על החול הקודח
ואכן, אחרי קטע של ייסורים ופרך
הגיע בסופה של אותה הדרך
אל שער נע
מלון חלומות, מלון לתפארת
בו גברים וגבירות יושבים במכונס
לוגמים אפרטיף ועסיס אננס
ומסיחים ביניהם, בכך אין פלא
על ריבית ועל בורסה וכיוצא באלה.
אך בטרם הספיק להודות לאל
על הפדות והנס, ולברך "הגומל"
זקיף מזויין חסם את דרכו
והעיף בו מבט כבוחן את ערכו
והרעים בקולו, בידו כידון:
"רגע אחד, לאן זה אדון?"
"אני למלון" בשארית אוניו חירחר
הגוסס והרים את עיניו
וראה אז שלט קבוע בחוק
שבו, אבוי, כך קרא הנווד:
הכניסה עם עניבות בלבד!

מעשה באדם שהיה תועה במדבר
נגיד קלהרי, סהרה חיבר
ישימון של ממש, בלי הנחות
מאה מייל לישוב הקרוב לפחות.
השמש למעלה קופחת ראש
הצפחת ריקה, גרונו התייבש
זוחל על ארבע על החול הלוהט
אם לא ימצא מים-
עוד רגע הוא מת.
ולפתע, בטרם ייפח את רוחו
מוכר עניבות בא לעברו.
מלוקק נעלי לק, באמצע אי אנה
רוכל אמיתי- לא פטה מורגנה.
קל וחופז עם חיוך מסולסל
הוא פונה לזוחל שכמעט הפך ז"ל
כאמור בנימה עניינית חביבה:
"אולי ת'רוצה לקנות עניבה?"
מביט אז האיש כלא מאמין
בחיים לא ראה משוגע כזה מין
ואמר: "עניבה? בשביל מי, בשביל מה?
בשביל בן אדם מתפגר מצמא?
באמת לא יפה בגוסס לשטות
מה שנחוץ לי זה מים לשתות."
"מים?" כך סך הרוכל בתהייה
"מים? נו, אין כאן בכלל בעיה!"
ת'זוחל עוד טיפונת קדימה, חביבי,
ומגיע למלון מאוד אקסלוסיבי.
עצים ודשאים, רימונים וענבים,
נווה מדבר חמישה כוכבים.

"לפני 14 שנה ממש באלו השעות עזבתי את בית המדרש בדרכי לרמת הגולן ועימי אבנר יונה הי"ד. חברותא וידיד נפש.

בעיצומו של היום הקדוש פרצה המלחמה.

אבנר לא חזר.

שעות ספורות לפני שעזבנו את הישיבה, נתן לי אבנר תמונה אותה צילם מספר חודשים קודם לכן.

בתמונה אני רץ לאורך גדר המערכת בלבנון.

על גב התמונה כתב הקדשה:

"עקב, מידי פעם עצור, הסתכל בתמונה ושאל את עצמך "לאן אני רץ בעצם?!" אבנר.

לעיתים יש מיילים המקבלות מלא הקשר ועומק ועוצמת משמעותן רק כחלוף זמן ובפרספקטיבה הנכונה.

היום אני יודע - זאת היתה צוואתו של אבנר. (הרב יעקב פישר)

לדעת לגייס כוחות
לעלות, לשאוף, להגיע לפסגה
בלי להזניח את הדרך
להפנים שהמטרה היא לא נקודת השיא
אלא הדרך אליה.
להבחין בפרטים הקטנים,
להיזהר לא לשקוע בהם.
לשאוף לנקודת תצפית ממנה רואים את המכלול.
לבדוק היטב את נקודת האחיזה.
לסמן מקומות המועדים לדרדרת.
לעצור את המעידות בתחילתן.
לשוב תמיד את התוואי המסומן.
לא להתפתות לשבילים מסוכנים.
להתרחק משפת התהום.
להצליח לגלות בשביל כולם את הפנים שלי.
לא להיכנע לקשיים.
להבחין כי ריבוי המכשולים, לא מעיד על נכונות
הבחירה.
לעלות בקצב שלי. לא להיכנע לחולשה.
לגלות מאחורי כל פסגה את המטרה הבאה לטיפוס.
להאמין שמידת המאמץ תקבע את רמת ההתקדמות.
להביט לאחור בסיפוק.

אנחנו עם אשר האנדרטאות שהקים לא היו אף פעם אנדרטאות נצחון.

על האנדרטאות שלנו חקוקים שמות הנופלים.

אצל עמים אחרים תמצאו שערי נצחון,

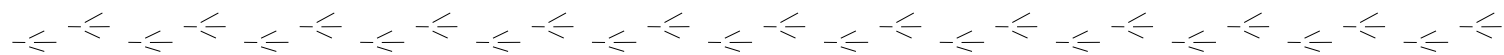
ואילו סמלי הגבורה שלנו הם דווקא;

מצדה, תל-חי וגטו ורשה –

מקומות שבהם אמנם הפסדנו בקרב,

אבל ניצחנו במלחמת הקיום של העם היהודי.

(דוד אליעזר)

ראיית הטוב

"כא'נא דע'נ' דנ'ק פל'ע'ים מא'א, דנ' שבע' ונ'ר, א'נ' דע'ל'נ' ח'ולש'ט מ'כך ש'ד' י'ד'ס'

את הבה'ת המצוצה של'י. הם משחק'ם, ובה ולם הם מפ'ע'ם מלר שמה'א פ'רה ל', והרס'ם

את היסודות המוקדמים של: אהל אר' זכרת את מה שלמדת מחמור' חב' חב' היא אלא
לשינה ילדים, וסבתא ושלמה עשר נביאים.

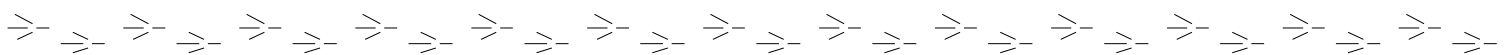
ה'א' התשעסמות העצ'רסהכטת וארהב:ו'ן אחר התבנס כח הילב'ם ותרבב'ם ברע'ל בה'ת
של חוה: חוה קורם לבן קנהי חוה' שטח לבן חוש, אחרי שה"ת 25 שני עמ "אות שטח
'שנ'. היא שמחה מאד

ממאראד שפישטיח הענגק אבי'ט, ארג' חילקן אה פאמילי אכא פאח"ג'ם - צהה ש מפיכאורט
שטאן.

הם היו גרועים. אבל אז קרה משהו. ש"ר החל לשחק את הקוביות של השטח
החבובות של סמא,

והוא נשאל כי לא נראה שיש להם שום קשר. והוא משיב: "אולי יש להם קשר, אולי לא. אבל זה לא חלילה עלינו. אנחנו חייבים להגן על כל אדם, גם אם הוא לא יהודי, גם אם הוא לא נולד בארץ, גם אם הוא לא דובר עברית. אנחנו חייבים להגן על כל אדם, גם אם הוא לא יהודי, גם אם הוא לא נולד בארץ, גם אם הוא לא דובר עברית."

"סבתא", ע"ה אמרה "לשחח' ביהם ע"ה יש ט"ח יחזק"ה ש"ה". סבתא רב' ברע' ע"ה, ריחב'ה בע"ה ריחב'ה ש"ה ע"ה ואמרה, "א"ה תבא"ה מתק' מציא ע"ה ע"ה ביהם"

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{7}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{9}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{11}$ $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{13}$ $\frac{1}{14}$ $\frac{1}{15}$ $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{17}$ $\frac{1}{18}$ $\frac{1}{19}$ $\frac{1}{20}$

היא בכתה על מארק ועל כל חבריו שלא יוכלו לראותו עוד לעולם.

בס"ד

בס"ד

בס"ד

בס"ד

בס"ד

בס"ד

[illegible]

מעלון השבת ראש יהודי פרשת כי תבוא

שבירת מוסכמות

ישנם אנשים הרואים דלת סגורה ופונים ללכת.

אחרים רואים דלת סגורה, מנסים את הידית,

במידה והיא לא נפתחת, הם פונים ללכת.

אחרים, רואים דלת סגורה, מסובבים את הידית,

במידה והדלת לא נפתחת, הם מוצאים מפתח.

אם המפתח לא מתאים, הם פונים ללכת.

מעטי מעט, מנסים את הידית.

אם הדלת לא נפתחת, הם מחפשים מפתח.

אם המפתח לא מתאים הם יוצרים מפתח.

ספירת כבשים

לאיש אחד קטן היתה בעיה אחת גדולה. בגלל שעבד כל הימים- חשב עליה כל הלילות. חשב כל כך הרבה – עד שלא הצליח להירדם. כך שבעצם היו לו שתי בעיות.

אבל לפחות לאחת הבעיות היתה לו דרך לפתרון כי הוא ידע שאומרים שהשיטה הכי טובה להירדם- היא לספור כבשים. למרות שהוא עצמו עוד לא ניסה את הדרך הזו, החליט שזו ההזדמנות לנסות.

בהתחלה הכבשים הסתובבו לו סתם בחדר בלי שום כיוון ומטרה, והיה לו קשה לספור אותן, אז הוא החליט להציב להן גדר, באמצע החדר, ופשוט לספור אותן כשהן עוברות אותה. הוא הזמין אותן לעבור את הגדר, מאוד בנימוס, למרות שבעצם לא היתה להן ברירה אחרת. עכשיו גם לכבשים היתה בעיה. הן התחילו לעבור את הגדר- אחת, אחת, ולמרות שכל כבשה נראתה בדיוק אותו דבר, והגדר נשארה אותה גדר, כל כבשה עברה אותה בצורה אחרת... הראשונה קפצה מעל הגדר, כמו שרואים בכל הספרים, כמו שכל כבשה צריכה לעשות כשהיא נפגשת בגדר. השנייה דווקא נדחקה מתחת. אחרת, כנראה מתוך ייאוש, או בגלל שחשבה שהיא מספיק חזקה, נכנסה עם הראש בגדר.

ואחת, החליטה לא להבחין כלל שיש בעיה של גדר. היו שם שתיים, קטנות, שטיפסו אחת על השנייה ועזרו זו לזו לעבור. ואחת שאספה את כל אלו שלא הצליחו לעבור וטיפסה עליהן. הייתה אחת שניסתה לחשב איך... ואחת שהתייאשה ולא הבינה בכלל- למה?! אחרת ניסתה לשכנע את השאר שהגדר לא נחוצה כלל. אחר כך הגיעה כבשה כמו כל הקודמות, רק עם סמל קטן על הישבן. ומשום מה הגדר, כשראתה אותו- הנמיכה את עצמה בהכנעה. היתה כבשה שויתרה על הצמר שלה וכך יכלה לעבור בקלות את הגדר (היא קיוותה שלא קר בצד השני...). הכבשה שאחריה- במקום לעבור את הגדר, ניסתה לדחוף אותה רחוק ככל האפשר. עכשיו כבר נמאס לכבשים לחכות, וכולן עברו ביחד ורמסו את הגדר בלי קושי. כולן.. חוץ מאחת שעצרה, לקחה צעד אחד אחורה וגילתה...

שלפעמים יש דרך ממש פשוטה.

כל הכבשים הללו עניינו את האיש הקטן הוא המשיך לחשוב עליהן כל הלילה: איזו כבשה הכי חכמה

ואיזו הכי יעילה

ומה טוב בכל אחת

ומה רע... ומה הוא... ולמה...

ונרדם.

חיסור- זה עסק של דיאטה

חיבור- זה מה שמקשר בין חלקי הפאזל

גובה- זו תכונה של שחקני כדורסל

ישר- זה ההיפך משקרן

נקודת השקרה- זו לחי

שטחים- זה קשור לנדל"ן

סכפלה- זה דבר שתופרים בחצאית

תיכון-זה סוג של בי"ס

צלע- זו עצם בגוף

שורש- זה חלק בעץ

וואי- זו מילת התפעלות

איקס- זו אות באנגלית

סונרה- זה עסק של נהגי מונית

סשולש-זה צורה של גג

סיתר- זה חלק מגיטרה

אז מה זה בכלל מתמטיקה???

גדולים-החולמים חלומות גדולים

והופכים חלומות למציאות.

גדולים- העוסקים במעשים קטנים

והופכים את המעשים לגדולים.

אבל...

הקטנים החולמים על גדולות ואינם עוסקים

בקטנות. אין להם עולם.

שכן. החלומות, נשארים בחלום.

הקטנים בקטנותם

והעולם תהו ובהו."

(הרב נריה זצ"ל)

אלי,

תן לי את השלווה

לקבל את הדברים

שאין ביכולתי לשנותם,

אומץ לשנות את הדברים

אשר ביכולתי לשנותם,

ואת התבונה להבדיל בין השניים.

לפי כל חוקי האווירודינמיקה, ועל פי הדגמה

בסנהרת אוויר,

הוכח שדבורה אינה יכולה לעוף.

הסיבה לכך היא שמשקלה, סבנה וגודל

גופה

באופן יחסי לאורך הכללי של כנפיה אינם

מאפשרים לה לעוף.

אבל היות והדבורה אינה סודעת כלל וכלל

לעובדות סדעיות אלו,

ועקשנית היא מאד בדעתה

היא עפה,

ואפילו סייצרת קצת דבש...

חשיבה מחוץ לקופסא

לפני שנים רבות, בעיירה קטנה באיטליה, רצה הגורל וסוחר נשאר חייב הרבה כסף למלווה בריבית. המלווה, שהיה זקן ומכוער, חשק בביתו הצעירה והיפה של הסוחר והציע עסקה. הוא אמר להם שיוותר על החוב אם הנערה תתחתן איתו. האב וביתו נחרדו מההצעה. המלווה הערמומי הציע לתת למזל להחליט. המלווה אמר להם שישים בשקית שני חלוקי נחל, אחד לבן, שני שחור. הנערה תוציא אחד. אם יצא שחור, היא תתחתן איתו והוא יוותר על החוב. אם היא תוציא לבן, הוא יוותר על החתונה והחוב, אולם אם היא תסרב להצעה, אביה ישלח להירקב בכלא. שלושתם עמדו על שביל חלוקי נחל בגנו של המלווה. תוך כדי הדיון, התכופף המלווה והרים שני חלוקים. כשאסף אותם, עיניה הזריזות של הנערה הבחינו ששניהם היו שחורים. אז, ביקש המלווה מהנערה לבחור באחד מהשקית.

כעת דמיינו שאתם בגנו של המלווה, מה הייתם עושים לו הייתם במקומה?
אם התבקשתם לייעץ לה, מה הייתם מציעים?

בחינת המצב מגלה שלוש אפשרויות:

1. הנערה תסרב להצעה ואביה ישלח לכלא.
2. הנערה תגלה שהמלווה שם שני חלוקים שחורים בשקית ולכן הוא רמאי.
3. עליה לבחור בחלוק אחד, תוך ידיעה שהיא מקריבה את חייה למען חופש אביה וביטול חובו.

קחו לכם רגע לחשוב על הסיפור. הוא משמש על מנת לכוון אותנו להעריך את ההבדל בין חשיבה משנית ולבין חשיבה לוגית. בעיתה של הנערה לא יכולה להיפתר ע"י חשיבה לוגית רגילה. חשבו על המשמעויות של התשובות ההגיוניות. מה הייתם מציעים לנערה לעשות? הנערה הכניסה ידה לתוך השקית והוציאה חלוק. מבלי להסתכל עליו, הפילה אותו על שביל החלוקים, בו הוא התערבב מיד עם שאר החלוקים. "אוי, כמה אני מגושמת" היא אמרה, "אבל לא נורא, אם תביט לתוך השקית ותראה מה צבעו של החלוק שנישאר, תוכל לדעת איזה בחרתי" מאחר וזה שנשאר הוא שחור, הרי ברור שהיא בחרה בלבן. כיוון שהמלווה לא יודה ברמאות, הנערה שינתה מצב שנראה לכאורה בלתי אפשרי למצב מועיל בתכלית.

מוסר השכל: רוב הבעיות הסבוכות הינן ברורות פתרון, לעתים אנו נדרשים רק לחשוב קצת אחרת.

חולמים ולוחמים/יוני אלטמן

ישנן פעמים בחיים שאדם עומד מול המציאות, והוא מעוניין לשנות, לשפר, לתקן, את עצמו ואת העולם. אך כשהוא בא להתמודד מול הקשיים והמכשולים שנערמים בפניו, נדמה לו כאילו אין סיכוי לשינוי. זה פשוט לא ראלי, לא מציאותי.

אחת ממילות המפתח בפרשת וישב היא המילה 'חלום'. הפרשה פותחת בחלומות, מסיימת בחלומות, והתואר בו מכונה גיבור הפרשה, יוסף, הוא "בעל החלומות". אנשים נוטים לזלזל בחלומות ולהתייחס אליהם, ואל כל מיני רצונות ושאיפות, כדברים דמיוניים וחסרי חשיבות, אך למען האמת - יש להם חשיבות עצומה. כדי להבין יותר מהי המשמעות של 'חלום' כדאי להתבונן בחלום הראשון שאנו מוצאים בתורה אצל אחד מאבות האומה - סולם יעקב. "ובחלומי והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה". ניתן לומר שהתיאור הזה, מעבר להיותו התוכן של החלום הספציפי של יעקב, הוא גם מגדיר את ענינו של חלום בכלל - "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה". "למה הכוונה? העולם מתחלק לשני סוגים של אנשים.

הסוג הראשון, והוא כולל את רוב האנשים, למעשה, כמעט את כולם - הוא האנשים שלא רק חיים על קרקע המציאות, אלא גם כבולים אליה. האנשים הללו, הם מאד "ריאליים". הם לא מטרידים את מוחם במחשבות על כל מיני שאיפות עתידיות וחזונות גדולים, ובודאי שלא יתאמצו ויתמסרו לנסות להגשים רעיונות כאלו. הם חיים את היומיום, מנסים להתקיים בכבוד, להסתדר עם מה שיש. הסוג השני, והוא מונה מעט מאד אנשים, הוא האנשים ה"חולמים". במוחם מתרוצצים חלומות ושאיפות גדולים, שעל אף שיהיו הרבה אנשים שיגידו שהם "לא ריאליים", "זה לא שייך במצב הנוכחי", "לא מציאותי", וכן הלאה, הם לא יתייאלו אלא ימשיכו לחתור הלאה בדרך להגשמת משאלותיהם. אם נתבונן על ההיסטוריה בסקירה כללית, ונשאל את עצמנו מי היו האנשים שיותר השפיעו, שינו, יצרו וחוללו מהפכים בעולם - התשובה תהיה - הסוג השני, האנשים ה"חולמים".

אם נתבונן על כל האומות באותו מבט בוחן, יתברר לנו שהעם היהודי היה שייך הרבה יותר לסוג השני. זה מתחיל מאברהם, אבי האומה. אברהם ה'עברי', שעומד מן העבר אחד, כשכל העולם מן העבר השני. מה הסיכויים שלך לשנות משהו? וכי אתה, בן אדם בודד, תצליח לחולל איזשהו שינוי? מה הכוח שלך בכלל? אולם אברהם לא מוותר. יש לו חלום - 'לתקן עולם במלכות שדי', וכדי להגשים אותו הוא מקדיש את חייו. עובר מעיר לעיר ומכפר לכפר וקורא בשם ה'.

וכשבגיל מאה, לאחר שכבר כלו כל הסיכויים מבחינת הטבע והרפואה, במקום שבו גם אצל אנשים עם הרבה סבלנות נגמרות התקוות - נולד פתאום הבן יצחק, מי שאמור להמשיך את הדרך ולהגשים את החלום של האב. ואברהם קורא לבנו יצחק על שם הצחוק. למה זה כל כך חשוב עד לכדי לקרוא לבן על שם זה? (וכידוע, לשמות יש משמעות גדולה כמבטאים את המהות של האדם).

הבן הזה, ובעקבותיו העם שיצא מחלציו הוא עם שכל חייו הם צחוק אחד גדול - צחוק על חוקי הטבע, צחוק על כל תקדימי ההיסטוריה, צחוק על כל אותם קטני אמונה שקוראים לעצמם "ריאליסטיים". עם שנושא את החלום הגדול של קריאה בשם ה', ובעבורו הוא מוסר את נפשו.

גם כשחרב מקדשו וגלה מארצו ויצא לגלות ארוכה של אלפים שנה לא שכח את החלום והמשיך להתפלל ולצפות ליום בו ישוב לארצו -
''בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים''. והיו רבים שלא האמינו שזה יקרה, לא האמינו שהעם הזה ישרוד, ועל אחת כמה וכמה שלא יחזור
לארצו ויקים בה שוב את מדינתו. זה היה ממש 'לא ראי'. ''

אבל מחתי משהו בחיים של העם הזה הוא ראי?

האם עם שמשועבד 210 שנים יצא פתאום ממצרים זה ראי?

האם שים סוף יקרע לשנים וחומת יריחו תיפול זה ראי?

האם שעם שגולה מארצו ומתפזר בכל קצוות תבל יחזור לארצו זה ראי?

האם שמדינה קטנה בלי אמצעים כמעט תתגבר על מיליוני אויבים חמושים בבשק רב זה ראי?

שום דבר בחיים של העם הזה איננו ראי ולא מתאים לכל הכללים והתקדימים ההיסטוריים .

או שאולי אנחנו צריכים להגדיר מחדש את המושג 'ראי'. האם 'ראי' זה מה שנראה שייך על פי נתוני המציאות על פי החשבונות האנושיים
המצומצמים ,

או שאולי מה שכתוב בחשבוננו של בורא העולם, קורא הדורות מראש אשר דיבר טוב על עמו זה 'ראי'?

ואולי זה גם תלוי בשאלה עד כמה אנחנו נרצה, ובאמין ונהיה מוכנים להתאמץ כדי להגשים את החלום שלנו .

היה יהודי אחד שאף על פי שלא היה נחשב לאדם דתי בכל זאת האמין מאד - והוא טבע את הכלל ''אם תרצו'', אם תאמינו ולא תוותרו, אם
תתעקשו ולא תיכנעו על אף כל הקשיים, אם תרצו באמת - אז 'אין זו אגדה .''

מה שאפשר ליוסף להמשיך בחייו על אף שהיה בודד ומנודה על ידי האחים, ואחר כך להחזיק מעמד במצרים ארץ הטומאה כשהוא מרוחק
מבית אבא ומוקף בגויים - היה החלומות שחלם והציפייה להתגשמותם. מה שנתן את הכוח לאלפי יהודים בכל הדורות שעלו לארץ במסירות
נפש, יבשו ביצות, הקימו יישובים, התמודדו עם קשיים היה החלום שלהם, לחזור לארץ ולהקים כאן את הבית של העם היהודי .

מתי יזכה עם ישראל להגשמת החלום שלו? מתי נראה סוף סוף את הגאולה?

הנביא ישעיה אמר לנו כלל'' המאמין לא יחיש .''מי שיש בו אמונה, מי שמאמין בצדקת דרכו ובטוב שהולך להתגלות, הוא לא עצבני, הוא לא
יאבד את סבלנותו, 'לא יחיש'. כי לגביו זו לא שאלה של'' האם, ''אלא של'' מתי .''ואם כבר 2000 שנה אנו מצפים בסבלנות להגשמת
החלום שלנו, הרי לא יתכן שלקראת הסוף, כשהוא כבר ממש מתחיל להתגשם נאבד את הסבלנות .

יהודי מאמין מעצם הגדרתו הוא איש חולם, וזה מה שמאפשר לו להיות גם איש לוחם. יהודי הוא אחד שמסתכל על המציאות לא
רק כפי שהיא אלא גם ובעיקר כפי שהיא אמורה להיות, וכל חייו הוא חותר כדי לעשות אותה לכזו .

להיות 'אדם חולם' אין פירושו להיות תלוש ומנותק מהמציאות. אתה יכול וחייב להימצא תמיד עם שתי רגליים על הקרקע. אך תמיד לדעת
שהמציאות הקיימת היא בסיס לשינויים . זה נכון הן במישור האישי - לעולם לא לומר ''כזה אני ואיני יכול להשתנות'', ''כך נולדתי'', ''אלה
כוחותי'', הן במישור הלאומי, ובכלל - בכל דבר .

חלום הוא סולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. אתה יכול להיות כאן על הארץ, אך תדע תמיד, שאם רק תרצה, תאמין ותתאמץ - השמים
הם הגבול .

יהודי הוא איש כזה שמדי יום בסיום תפילתו, לפני שיצא לעבודתו ולעמל חייו היומיומי הוא חותם באמירת תפילת 'עלינו לשבח' שבה נמצא חלומו
הגדול: ''על כן נקווה לך ה' אלוהינו לראות מהרה בתפארת עוזך, להעביר גילולים מן הארץ והאילילים כרות יכרתו, לתקן עולם במלכות
שדי, וכל בני בשר יקראו לשמך, כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון .''

זה החלום שלנו, ולא טיפה פחות מזה !

לשם זה אנו חיים, בשביל זה אנו עמלים ומתמודדים על אף כל הקשיים, ואת התגשמות החלום הזה אנו מצפים לראות בעז'ה בקרוב ממש.

אנשי הקצה/הרב ערן טמיר

על הפסוק המופיע בפרשתנו (במדבר יט) "זאת התורה אדם כי ימות באוהל, כל הבא אל האוהל וכל אשר באוהל יטמא..." המציין דין הלכתי בדיני טומאת אדם וכלים והנקרא דין אוהל, דרש ריש לקיש בגמרא (ברכות סג ב) "מניין שאין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליה שנאמר 'זאת התורה אדם כי ימות באוהל'..."

ויש לשאול למה התכוון ריש לקיש בהדרכתו שעלינו 'למות' על דברי תורה, הרי ברור שאם הדברים כפשוטם אז כיצד עלינו לגלות 'מיתה' זו בחיינו המעשיים?! תשובות שונות ניתנו לשאלה זו ואחת מהן היא תשובתו העקרונית של הרב קוק (עין אי"ה ברכות ב, עמ' 390): "כשם שבקיבוץ הנצרך ליישובו של עולם, התכלית של ההנהגה הקיבוצית היא שיחיו בני אדם יושבי הארץ חיים ממוצעים מסודרים. אמנם כדי שהכלל יגיע לחיים אמצעיים, צריכים אנשים יחידים, עומדים על משמרת עבודת הכלל, להתנדב בעבודה רבה יוצאת חוץ לגבול האמצעי, כעבודת אנשי החיל (הצבא) שלפעמים ינדדו שינה מעיניהם ויעמדו הכן על המשמר שעות רבות יותר מהערך הראוי לחיים ממוצעים. והם מקבלים באהבה את העול הזה, אם בעלי נפש הם ושמחים בעבודתם, באשר יודעים הם, כי רק בהתנדבם הם להעמיד את מצב חייהם במצב יוצא מגבול הסבל הממוצע, יצליחו את בני אומתם בחיים הממוצעים... אם אנשי החיל ישובו להיות מתנהגים בחייהם בגבול הממוצע אז תהיה המדינה אבודה ולא תשיג גם אורחות חיים ממוצעים, כי חמס ושווד יתרבה בה וידי צריה תשיג להדפה ולכלותה מעל פני האדמה". הסבר: כל חברה, כל קבוצת אנשים, שואפת לחיות חיים ממוצעים נורמאליים בכל תחומי החיים - הכלכליים, החברתיים, הביטחוניים, ההשכלתיים וכו'. אך על מנת להגיע למצב נורמאלי זה צריכה כל מדינה אנשים המוכנים לחיות 'חיי קצה' - מעבר לאמצע מבחינת ההשקעה, המאמצים, הזמן וכו' כדי שהחברה כולה תחיה באמצע. בכל קהילה ישנן ועדות שבהן נמצאים אנשים המוכנים לעבוד קשה יותר מהאדם הרגיל בדאגתם לביטחון, לחינוך, לקליטה וכו'. אם ח"ו לא יהיו בחברה אנשי 'קצה' לא רק שהיא לא תצליח לעלות ולהתפתח אלא לא תוכל להתקיים בחיי אמצע נורמאליים ולאט לאט תתפורר ותתפרק. זאת ועוד, לא רק ש 'אנשי הקצה' אינם מקטרים ואינם מתוסכלים על היותם כאלה, אלא הם שמחים בעבודתם ובתפקידם, ורואים זאת כזכות גדולה שנפלה בחלקם. זו ה 'מיתה' שעליה דיבר ר"ל. כל חברה צריכה להוציא מתוכה אנשים בעלי אחריות ויוזמה, אנשים אידיאליסטיים הדואגים באמת לטובת הכלל גם עד כדי 'מיתה'. כלומר, הם מתמסרים לתפקידם על חשבון נוחות, פרטיות וצרכים אישיים.

אוי לה לחברה שאין בתוכה מי שמוכן לקחת אחריות בשביל מימוש ערכיה ואידיאליה. החברה הישראלית היום צריכה הרבה 'אנשי קצה' בתחומים רבים, בבתי מדרש, בהתיישבות, בחינוך, בצבא, בפוליטיקה, בכלכלה, בתקשורת, בגידול משפחות גדולות ועוד ועוד, וכל זה מתוך חיים של תורה אמתית ושלמה, וכך ורק כך נזכה לחיי אמצע תקינים ונורמאליים בכל תחומי החיים המעשיים והרוחניים. הטובים לקצה!

שיר האומץ/ ר. קיפלינג

"אם תחשוב כי תיפול, כבר נפלת,
אם תחיה בלי היסוס וניצלת
אם תרצה לנצח, אך תאמר לא אוכל
הן ברור שבחרת בקל שבקל.

אם תאמר כי תאבד, הן תאבד בוודאי
כי כל איש בעולם התוסס והחי
הרוצה להגיע לתרועת ניצחון
לא יגיע אליה בלי תרועת הרצון.

והוא חוק עולמים לנמשל ולמושל
ופשוט הוא החוק, ואיתן מברזל
החלט כי תוכל- רצונך אז מושל
עליך יגן חוק איתן מברזל.

מלחמות החיים לא תמיד מבקשות
את האיש החזק בעל הכתפיים הנוקשות
אם יתמיד, ינצח בכל,
רק אותו האדם החושב כי יכול."

צהגשים חזאים

"כג' צהגשים חזאים אוחא טון

י' צורק כמ'דיון חזאים שזא עוצמים אות ע'ניהם.

כג' צהגשים חזאים אוחא י'שן

י' צורק כמ'דיון חזאים שזא אלוטמים אות אול'ניהם

שמוכנס אל החזאים צהתקרכ.

שעוא זוכרים אוק צהקצ אות הכאוב.

שיכזאים צהתאורכ, צהתחיי.

ולצאת שעוא נשאר צהם מקום כזכב."

האיש הירוק

אם אני במקרה פוגש מישהו שלא מבין אותי או חושב שאני תינוק,
אם אני במקרה פוגש מישהו שלא יודע לבכות או לצחוק.
אם אני פוגש מישהו כזה, אני תכף מספר לו על האיש הירוק.
היה היה פעם בעיר ירוקה, גר לו איש אחד, איש ירוק, האיש הירוק גר בבית ירוק עם דלת ירוקה וחלונות ירוקים. הייתה לו אישה ירוקה ושני ילדים ירוקים.
ובלילות היה ישן במיטה הירוקה שלו וחולם חלומות ירוקים-ירוקים.
יום אחד, כמה האיש הירוק בבוקר ירוק, נעל נעליים ירוקות, לבש חולצה ירוקה ומכנסים ירוקים. על ראשו חבש כובד ירוק ויצא החוצה. האיש הירוק נכנס לאומו הירוק שלו ונסע בכביש הירוק.
מצד אחד של הכביש ראה האיש הירוק ים ירוק ומצד השני המון פרחים ירוקים, זה היה יום יפה, והאיש הירוק שמח ושר שירים ירוקים, ועישן סיגרה ירוקה עם עשן ירוק.
ואז ראה האיש הירוק שעל שפת המדרכה עומד איש כחול, האיש הירוק עצר את האומו הירוק שלו ושאל את האיש הכחול: "היי, איש כחול, מה את עושה פה?"
"אני?", אמר האיש הכחול, "אני מסיפור אחר."

"שני כוחות נתן הקב"ה לאדם.

מחד גיסא הכוח להיות יוצר עולמות.

הכוח להיות רב ומורה וללמד את הזולת.

להשפיע עליו ולשנות את אישיותו וליצור אותה מחדש.

מאידך גיסא נתן הקב"ה לאדם כוח אחר.

הכושר להיות תלמיד ללמוד מהזולת...

אסור לאדם, אף לגדול שבגדולים

לשכוח כי יכול הוא ללמוד מאחרים

באותה מידה שיש ביכולתו לתת לאחרים.

אף הקטן שבקטנים - יש לו גם כוח הנפש ומידות טובות ואצרות

של רגש אשר בהם הוא יכול להתחלק ולהשפיע עליהם.

כל אדם הוא גם רב וגם תלמיד.

משפיע ומושפע מקבל ונותן..."

(הרב סלוביניץ)

שיר אחד יכול להאיר כל רגע

פרח אחד יכול לעורר כל חלום.

עץ אחד יכול להתחיל יער

צפור אחת יכולה לבשר על האביב.

חיוך אחד מתחיל ידידות

לחיצת יד אחת יכולה לרומם רוח.

כוכב אחד יכול להדריך ספינה בים

מילה אחת יכולה לבנות מטרה.

קול הצבעה אחד יכול לשנות אומה

קרן אור אחת מאירה חדר.

נר אחד מביס את החשכה

צחוק אחד יכבוש את העצב.

צעד אחד מתחיל כל מסע

מילה אחת מתחילה כל תפילה.

תקווה אחת תרומם את רוחנו

נגיעה אחת מראה שאכפת.

לב אחד יכול לדעת מהי האמת

קול אחד יכול לדבר חכמה.

אדם אחד יכול לשנות,

אתה רואה - הכל תלוי בך!

תפילה

תפילת החייט

מספרים שרבי אלימלך מליזנסק אמר לחסידים שלו רצונכם לראות איך מתפללים תפילת יום כיפור, לנו לקצה העיר לביתו של החייט וראו איך מתפלל יהודי. הרבי אומר, החסידים עושים, הלכו החסידים לביתו של החייט והסתכלו מהחלון. והנה הם רואים את החייט ובני ביתו מתפללים תפילה פשוטה כדרך החייטים הפשוטים. אחר כך עורכים את השולחן ובאים בבגדי חג והשולחן מלא במעדנות ואוכלים והכל.

אחרי הארוחה ניגש החייט לארון הספרים ומוציא פנקס קטן ואומר ריבונו של עולם עכשיו אני מונה את החטאים שלי ושל בני ביתי והוא מונה את כל העבירות והחטאים שעשו הוא ובני ביתו. אחר כך לקח פנקס גדול יותר ואמר ריבונו של עולם קודם מניתי את החטאים שלי ועכשיו אמנה את החטאים שלך. וקורא את הפגרומים, ואת העינויים ואת המחלות ואת קשיי הפרנסה והצרות והעינויים והסבל שעברו הוא ובני ביתו בשנה שעברה.

גומר לקרוא ואומר ריבונו של עולם אם לשפוט לפי האמת, הרי אתה חייב לי, אבל אנחנו באוירה של יום הכיפורים ואנו מצווים להתפייס ולסלוח זה לזה. לוקח החייט בקבוק של מים ומוזג לכוסית. לוקח את הכוסית ומברך ריבונו של עולם יהי רצון שנמחל זה לזה על עוונותינו, אני בודאי שמוחל לך, אני מקווה שגם אתה תמחל לי ולגם את הכוסית.

חוזרים החסידים לרב ואומרים רבי, הרי זו עבירה גדולה, איזה דברים נוראים דיבר החייט. אומר לכם הרב דעו לכם שכל שנה ושנה מחכה הקדוש ברוך הוא וכל הפמליה של מעלה לשמוע את דבריו של החייט ומתפילתו נעשית שמחה בכל העולמות. הערה: סיפור זה מופיע בגירסאות שונות ושמעתינו מפי מספרים אחדים, מטרתו להראות כי תפילה פשוטה היוצאת מן הלב, היא התפילה האמיתית.

דמיון שחבר מתקשר אליכם ואומר: תקשיב החלטתי שנוהיה חברים בלב. בלי טלפונים, בלי משחקים ביחד, בלי להתראות. רק בלב.

האם הייתם מסכימים? האם הייתם מצליחים לשמור על קשר קרוב? לא כ"כ

זה מסובך מאוד. בדרכי גם לא מצליח.

תארו לכם שאבא אומר לאמא - שלום, אנחנו בקשר, אבל אני נוסע לגור בח"ל. זה חסר היגיון. כולנו מבינים שבשביל ליצור קשר צריך לדבר ולתקשר.

כך גם בתפילה!

על מנת להיות מחובר - אתה צריך לתקשר. ואיך תתקשר? ע"י תפילה. ע"י דיבור עם ה' -

פעם, פעמיים, שלוש ביום.

אי אפשר להגיד אני בקשר עם ה' בלב, כי מהר מאוד אם זה לא מגיעה בצורה מעשית של שיחה (או מצווה) זה נעלם ואינו. זה אופיים של בני האדם. התפילה היא הקשר שלנו עם אלוהים, מחוץ לתפילה היא קרבת אלוהים. זאת מטרתה, ועל כן כשאנשים רצו לחוש קרובים אל ה' - אל אבא שבשמיים - הם פתחו בתפילה כי היא ביטוי - של אותו קשר.

- הקשיבו! - הנחש קיבל עונש מה' : "על גחוןך תלך, ועפר תאכל כל חיך", לכאורה זה אחלה עונש.

בני האדם צריכים לעבוד קשה לפרנסתם ואילו עפר אפשר למצוא תמיד בכל מקום.

אם כן מהו עונשו של הנחש?

- ה' אמר לו: "קח את מזונך ואל תפנה אליי לעולם". לנחש אין את האפשרות לפנות אל ה'.

ה' גזר עליו ניתוק מוחלט וזהו עונש גדול.

לנו ב"ה אין עונש זה. לנו יש את הזכות לתקשר עם הבורא תמיד, ועלינו להשתמש בה כראוי.

נכון, זה לפעמים קשה - מעצבן לקרוא את אותם מילים שוב ושוב, אבל אם נדע שזאת הזדמנות נפלאה

לדבר עם ה' - ולבטא את הקשר שלנו עימו ולחזקו - נתייחס לתפילה בצורה אחרת.

אנחנו יכולים לפנות אל ה' בהכל-לבקש ממנו, לבכות, להתחרט ולשמוח - והוא מקשיב לנו

גם הוא רוצה בקשר עם בוראיו, ולהיטיב עימם....

פעם אחת. היתה בצורת קשה בארץ. היא נמשכה שנה אחת. ואחר כך עוד אחת.

כשנראה שגם השנה השלישית הולכת להיות שחונה וללא גשם,

החליטו כל תושבי הכפר לפנות אל החכם הגדול המתבודד בהרים

ולבקש ממנו לעשות משהו כדי להביא גשם.

ארגנו האנשים משלחת שיצאה לחפש אותו בראש ההר.

כשמצאו אותו. שטחו בכניו את תחינותיהם כדי שיתפלל למענם

ויעשה כל מה שביכולתו כדי להציל אותם ואת משפחותיהם מכליה,

"אנא. עזור לנו. הבא קצת גשם..." אמרו.

הסתכל עליהם החכם בכובד ראש ואמר להם:

"מצטער. אני לא יכול לחולל שום ניסים בשבילכם. אתם חסרי אמונה!"

מיד מחו כל חברי המשלחת:

"לא נכון! איך אתה אומר דבר כזה? כמובן שיש לנו אמונה,

אם לא היתה לנו אמונה בכוחך. האם היינו באים אליך לבקש את עזרתך?"

ענה להם החכם: "אם באמת היתה לכם אמונה בי,

הייתם צריכים לבוא הנה ומטריה בידכם..."

מתוך יומנו של מוטה גור

...בשעה 12:11 החלה תפילת מנחה ברוב עם ועדה. הרב שטיגליץ, צנחן, החל לקרוא תחנון. הרב גורן הפסיקו: "היום אומרים הלל!", "איני יכול, רבי – השיב הרב שטיגליץ – אני הייתי בין אוספי החללים – איני יכול לומר הלל – אומר תחנון..."

שני הרבנים נשאו תפילתם – בהלל ובתחנון...

קרבותי אל קהל החיילים המתפללים. הבחינו בי ופינו לי מעבר. הודיתי, אולם נשארתי מאחור. בתוך הקהל הגדול רציתי לחוש חוויה פרטית. אל התפילה לא הקשבתי, הרגשתי בה ובזה הסתפקתי. הרמתי עיני אל האבנים, התבוננתי בצנחנים המתפללים: כאלה עם קסדה על הראש וכאלה שכיפה על ראשם, סקרתי את המבנים הסוגרים אותנו משלושה כיוונים ומשויים לרחבה זו אופי כה פנימי.

נזכרתי בביקורים המשפחתיים שלנו ליד הכותל לפני עשרים וחמש שנה, בהליכה בסמטאות הצרות ובשווקים. אינני זוכר פרטים, הייתי אז ילד. אולם ההתרשמות מהמתפללים ליד הכותל שמורה עמי. ואולי היא מתמונות שראיתי בגיל מאוחר יותר? יהודים לבושי קפוטה ושטריימל, עטורי זקן לבן וארוך – הם והכותל היו כגוף אחד.

חזרתי אל המציאות, הרב גורן – במדי צה"ל – נושא תפילה רמה, מאחוריו ציבור חיילים-לוחמים מתפללים.

בפינה הימנית – מרוחק מעט מציבור הלוחמים עמד אדם. לא, לא עמד, הוא כאילו נדבק לאבנים. הוא כחלק מהכותל, אבן מאבניו, לבוש קפוטה חומה וארוכה. על ראשו מגבעת שחורה. מתחתיה מבצבץ שיער מגודל. מאום לא זז, לא הראש ולא השער, לא הגוף ולא הרגליים, שתי הידיים כפופות וכפותיהן, שטוחות לרווחה, צמודות אל האבנים כאילו רוצות לחדור לתוכן. "ננעלתי" אליו כרדאר ולא יכולתי להמיש ממנו את עיני. "נדבקתי" אליו מרחוק כפי שהוא נדבק אל הקיר מקרוב. דרכו חשתי את הכותל. מבעד לגופו הכמו-משותק הרגשתי את דפיקות הלב היהודי בוקעות מתוך האבן.

כך עמדנו דבוקים יחדיו מספר דקות – הוא ואני והכותל.

פניתי לאחור וחזרתי אל רחבת הר-הבית.

ביקשתי מעמוס לזמן אלי את המג"דים לקבוצת-פקודות.

אנו נשארים בירושלים"

(מתוך הספר "הר הבית בידינו" – דווח מח"ט צנחנים מוטה גור)

החליל

כפרי אחד שהיה מתפלל כל שנה בימים הנוראים בבית הכנסת של הבעש"ט, היה לו בן טיפש, שלא יכל לחפוס צורת אוחיות. ובוודאי שלא להבין את משמעותן. אביו לא היה לוקח אותו העירה להתפלל, אולם, משנעשה בר-מצווה, החליט האב לקחת אותו עמו לתפילת יום-הכיפורים, כדי שלא יעשה דבר רע, מחסרון-דעת. ולילד היה חליל, שהיה מחלל בו, כאשר הוא רועה את הצאן. כשהלך הילד עם אביו לבית-הכנסת, לקח עמו את החליל בכיסו, וכך היה יושב ליד אביו, מבלי לעשות דבר. בשעת תפילת "מוסף", אמר הילד: "אבא, יש איתי החליל שלי, ואני רוצה מאוד ליתן קול בחליל". שאל אביו בכעס: "היכן הוא החליל?" ומיד הניח ידו על כיסו כדי לשומרו שלא יחלל בו. והנה התחילה תפילת נעילה לא יכל הנער להתאפק, דחף את ידו של אביו הוציא את החליל מן הכיס ונתן בו קול גדול. תמחו כל השומעים ואף הבעש"ט קיצר את תפילתו ואמר: "הנער הזה העלה בקול חלילו את קול התפילות ואף הקל מעלי". והסביר הבעש"ט: "הנער שלא ידע להתפלל, בער בו ניצוץ הקדושה ומתוך אותה קדושה, חילל באמיתות נקודת לבבו, ללא שום פניה, רק לשמו יתברך. והקב"ה מחפש את כוונת הלב, ולכן כוונתו הזכה נתקבלה ברצון והעלתה את כל התפילות איתה".

"הסרט של אתמול"

החזן עבר מזמן את "שתבח" ורוב המקומות בבית הכנסת כבר היו תפוסים. פתאום הוא נכנס פנימה. פסע במתינות לאורך הספסלים. והתיישב ליד אבא שלו. חברתי אותו. בועז. קוראים לו. בן חמש עשרה. לומד בכיתה מתחתי בשיבה התיכונית. גם מי שלא היה חד עין במיוחד. לא היה יכול לפספס את מה שעבר באותו רגע. על האבא. הוא הסתכל בשעון שמרה על שלושים וחמש דקות (ו) לתחילת התפילה. ובבנו האדיש. חלופות. ופניו התחילו להאדים.

"אם זה היה סרט". סינן בכעס מבין שיניו. "גם היית מרשה לעצמך לאחר ככה?".

כל טור מתפללים הפנה את מבטו לעבר המתרחש. צופה בסקרנות בדרמה המעניינת שמתפתחת לנגד עיניו בשידור חי. בועז. דווקא נשאר רגוע. הוא נשען לאחור על הכיסא המרופד ונשם נשימה עמוקה. כעבור חמש שניות ירה בחזרה "אני לא הולך לאותו סרט כל יום שלוש פעמים...". האבא נותר המום. לא היה לו מה להגיד. כמה מתפללים ניסו להחביא את צחוקם מאחורי הסידור. והחזן שהיה שקוע בשלו הפליג הלאה עם התפילה. אבל אצלי נפל פתאום האסימון. "רגע אחד" אמרתי לעצמי "בעצם בועז צודק. ללכת לאותו סרט שלוש פעמים כל יום זה באמת נורא משעמם. מה בכלל רוצים מאיתנו?".

איתא. אחי. שישב לידי נראה גם הוא מהורהר. "מה אתה אומר?". לחש לי. "האם באמת התפילה חייבת להיות כמו 'הסרט של אתמול'?" שקעתי במחשבות. "האמת היא שלא". אמרתי לו כעבור דקה. "הכול תלוי בשאלה איך מתפללים אם התפילה זה רק לדקלם את הטקסט שכתוב בסידור או זה באמת אותו דבר כל יום שלוש פעמים. ויכול להיות ממש מייבש... אבל האמת שהתפילה בכלל לא חייבת להיות כזו". נזכרתי אז שתמיד כשהיו לי צרות ובעיות. כשפתאום הייתי ממש "צריך" את אלוהים. התפילות שלי היו הרבה יותר טובות ומחוברות לחיים שלי. התרגשתי. התלהבתי. לפעמים נאל תספרו לאף אחד...) אפילו הולתי דמעה. כעבור רגע עלתה אצלי עוד מחשבה 'האמת היא שאם אני טיפה חושב על זה. תמיד אני ממש "צריך" את אלוהים. אם אני רק שם לב למה שאני קורא מן הסידור נזה קורה לי לפעמים...) פתאום אני מגלה שהתפילה כוללת את כל מה שיכולתי להעלות בדעתי שאני (נועם ישראל...) צריכים. וגם את מה שאפילו לא חשבתי עליו בכלל. קשת חוכמה. בריאות. סליחה. פרנסה. גאולה. תיקון העולם ועוד ועוד. "אז למה זה קורה לנו?" שאלתי את איתא. "למה התפילה כמעט תמיד נראית אצלו רע כל כך?". איתא לא היה צריך לחשוב הרבה בשביל להעלות כמה רעיונות: "אולי בגלל שהתרגלנו מאז שהיינו ילדים לדקלם את מה שכתוב. מחקים כמו קוף את אבא שלנו או את החזן. וכשהתבגרנו שכחנו שצריך גם להתחיל לחשוב. להבין ולשים לב למה שאומרים ועושים". "אולי בגלל שאנחנו רוב הפעמים 'נופלים' לתפילה מתוך כל העיסוקים האחרים" הוספתי אני "ולא מקדישים אפילו חמש דקות של הכנה לפני כן כדי לחשוב לפני מי אנחנו עומדים. ומה אנו הולכים לעשות עכשיו". "אולי כי מעולם לא הקדשנו אפילו כמה דקות כדי לפתוח איזה ספר כירושים על התפילה ולגלות מה מסתתר מאחורי..." המשיך איתא אך הפסיק בחדות בגלל הטפיחה שהרגיש על הכתף שלו. הסתובבנו לאחור. זה היה אדון גולד הקשיש שישב מאחורינו. פניו היו זועפות. "בחורים. תפסיקו לדבר פה כל הזמן. אתם לא באולם קולנוע..."

סיפור החסיד

מעשה ביהודי שהלך דרך ארוכה
 ונעצר באמצע הדרך לתפילת מנחה .
 היהודי נעמד והחל בתפילת העמידה
 מתוך כובד ראש והרבה כוונה .
 לפתע עברה בדרך שיירה של שר רומאי
 ששמח כשראה לפניו יהודי
 כיון שידע שעל כולם קיימת החובה
 לקדם את השר בברכת שלום וקידה .
 אך השר לא הבין מה קרה ליהודי היום
 שהוא איננו מתייחס ואפילו לא אומר שלום
 שהרי כולם היו יראים מהשר
 המסוגל להעניש בעונש אכזר.
 חיכה השר ליהודי שיסיים את תפילתו
 ומיד פרץ בקריאות לעומתו:
 - " האם לא שמת לב מי עבר כאן לידך?
 מאיפה לך כ"כ הרבה חוצפה,
 בהינף יד יכולתי להרגך?!"
 - " בבקשה, חכה רגע, תן לי להסביר את עצמי
 אולי השר יבין וייתן לי לפנות לדרכי.
 הגד נא לי בכנות ובצדק
 האם יצא לך לעמוד פעם לפני המלך ?
 - "ודאי שכן, איזו שאלה?! ", ענה השר ליהודי בגאווה.
 - "ואם היה עובר שם שר אחר, או אדם מכובד
 היית מברכו ונותן לו יחס מיוחד ?"
 - "חס וחלילה", ענה השר בבהלה,
 "איך יעלה על הדעת, כאשר אני לפני כסא המלוכה?"
 - "אם כך", אמר היהודי,
 "אתה, השר, ודאי מבין את מצבי,
 אני עמדתי בתפילה לפני מלך מלכי המלכים,
 הייתכן כי אפסיק בתפילתי כדי לפנות לאנשים אחרים?!"
 הבין השר את כוונת היהודי, ולפני שלדרכו פנה,
 אמר ליהודי בהתפעלות עצומה:
 "עתה אני מבין מהי תפילה -
 עומד היהודי לפני ריבונו-של-עולם, שהוא המלך,
 ולכן לא ראוי לו להתייחס לאף אחד בדרך .
 כעת שהבנתי את מעשיך וכוונתך,
 קבל את ברכתך והמשך בדרכך!!!"

אדם לחש: "אלוקים דבר אלי" וציפור שיר חלפה בשמיים,

אבל האדם לא שמע.

צעק האדם: "אלוקים דבר אלי" ורעם אדיר התגלגל בשמיים,

אך האדם לא הקשיב.

הסתכל האדם סביבו ואמר: "אלוקים תן לי לראות אותך"

וכוכב זרח במפתיע אבל האדם לא ראה.

צרח האדם: "אלוקים הראה לי נס!" וחיים חדשים נולדו,

אך האדם לא שם לב.

ביאוש החל האדם לבכות" אנא, גע בי אלוקים, כדי שאדע שאתה כאן".

ומייד הושיט אלוקים ידו מלמעלה ונגע בכתפו של האדם.

אבל האדם נפנף ממנו את הפרפר שנחת על כתפו...

שנרגיש את הנגיעות הקטנות והגדולות של הקב"ה.

"כשאתה נשאל לשלומך, אל תרמון ואל תתאונן על צרותיך.
אם אתה משיב "רע לי", אזי אומר הבורא, "זהו רע בעיניך?
אראה לך מהו רע באמתו" כשאתה נשאל לשלומך, ולמרות
צרות או ייסורים, אתה משיב, "טוב", אזי אומר הבורא, "זהו
טוב בעיניך? אראה לך מהו טוב באמתו". (רבי נחמן מברסלב)

"מטרתה של התפילה היא
לדמויך את המתפלל ליישן את צולמו
הערכים
אלו הלא מצביח התפילתו המוסדות ה"
המצטר
אלוהים הלא יכנס אלמך מוכן.
הכך מהולה התפילה את ההכנה ההכרחית
והטובה ביותר
לקרוא את עבודת ה' בפולחן החיים"
[עפ"י דרש"ר דרש]

שומע תפילה(!?)/יוגב אברהם

מודה אני לפניך מלך העולם
נו, אפיה הפלאפון הזה? תמיד נעלם...
אשר יצר את האדם
אני נופל, כולי נרדם
ה' מלך ה' מלך
נו ספר, אל תהיה מלוכלך
ברוך שאמר והיה העולם ברוך אומר ועושה
ה', תראה לי מה זה עושה
ויושע ה' את ישראל מיד מצרים
היית חייב לראות איך פלוני נפל למים!
יشتבח שמך לעד מלכנו
איזה סרט אתמול ראינו...
שמע ישראל,
למה אתה תמיד מקלקל?
ה' א-לוקינו ה' אחד
זה היה משחק ממש מיוחד...
ה' שפתיי תפתח
וואלה השוער הזה ממש תותח!
ופי יגיד תהילתך
אנחנו ננצח, מבטיח לך!
ולך נאה להודות
וואי, קיבלתי 3 הודעות
עלינו לשבח לאדון הכל
לתת גדולה ליוצר בראשית
קניתי מרצדס בהזמנה אישית!
ששמת חלקי מיושבי בית המדרש
אחי, תראה, קניתי ג'נס חדש!
"חננו ועננו ושמע תפילתנו
ומלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו"...
יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו.

"ולא יאמר אדם, אם איני מכון מוטב אולי שלא אתפלל. מפני שבפעם זה שבא לעמוד לפני ה' בתפילה, כבר הביע את הדבר העמוק ביותר, את עצם רצונו להיות קשור לה', ולהתפלל לפניו. וכל אדם נמדד לפי אופיו, ולעיתים מעלתו של מי שקשה לו להתרכז, ולמרות זאת התאמץ והצליח לכוון במספר ברכות, גבוהה ממעלתו של מי שמצליח בקלות לכוון בכל התפילה. בנוסף לכך, אלו שקל להם להתרכז בתפילה השגרתית, בדרך כלל גם בימים המיוחדים או אז כאשר מתרחשת עליהם צרה, ממשיכים בתפילתם שלא התלהבות מיוחדת במינה. ולעומתם, דווקא אלו שקשה להם להתרכז במסח השגרתית, בשעות מיוחדות, הם מצליחים להתעלות למדרגות גבוהות יותר של כוונה.

**"תניא אמר רבי ישמעאל בן אלישע
פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים
וראיתי אכתריאל-יה השם צבאות
שהוא יושב על כסא רם ונשא
ואמר לי ישמעאל בני ברכני
אמרתי לו יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמיך את כעסך
ויגולו רחמיך על מדותיך
ותתנהג עם בניך במידת הרחמים
ותיכנס להם ליפנים משורת הדין
ונענע לי בראשו"**

(בבלי מסכת ברכות דף ז, ע"א)

אחדות ואחדות

עכבר הציץ דרך חריץ בקיר וראה את האיכר ואשתו פותחים חבילה.
 "מעניין איזה מזון יש בחבילה" חשב לעצמו,
 אך הזדעזע לראות את הזוג מוציא מלכודת עכברים סן הקופסא.
 הוא יצא אל החצר חזק אזהרה: "יש מלכודת עכברים בבית! יש מלכודת עכברים בבית!"

התרנגולת קרקרה חקפה אליו את ראשה: "אדון עכבר, אני יודעת שזה אסון לגביר,
 אבל אין לכך שום משמעות בשבילי."

העכבר פנה אל החזיר: "יש מלכודת עכברים בבית!"
 החזיר הפגין סימפטיה ואמר:

"אני כל כך מצטער, מר עכבר, אבל אין שום דבר שאני יכול לעשות חוץ מלהתפלל לשלומך."

העכבר פנה אל הפרה חזו הגיבה בזלזול:
 "אפשר לחשוב- מלכודת עכברים, אני סמס בסכנה, אה..."

עצוב ומפוחד חזר העכבר אל הבית, להתמודד לבדו עם מלכודת העכברים.
 בלילה נשמע קול פצפוף, כזה שמשמיעה מלכודת עכברים שהופעלה.
 אשת האיכר קפצה מסיטתה לראות מה לכדה המלכודת. בחושך לא ראתה כי היה זה
 נחש ארסי שזנבו נתפס במכשיר.
 הנחש הכיש את האישה והיא הובהלה לבית החולים. היא טופלה וחזרה לביתה טובלת מחום
 גבוה.

כולם יודעים שהטיפול הטוב ביותר לחום גבוה הוא מרק עוף טרי.
 לכן לקח האיכר גרזן ושחט את התרנגולת כדי לבשל מרק.
 שכנים וידידים באו לבקר את החולה וישבו לצידה מסביב לשעון.
 כדי להאכיל אותם, נאלץ האיכר לשחוט את החזיר.
 האישה גססה עד שלבסוף נפטרה. מכרים רבים באו ללוויה וכדי לסעוד אותם,
 שחט האיכר את הפרה.

סוסר השכל:

בפעם הבאה שאתם שומעים שמשהו נתקל בבעיה וחושבים שהיא לא
 נוגעת לכם, זכרו שגם כאשר החלש ביותר מאוים- כולם נמצאים בסכנה.

בחלון של חנות החיות היתה תלויה הודעה: גורים למכירה "ילד קטן נכנס לחנות ושאל מה מחירו של גור, המוזכר ענה: בין 30 ל-50 דולר .

הילד הכניס את ידו לכיס והוציא מספר מטבעות וספר 2.70

"אני יכול לראות את הגורים? ביקש הילד .

האיש חיך, שרק, ומתוך החנות יצאו בריצה הכלבה ואחריה חמישה גורים יפהפיים , אחד הגורים נשאר מאחור .

הילד שאל: למה הגור הזה צולע?"

האיש אמר שהגור הזה נולד עם בעיה ברגלו, לכן יהיה צולע כל חייו .

"זה הגור שאני רוצה אמר הילד בשמחה .

בעל החנות התפלא ואמר :

"אם זה הגור שאתה רוצה, אתן לך אותו במתנה .

הילד כעס וענה :

"אני לא רוצה שתתן לי אותו במתנה, הגור הזה מחירו כמחיר כל יתר הגורים !

אני אתן לך את מה שיש לי עכשיו, וכל חודש אתן לך 50 סנט עד שאסיים לשלם עבורו "

"אתה בטוח שאתה רוצה את הגור הזה? הרי אף פעם הוא לא יוכל לשחק, לקפוץ, לרוץ כמו יתר הגורים?"

הילד התכופף, הרים את המכנס והראה לבעל החנות את הברזל אשר תמך ברגלו העקומה, ואמר לאיש :

"גם אני לא יכול לרוץ כל כך לכן הגור הזה זקוק למישהו שיבין אותו "

דמעות עלו בעיני האיש והוא אמר לילד :

"אני מקווה ומתפלל שלכל גור יהיה מישהו שיאהב אותו כמו שאתה תאהב את הגור הזה "

הא'י'ס ההוא-י-שאו'י שווא-י העומא כהפגעת עם שדט: "נוות דערביס,"

הוא כעצם אותו כשואב שאו'י אוהב-י המס'י מ'מיה דשכו'י מפ'י שס'י הוא כשואב.

והא'י'ס ההוא-י שאו'י שווא-י שצובע את שמו על פס'י כו'י,

הוא כעצם אותו הא'י'ס שאו'י אוהב-י שמדוה ד'י \$50 אדאר כאותנה,

רק כגלד שאו'י 'שראד'.

והא'י'ס ההוא-י שאו'י שווא-י שכס ערכים דת'י, שהוא אפ'דו דא מכ'י,

תוכע זכות על הפרת והח'דקד,

הוא כעצם אותו הא'י'ס-י שאו'י אוהב-י שעומא ד'י' כ'י'ס הכ'פוריס

ומראה ד'י כסכדעות אין קל' את הקטעים הנכונים.

והא'י'ס ההוא-י שאו'י שווא-י שדוח'י אותו כתר דאוטוכוס וז'עתו נבכקת אד'י,

הוא כעצם אותו הא'י'ס-י שאו'י אוהב-י שמכזב י'ס שס'י רק

כשכ'י' דהחז'ר הכיתה

את ה'ד' שד השכנס שאיכא את דרכו.

והא'י'ס ההוא-י שאו'י שווא-י שקורא ד'י "אח" דמרות שהוא דא,

הוא כעצם אותו הא'י'ס-י שאו'י אוהב-י שס'י אורצה או דא אורצה-י הוא אח'י.

כ'י זה מה ש'י, ואתה חזק ממשהו ומעבר דכד ההכד'יס, והצ'קות, והענ'י'ס,

המשהו הזה דא עראו כד ככ ואס תרצה או דא תרצה המשהו הזה הוא ס'י אותה.

(י'איר דפ'ד)

מכתב שכתב נוער מיישוב דתי:

"הדברים שאנו עומדים לכתוב כאן אינם גרועים ביותר, יש בעולם דברים גרועים הרבה יותר. אנו כותבים את הדברים, ללא תקווה, למרות שאנחנו בטוחים שפה קבור הכלב. רצינו למסור לכם תושבי היישוב, חדשים כותיקים, זוגות צעירים כסבוגרים, כי מאסנו בדרך החינוך שלכם. דיברתם איתנו על סיסמאות נדושות, על דברים שאינם קשורים למציאות, דרשתם מאיתנו מה שלא דרשתם מעצמכם. חנקתם אותנו בכל מיני גדרים וסייגים ולא טרחתם להסביר לנו את משמעותם. ניסיתם לאלץ אותנו- במקום לתקן אותנו לאור חיים מסוים סבלי לתת לנו אפשרות לביטוי עצמי שלנו. כשאחד מאיתנו קצת חרג מהמוסכמות מיהרתם להוציא לאור את שבט פיהם בלי חשך, ולא חשבתם על הנזק שיכול להיגרם. שכתתם שגם אנחנו בני אדם עם רגשות, הסתכלתם עלינו כל הזמן בעין ביקורתית, מגבזה, אין לכם מושג כמה הרחקתם אותנו מעליכם באותה עת. חנקתם אותנו בשיעורים תורניים, ניסיתם להראות לנו שליווד תורה זה הדבר החשוב ביותר בחיים. אך באותו זמן הלכתם והשקעתם את מירב זמנכם ומשאביכם בקריירה מקצועית, בכסף, הרי על זה אתם מדברים גם בזמן התפילה לא! כנראה צריך להזכיר לכם שבורא עולם ברא כל אדם עם צרכים ותכונות משלו, חשבנו שזה ברור לכם! נכון! היו לנו צרכים שונים במקצת מאחרים, אז מרד! אז בגלל זה אנחנו נוער סוג ב'! הלכתם והשקעתם בנוער סוג א', אלה שתמיד הלכו וילכו בתלם, אלה שבעצם ממשיכים את דרככם, אלה שאף פעם לא מרדו, ואלה, שלצערנו, היום גם מסתכלים עלינו כנוער סוג ב' (בזכותכם). שלחתם אותנו למוסדות חינוך שלא התאימו לנו. נחנקנו שם! כפו עלינו דברים שלא הבנו. דיברו איתנו על דברים שהם גבוהים מאיתנו. איך חשבתם שנחזור משם? עם יראת שמיים שנחלת מהאזניים! הרי שם למדנו לעשן, לקלל, לשנוא, לחלזל, למרוד בכל דבר. חיפשנו קצת יחס אישי, משהו שידבר איתנו בגובה העיניים. שאלנו שאלות ולא קיבלנו תשובות, "אדם מאמין אינו שואל שאלות" אמרו לנו. פתאום הסתכלו עלינו אחרת, היו שהיו נבוכים, היו שצחקו וחלזלו, היו שעברו ולא ענו והשאירו אותנו שואלים.

ואז התחלנו לברוח.

ברחנו ובדרך איבדנו כמה דברים. איבדנו את התקווה בדרך. איבדנו שמות ומשמעויות של דברים. איבדנו אנשים קרובים שהפנו לנו עורף. איבדנו את הרצונות הטובים שלנו, ואח"כ איבדנו את עצמנו... הכול התערבב לנו, הטוב ברע, היום בלילה, הלכן בשחור. ואז התחלנו לעשות הכול להפך, דווקא להכעיס. ברחנו החוצה, הסתובבנו בחוסר מעש. ברחנו אל הסיגריה, אל הבדיחות והצחוקים, מה כבר ביקשנו? קצת חום ואהבה! לא נעלמתם לנו, אתם, בני נוער שהולכים בתלם, אלה שלא חרגו מהמסלול? הרי כל השנים גדלנו יחד, את כל השטויות עשינו יחד, מה קרה פתאום? אנחנו לא מספיק טובים בשבילכם? אולי אם הייתם "יורדים לעם" הייתם משפיעים גם עלינו? במקום זה הצטמצמתם לכם בד' אמות של הלכה, לא רואים לא שומעים, איפה האחריות החברתית אחד כלפי השני? בין אדם לחברו זו לא המצאה שלנו, אלא של התורה שאתם כל כך דבקים בה. את מי דרשו סכם לקרב, את החילוניים! את החרדיים! לא! את החברה שגדלו איתכם כל השנים, ואולי חלקם הם גם במקרה אחים שלכם. כשנעזוב את המקום הזה, חזו רק שאלה של זמן, ילך כל אחד מאיתנו לחפש את מקומו המתאים. אין לנו מה לעשות כאן! אותנו כבר מאוחר מדי בשביל לשנות, הפסקנו כבר מזמן להקשיב לכם, הדיבורים שלכם רק מגדילים את המרחק בינינו. את הדברים אנחנו אומרים, אולי למען הילדים. אלה שבעוד 5-10 שנים יהיו כמונו. אלה שמסתכלים עליכם ועלינו ורואים הכול ואל תשלו את עצמכם שהם לא רואים ולא מבינים, גם עלינו אמרו זאת, הסתכלתם עלינו ואמרתם לעצמכם- "הילד שלי לא יהיה כזה", "לי זה לא יקרה". כן! גם עלינו אמרו את זה, אז כדאי להתעורר לפני שיהיה מאוחר מדי גם כלפי הילדים. מותר גם לכם לערוך חשבון נפש קטן באשר לדרככם החינוכית ולדרך בה ניסיתם להעביר אותה לנו. חזו לא תהיה בושה- אם תגיעו למסקנה שגם אתם טעיתם.

מאיתנו נוער סוג ב', חברה שפעם היו קרובים אליכם, והיום מאוד רחוקים. חברה שחיפשו מענה לשאלות ולא קיבלו. חברה שציפו ליחס שווה ולא זכו לו. חברה שפעם היה אכפת להם והיום כבר לא. ובקיצור "סתם" חברה".

קראתי את מה שכתבתם ואמרתי לעצמי: הם צודקים, זה לא אשמתם. וחשבתי איך החינוך הזה הורס כ"כ הרבה אנשים בלי לשים לב, ואז חשבתי עוד קצת ואמרתי- רגע, גם אני חונכתי ככה גם אני למדתי עם כל הילדים האלה ואני לא יצאתי כזה. היום אני בצבא, יש לי כיפה על הראש- והיא תישאר שם. כי זה מה שאני בחרתי לעשות, זו הדרך שבה אני רציתי ללכת. ורבים מחבריי לא בחרו בדרך הזאת כי הם לא רצו.

אני כותב את הדברים האלה מתוך הרבה כאב וקצת כעס, אתם, נוער יקר, לא רציתם. אל תמהרו להאשים את הסביבה- את ההורים, אנשי החינוך, מוסדות החינוך ועוד הרבה דברים שבהם אתם תולים את מצבכם.

בואו נעשה ניסיון קטן. קחו את יד ימין, תושיטו קדימה, ותצביעו על זה שנמצא מולכם. (בצורה שילדים קטנים עושים "אקדח" עם היד) שימו לב: האגודל- מצביע כלפי מעלה, כי בסופו של דבר הכל מגיע משם. האצבע- מאשימה את זה שנמצא ממול כי באמת אולי יש בו משהו לא בסדר. אבל כל שלוש האצבעות הנותרות מכוונות אליכם, נוער יקר, אליך, אלייך, אל כל אחד ואחד- וזה בשביל שנדע קודם כל לחפש את הבעיה אצלנו, כי ההיגיון אומר שאנחנו אחראים למעשים של עצמנו.

נכון זה לא הדבר הי גרוע בעולם- אבל זה גרוע מאוד להתחיל להאשים אנשים אחרים. אז שלחו אתכם למוסדות חינוך שלא התאימו לכם- אז אף אחד לא ציפה שתחזרו עם יראת שמיים שנוטפת מהאוזניים (כי באמת היא לא צריכה להיות שם..). אבל זה ששם התחלתם לעשן, לקלל, לשנוא, לזלזל- זו הבעיה שלכם, כי אי אפשר להיות בלי יראת שמיים ולהישאר בני אדם, עם קצת מוסר אנושי. אתם יודעים לא כל מי שאין לו כיפה על הראש, זה אחד שמעשן, מקלל, מזלזל ושונא- זה כבר משהו שניתן לבחירתו של כל אחד ואחד. ואני הייתי שם וראיתי איך כל אחד בוחר את הדרך שלו מתוך רצון- ואני לא חושב שיש לאנשים האלה זכות להאשים מישהו אחר במשהו שהם בחרו לעשות. אתם גם באים אל החברים שלכם מהילדות, לאן הם נעלמו? אני אגיד לכם. יש לנו דרך חיים, צורת חיים ואין לנו שום בעיה לדבר, לצחוק, לבלות ולהיות חברים טובים של מי שהחליט לא ללכת בדרך הזו ולא להיות בצורה הזאת, אבל כשהאנשים האלה מחליטים שיחד עם שינוי הדרך, באה גם הסיגריה, באות גם הקללות, באים גם הזלזול והשנאה- אז לי לא נוח להיות בחברת אנשים כאלה, אני לא מרגיש שייך- מה שגם אתם, נוער, לא תורמים הרבה ועוזרים לחברים שלכם להתקרב אליכם.

אבל, גם הזדהיתי איתכם בדברים שאמרתם, כי אחרי הכל, גם אני הייתי שם וגם לי היה חסר קצת יחס אישי ומישהו שידבר איתי בגובה העיניים- אבל זה לא אומר שהייתי (אני ועוד רבים מחבריי) זורק הכל ובורח כ"כ רחוק, מאוד רחוק, כמו שאתם ברחתם- וזה לא שווה כל מה שאיבדתם בדרך.

עוד משהו שיש לי לומר זה שידוע שמציאת הבעיה היא כבר חצי פתרון ואתם מצאתם את הבעיה. אבל, הגעתם למסקנות לא נכונות, מסקנות שמרחיקות אתכם יותר ויותר מהפתרון הרצוי.

קודם כל, יש רק אחד שיכול להחליט מי מאיתנו הוא סוג א' ומי מאיתנו סוג ב', ואין אף אד שיכול לדעת מה הוא החליט או להחליט

במקומו.

דבר שני, "אותנו כבר מאוחר מדי לשנות"- זה משפט טיפשי. אין צורך שתקשיבו לאף אחד אחר חוץ מלעצמכם. אבל תקשיבו טוב ותראו שבכלל לא מאוחר מדי ואפשר עוד לשנות הכל- תלוי מה אתם באמת רוצים לעשות, להוכיח לכולם שדרך החינוך שלהם לא עובדת ולהישאר איפה שאתם, או להוכיח לכולם שאפשר גם אחרת- אפשר גם להגיע לאן שרוצים בלי ללכת בתלם שמכתיבים לנו מלמעלה אלא ללכת בדרך שאנחנו מכתיבים לעצמנו, ואולי זה יהיה הדבר שישפיע הכי הרבה, בעיקר על אלה שעוד 5-10 שנים עלולים להיות כמוכם. ודבר אחרון מותר לכולם, גם אנשי חינוך, גם הורים, גם חבר'ה שכן הלכו בתלם וגם לכם, נוער יקר, מותר לכולנו, ואף רצוי, לערוך חשבון נפש קטן. וזו לא תהיה בושה אם נגיע כולנו למסקנה שטעינו. כל אחד במשהו...

מאיתנו, נוער שהוא לא סוג א' ולא סוג ב' שעדיין אכפת לו- גם מכם או בקיצור " עוד סתם חבר'ה."

בס"ד

כל אחד מיוחד במה שהוא חושב,
כל אחד מיוחד באיך ומה שהוא אוהב.
כל אחד שונה במה שהוא מבין, במה שהוא פועל.
בכל אחד- כן, בכל אחד יש אור וגם צל.
אבל-
בזמן שכל אחד תורם ממה שהוא חושב,
אם כל אחד עושה לא רק מה שהוא מבין ואוהב,
רק כולם בלב אחד מפשילים שרוולים,
פושטים ידיים,
רק אז, היופי, הטוב והאור של כולם
יפה שבעתיים.

כוחן של מילים - עידוד

להקה של צפרדעים טיילו להם ביער.

לפתע נפלו שני הצפרדעים לתוך בור עמוק מאוד

כל שאר הצפרדעים התגודדו יחד סביב הבור.

כשהם ראו עד כמה הבור עמוק הם צעקו לצפרדעים שנפלו

"חבריה, אין לכם שום סיכוי שתצאו מכאן בחיים..... אתם נחשבים כבר למתים.....

חבל לכם בכלל להתאמץ"

לצפרדעים שנפלו לא היה שום חשק לוותר על חייהם בכזאת קלות

שני הצפרדעים התעלמו מהצעקות והסימנים של חבריהם מלמעלה

וניסו לקפץ החוצה בכל כוחם, בשעה שהצפרדעים שמחוץ לבור ממשיכים לצעוק להם ולסמן להם בכל מיני

דרכים עם הידיים שאין להם סיכוי.... "בחיים לא תצאו מכאן"...

אחד הצפרדעים שמע בעצתם של הצפרדעים. אפסו כוחותיו, הוא פשוט נכנע ומת בקרקעית הבור.

הצפרדע השני, לא ויתר, הוא ניסה והמשיך בכל כוחו

בשעה שהצפרדעים מסמנים לו בתנועות וצועקים מפתח הבור

"חבל על המאמץ..... אין לך שם סיכוי בעולם"....

"הפסק את המאמץ..... והסבל שלך, ופשוט תמות"

בכל זאת הצפרדע המשיך לנסות, הוא קפץ אפילו חזק יותר....

ובסופו של דבר, הוא נתן ניתור כזה חזק שהצליח לצאת החוצה מהבור.

כשהוא יצא החוצה, שאלו אותו חבריו הצפרדעים

"איך עשית את זה? הבור היה ממש עמוק"....

בשפת הסימנים הסביר להם הצפרדע הזה כי הוא חירש.....

הוא לא שמע מה אומרים לו, ובטעות פירש את קריאותיהם הברגשות כמילות עידוד....

קבוצה של לומדים באופן קבוע,
 הייתה נפגשת אחת לשבוע
 ימים רבים למדה החבורה בשקיקה,
 כל דבר שלימד המרצה שתו החברים בצמא.
 באחד הימים נערך אחד
 כמו כולם, גם הוא טיפוס מיוחד.
 מיהר המרצה לבדוק את העניין
 הוא מאוד קפדן ואינו מבזבז זמן...
 החבר שנעדר מהלמידה הזמין את המרצה לביתו
 כיוון שהבין שהוא מבקש לשוחח איתו
 כשנכנס המרצה לביתו של החבר
 ראה אח בוער...
 מתחזק הכוח, מתחזקת האמונה בהצלחה,
 וכשעושים משהו יחד ואחד מאיתנו מאבד כוחות
 בזכות האש של כולם, הוא יתחמם מהלהבות...
 אחרי מספר מלים של נימוס
 התקרב המרצה אל האח ללא היסוס.
 הוא ניגש אל הגחלים והרים אחד
 והניח אותו בצד לבד...
 הגחל שהוזז מחוץ לגחלים והונח מאחור
 לאט לאט כבה והפך לאפור
 המרצה עצר כאילו מהרהר
 והפנה מבטו אל המארח, החבר.
 המארח הביט במרצה
 ולא ממש הבין מה הוא רוצה.
 המרצה ביקש ללכת ובלי אומר ודברים
 החזיר את הגחל שכבה לערמת הגחלים הבוערים.
 חיש מהר הגחל האפור שכבה
 נדבק באודם הלהבה...
 הסתכל המרצה האורח
 על חברו המארח
 וביקש להיפרד לשלום
 אמר החבר המארח למדתי שיעור חשוב, נפגש באותו המקום...

אז חברים יקרים, אם להצליח אתם רוצים,
 רצוי להיות יחד, עם כל הגחלים.
 לא להפריד ולא להיפרד,
 לא להיות לבד ולא להתבודד...
 כי כשעושים משהו כחבורה שלמה
 מתחזק הכוח, מתחזקת האמונה בהצלחה,
 וכשעושים משהו יחד ואחד מאיתנו מאבד כוחות
 בזכות האש של כולם, הוא יתחמם מהלהבות...

היה היה אדם שהחליט לטעת במקביל לביתו גדר חיה מעצים.

הוא קנה עשרה שתילים מובחרים של ברוש ושתל אותם בשורה ישרה.

הוא השקיע. השקה ודישן את השתילים והכלו באמת גדלו לאט זקופי קומה. ישרים והדורים.

כולם ... חוץ מעץ אחד. אחד העצים לא הלך בתלם. הוא גדל לצדדים במקום כלפי מעלה והפך את האיוון והיופי המיוחד של כל הישוב.

האיש לא אמר נושא.

"אם אין השתיל גדל כראוי. אעזור לו לגדול"

לשם כך קצץ את ענפיו שבלטו לצדדים ולרוחב. ומשזה לא הועיל אף קשר חבל סביבו הכול על מנת לישר אותו,

אך העץ המשיך לשאת את ענפיו לכל עבר.

הדבר העלה את כעסו של האיש. הוא חזר למשתלה בה קנה את השתילים ואמר לאגן:

"קניתי אצלך שתילים במיטב כספי. כולם גדלים לגובה ולתפארת. כמו שציפיתי מהם. רק אחד מפריע לי. הוא לא גדל כמו כולם.

מדוע? מה קרה לו?"

הגנן הלך לראותו במו עיניו את העץ הסורר,

ובשראה אותו הצטחק ואמר:

"עכשיו אני מבין. בין כל עצי הברוש השתרבב שתיל אחד של אודרכת. עץ האודרכת ענפיו תמיד משתרעים לרוחב. ובזכות זה הוא

נותן צל טוב. והוא גם ניתן בפרחים יפים. בודאי שמת לב..."

"אני? וכי איך יכולתי להבחין בפרחים. כשכל הזמן התאמצתי לגדוע וליישר את הענפים. כדי שיצמחו בדיוק כמו השאר?"

הופתע האיש. "כלומר לי בראש היתה תוכנית של ברוש. לכן לא יכולתי לראות את היתרונות של האודרכת. אך גם ברוש לא היה לי.

כך שיצאתי קרח מכאן ומכאן"

רציתי לכתוב לכם סיפור.

על ארבע אנשים ששמותיהם: כולם, מישוה, כל אחד, ואף אחד.

הייתה עבודה חשובה שצריכה הייתה להעשות.

ביקשו מכולם שיעשה אותה, כל אחד יכול לעשות אותה אבל אף אחד לא עשה אותה

מישהו כעס מאוד, כיוון שהיה זה התפקיד של כולם, כולם חשב שכל אחד יכול לעשות את זה

אבל אף אחד לא שיער שכולם לא יעשה את זה.

הסיפור נגמר בכך שכולם האשים את מישוה בגלל שאף אחד לא עשה מה

שכל אחד יכול לעשות,

בתקווה שהסיפור יגמר בסוף יותר שמח כך שכולם יעשו את מה שכל אחד צריך,

על מנת שמישהו ידע שאף אחד בקבוצה לא מרגיש מחוץ לה

אז בואו נזוז ונשקיע בכך

גם אם לא תמיד זה נוח

נשקיע במרץ ועם הרבה לצון

נרצה לחת מעצמנו ולא רק לקחת

כי אז המסיבה תהיה יותר מוצלחת

סוף שמח ושיהיה בהצלחה

וכל זה עם המון אהבה ...

אל תשכחו שכל מאמץ בשביל נתינה

הוא כעין תו נוסף במין מנגינה

וככל שרבים ורבים המאמצים

נוספים עוד ועוד תווים.

אשקובית להשכיב

בעמק יפה בין כרמים ושדות
ישנה גבעה ועליה 4 אשקוביות

ומי גרם בגבעה?

באשקובית הראשונה
גרים רון ורננה
המוזיקה בביתם מתנגנת בקולי קולות
כבר קשה להם ללכת מרוב ריקודים
בחתונות

באשקובית מספר שתיים
גרים נוף ושמיים
מיד כשנחתו מהודו שינו את השם
כי עכשיו כשחזרו הם צריכים משהו הולם

באשקובית השלישית
גרים אלישיב ויהודית
כל היום עוסקים הם בדברי תורה
וגם בשעות הקטנות מתפלפלים הם
בגמרא

באשקובית הרביעית
גרים אלקנה וצורית
את הילדים שלהם הם מגדלים לבד
כי הם ממש לא מאמינים בממסד!

תמיד רצו תושבי הגבעה להוסיף לה עוד
גוון
אך המועצה לא הסכימה להוסיף אפילו
קרוואן
ופתאום לאחרונה
הם קיבלו אישורי בניה
כי לפני שראש הממשלה יחליט על עוד
פינוי
הם קיבלו עוד אשקובית - ככה, לפיצוי.

כתבו דרי הגבעה שלט,
תקעו מסמר מעבר לדלת,
וקבעו שלט ליד המחסום בקיר:
"דירה להשכיר".

ראשונים הגיעו מיכל ויהונתן
הם ברחו מהעיר בגלל הרעש והבלגאן
הכול אצלם הולך על מי מנוחות
אצלם כבר 7 עושים כיבו אורות
ככה הם דתיים מופנמים
אבל כל מצווה עושים לפני ולפנים.

הגיעו מכל קצוות הגבעה השכנים
עמדו מולם וניסו להיות נחמדים;

הנאים החדרים בעיניכם?
- נאים.

הנאה המטבח בעיניכם?
- נאה.

הנאה המסדרון בעיניכם?
- נאה.

אם כן, שבו איתנו.
- לא, לא נשב.

למה?

- השכנים אינם טובים בעינינו
איך נוכל אנחנו אנשי השקט והכבוד
לחיות עם "שחממים" שכל מה שחשוב
להם זה לרקוד?

רון ורננה הפנו את גבם בקול שירה
ומיכל ויהונתן מיהרו להם אל האוטו בחזרה.

הלכו מיכל ויהונתן, הגיעו אית"י ושיל"ת
כל אבן חשובה להם בארץ, כל תל וכל משלט
הם באו לפה לחזק ולהתחזק
גם אם זה אומר לבית להתאזק
הארץ באה קודם, בראש ובראשונה
הם מתכננים לעשות בתקוע את החתונה.

הגיעו מכל קצוות הגבעה השכנים
עמדו מולם וניסו להיות נחמדים;
הנאים החדרים בעיניכם?
- נאים.

הנאה המטבח בעיניכם?
- נאה.

הנאה המסדרון בעיניכם?
- נאה.

אם כן, שבו איתנו.
- לא, לא נשב.

למה?

- השכנים אינם טובים בעינינו
איך נוכל אנחנו המחוברים לאדמה
לגור פה עם זוג שעזב את הארץ לשנה
שלמה?

הורידה נוף מהחבל את השרוול
ואמרה לעצמה, שמזל שהם לא גרים פה,
מזל!

הלכו אית"י ושיל"ת ובאו אחריהם גיל ומורן
הם היו עייפים כי חזרו מהפאב לא מזמן
אוהבים הם לראות את הסרטים הכי חדשים
כמובן בלי כתוביות

ומורן, היא לא מפספסת אף פרק של
הדוגמניות

התרבות תופסת בחייהם חלק לא זעיר
הם בכלל הגיעו לגבעה בשביל להכניס בה
קצת חיי עיר

הגיעו מכל קצוות הגבעה השכנים
עמדו מולם וניסו להיות נחמדים;

הנאים החדרים בעיניכם?
- נאים.

הנאה המטבח בעיניכם?
- נאה.

הנאה המסדרון בעיניכם?
- נאה.

אם כן, שבו איתנו.
- לא, לא נשב.

למה?

- השכנים אינם טובים בעינינו
איך נוכל אנחנו האריסטוקרטים לגור פה עם
שניים

שבאמת מעניין אותם להתווכח על דברים
שקר ביומי הביניים

הסתכלו עליהם אלישיב ויהודית במבט של:
"מאיפה נפלתם פתאום?"
הגמרא של אז זה האקטואליה של היום!

הלכו גיל ומורן, ובאו ירון ורעות
הוא כלי מעלי והיא אחרי 3 שנים שירות
אמנם הוא בקבע והם לא מתראים הרבה

כי כשהצבא קורא, אז הצבא קורא
אך "הוא עושה בשבילי הכול" היא
מודה

והוא מסביר שפקודה היא פקודה.

הגיעו מכל קצוות הגבעה השכנים
עמדו מולם וניסו להיות נחמדים;

הנאים החדרים בעיניכם?
- נאים.

הנאה המטבח בעיניכם?
- נאה.

הנאה המסדרון בעיניכם?
- נאה.

אם כן, שבו איתנו .
- לא, לא נשב.

למה?

- השכנים אינם טובים בעינינו
איך נוכל אנחנו מלח הארץ של הממשל
לשבת עם אנשים שלא סופרים אותם
בכלל?

על ירון ורעות על הג'יפ מהצבא
והאשקובית נשארה לה יתומה ועזובה

וכך על הגבעה בין האבנים
באים והולכים דיירים חדשים
אם נאה המטבח
אז אינו מרווח
אם נאים החדרים
אז אינם מוארים
ותמיד הם מוצאים בשכנים
פגמים שוליים וקטנים

היי, אתם שם בבית להתעורר
להתחיל לאהוב את השונה והאחר
תתחילו לקחת את זה באופן אישי
אחרת לעולם לא יבנה בית המקדש
השלישי.